

Ö V E R S I K T S P L A N F Ö R T R O L L H Ä T T A N

Översiktsplan 2013: Plats för framtiden

Antagen av kommunfullmäktige
10 februari 2014

Trollhättans Stad

ÖVERSIKTSPLAN 2013: PLATS FÖR FRAMTIDEN

Trollhättans Stads samlade översiktsplan består av följande delar:

- "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden"
- "Översiktsplan 2013: Konsekvenser av planens genomförande"
- "Översiktsplan 2013: Samrådsredogörelse"
- "Översiktsplan 2013: Utställningsutlåtande"

Underlagsrapporter till "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden":

- "Översiktsplan 2013: Program för arbetet 2011-2013" godkänt av kommunstyrelsen 2011-11-15
- "Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar" antagen av kommunstyrelsen 2012-02-22
- "Översiktsplan 2013: Rapport från medborgardialog vintern 2011/12"
- "Översiktsplan 2013: Områdesprofiler"
- "Grönstrukturrapport 2012"
- "Landsbygdsutveckling i strandnära läge i Trollhättans kommun"
- "Vindbruksutredning för Trollhättans kommun"

"Översiktsplan 2013: Plats för framtiden"

Antagen av kommunfullmäktige den 10 februari 2014

Kartor är godkända från sekretessynpunkt för spridning enligt Lantmäteriets beslut 21 november 2012.

Upphovsrätt till kartor, bilder och övrigt material: Trollhättans Stad

Bilder sidan 13 och 17 (b, d och e) tagna av Joachim Nywall

Bilder sidan 17 (a, c, f, g, h och i), 19, 24, 27, 29, 48 och 58 tagna av Emma Josefson

Bild sidan 28 tagen av Mia Börjesson

Illustrationer sidan 4 och 5 av Susanne Larsson

Illustrationer sidan 19 och 36 av Emma Josefson

Fotomontage sidan 24, 37, 74, 75, 76 och 77 av Susanne Larsson

Illustrationsplan (vänster) sidan 41 av Liljewall Arkitekter på uppdrag av Trollhättans Stad

Illustrationsplan (höger) sidan 41 av Tyréns på uppdrag av Trollhättans Stad

Bild sidan 89 tagen av Liljewall Arkitekter

Arbetet har huvudsakligen skett i arbetsgruppen för ÖP 2013 där samtliga förvaltningar och kommunala bolag ingår.

Beslutet om antagande av "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden" vann laga kraft den 6 mars 2014.

Tryck: CELA Grafiska AB

www.trollhattan.se/oversiktsplan

0520-49 50 00

Förord

Visionen om Trollhättan som en stolt och innovativ stad med plats för framtiden har utgjort ledorden för översiktsplaneprocessen, då planering handlar om just det – att skapa plats för framtiden.

Översiktlig planering är ett sätt att analysera, diskutera och redovisa en helhetssyn på den långsiktiga färdriktningen som en del i Stadens gemensamma beslutsunderlag. Den slutgiltiga produkten – översiktsplanen – anger våra strategier för att skapa fysiska förutsättningar för ett Trollhättan för alla och en plats där det är, som vi säger i Trollhättan, gött å leva.

“gött å
leva

Trollhättan ska vara en kommun där man kan leva ett gott liv och där alla Trollhättebor har möjlighet att uppfylla sina drömmar. Då drömmar är något individuellt som skiftar från person till person måste vi vara flexibla när vi planerar och ha en förståelse för att alla människor inte alltid önskar samma saker. Men vi vet också att ett antal saker uppskattas och värdesätts av de flesta. Att tillgodose det är en bra start för att skapa en plats där det är just gött å leva.

Paul Åkerlund
Kommunstyrelsens ordförande

Annika Wennerblom
Stadsdirektör

ÖVERSIKTSPLAN 2013: PLATS FÖR FRAMTIDEN

Aktuella översiktsplaner och jämförbara styrdokument (för delar av kommunen):

- "Styrdokument för Centrumplanering" antagen av kommunfullmäktige 2011-12-19
- "Översiktsplan Överby – Fördjupning av översiktsplanen för Trollhättans kommun" antagen av kommunfullmäktige 2008-10-17
- "Översiktsplan Östra älvstranden – Fördjupning av översiktsplanen för Trollhättans kommun" antagen av kommunfullmäktige 2008-06-23
- "Stallbacka Södra – översiktsplan" antagen av kommunfullmäktige 2001-12-17
- "Riktlinjer för den framtida användningen och åtgärder på Nohabjärnvägen" godkänd av kommunstyrelsen 2008-10-15
- "Riktlinjer för förnyelsen av Kronogårdens centrala delar" godkänd av kommunstyrelsen 2009-04-08
- "Strukturskiss – Helhetsyn på Campusområdet med omgivningar" godkänd av kommunstyrelsen 2006-01-25

Aktuella sektorsplaner:

- "Kulturmiljöprogram" antagen av kommunfullmäktige 1992-02-24
- "Naturvårdsplan - Bakgrundsdel 2011-2014" och "Aktivitetsdel 2011-2014" antagna av kommunfullmäktige 2010-05-24
- "Friluftspan" Trollhättans Stad, reviderad 2000
- "Avfallsplan 2013-2020" antagen av kommunfullmäktige 2013-03-25
- "Energiplan 2012" antagen av kommunfullmäktige 2012-06-25
- "Riskhanteringsplan - Farliga ämnen och farligt gods" antagen av kommunfullmäktige 2004-01-28
- "Riktlinjer för dagvattenhantering i Trollhättans kommun" antagen av kommunfullmäktige 2010-03-01

Ytterligare kommunala dokument översiktsplanen hänvisar till:

- "Mål- och resursplan (MRP) 2012-2014, Budget 2012" antagen av kommunfullmäktige 2011-11-07.
- "Strategi för besöksnäring för Trollhättans Stad 2012 -2017" antagen av kommunstyrelsen 2012-02-12
- "Bredbandsutbyggnad i Trollhättans kommun – Strategi för IT-infrastruktur på landsbygden" antagen av kommunstyrelsen 2013-03-13
- "Strategi för ökat träbyggande" godkänd av kommunfullmäktige 2013-06-24
- "Tillväxt Trollhättan - En handlingsplan för tillväxt och utveckling" antagen av kommunstyrelsen 2011-04-13
- "Lämpliga områden för drivmedelsstationer i Trollhättans tätort" godkänd av kommunstyrelsen 2012-01-25
- "Handikapplan innehållande Handikappolitisk policy och Tillgänglighetsplan enligt Agenda 22" antagen av kommunfullmäktige 2010-03-01
- "Policy för mobiltelefonnätens basstationer, master och antenner mm" antagen av kommunstyrelsen 2001-06-07

Sammanfattning

Alla kommuner ska enligt Plan- och Bygglagen (PBL 2010:900) ha en aktuell översiktsplan som behandlar hela kommunens yta. Översiktsplanen ska ange inriktningen för kommunens långsiktiga utveckling av den fysiska miljön och vara vägledande vid beslut om genomförande.

Syfte

Det övergripande syftet med denna översiktsplan är att skapa förutsättningar för vårt långsiktigt hållbara Trollhättan utifrån en helhetssyn på ekologiska, sociala och ekonomiska faktorer. Att skapa ett Trollhättan som är tillgängligt, tryggt och öppet, med en grönblå struktur som samspelar med en förtätning och förnyelse av befintliga områden, ses som en viktig del i detta arbete.

Mål

Översiktsplanen fokuserar på att förverkliga tre stora mål för Trollhättans Stad. Först och främst ska Trollhättan byggas för alla, vilket är översiktsplanens övergripande mål. Översiktsplanen ska även skapa förutsättningar för att uppfylla Stadens vision om Trollhättan som en stolt och innovativ stad med plats för framtiden. Slutligen har Staden ett mål om att vi år 2030 ska ha vuxit till ca 70 000 Trollhättebor.

För att uppnå dessa mål behöver vi utveckla kommunen med ca 7 000 nya bostäder, skapa förutsättningar för ca 8 000 nya jobb inom kommunen och en ökande arbetspendling med ca 4 000 personer. Detta ska ske utan att den framtida mark- och vattenanvändningen förlösar ekologiska, sociala och ekonomiska resurser.

Två kartor och nio strategier

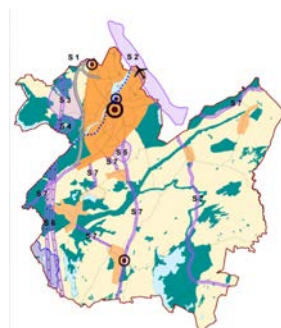
Översiktsplanen består av nio strategier och två kartor, med tillhörande rekommendationer. De två kartorna visar på framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun (karta A) respektive Trollhättans tätort (karta B). I strategierna beskrivs hur olika intressen ska hanteras och värderas vid fortsatt planering.

Översiktsplanen förespråkar förtätning och utveckling i alla tätorter, med större fokus på att förtäta och komplettera än att bygga nya bostadsområden i periferin. Ett antal nybyggnadsområden föreslås dock i anslutning till staden. Vidare föreslås ett tågstopp i Upphärad, utbyggnad av Sjölanda samt bevarande av områden som är värdefulla för naturen, kulturmiljön eller friluftslivet. Ett område reserveras för vindbruk, samtidigt som reservat för framtida ny E45 och slussled redovisas, medan god kollektivtrafik främjas genom en tätare bebyggelsestruktur. På följande sidor sammanfattas översiktsplanens ambitioner i fyra punkter.

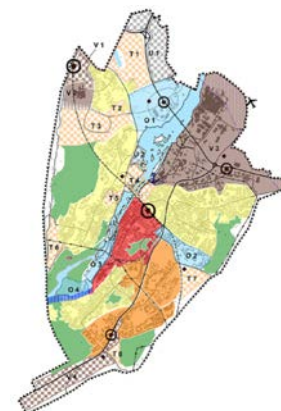
Länsstyrelsens granskningsyttrande

Länsstyrelsen har i sitt granskningsyttrande ställt sig positiv till översiktsplanen som helhet. Dock har Länsstyrelsen en avvikande uppfattning gällande *Utredningsområde 2 (U 2) Ekholms stad* (s. 83) samt Stadens tanke om att bygga broar mellan kanalöar (s. 24). Läs mer i Länsstyrelsens granskningsyttrande i "Översiktsplan 2013: Utställningsutlåtande".

“ett
Trollhättan
för alla

Karta A: Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun.

Karta B: Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans tätort.

1. En innovativ regional nod

Trollhättan utgör ett starkt nav i Västra Götalandsregionen och i Fyrbodalen som en attraktiv lokaliseringsort för inflyttande företag och personer. Järnväg, väg, sjöfart och flyg sammanstrålar i Trollhättan och kopplar oss samman regionalt, nationellt och internationellt. Våra goda kommunikationer gör det enkelt att resa både till och från Trollhättan och möjliggör för utbyten av tankar, idéer och innovationer. Idag väljer fler att bosätta sig på den plats de trivs bäst på och inte där deras arbete är placerat, och kommungränserna är sällan relevanta för den som pendlar.

Kommunen ska byggas ut kraftigt i kollektivtrafikknutpunkter som centrala staden och Upphärad. Vidare knyts vi allt närmre både Vänersborg och Göteborg, där området mellan Trollhättan och Vänersborgs centralorter ses som en gemensam resurs och ett långsiktigt utvecklingsområde. Fall- och slussområdet utvecklas när en ny slussled kopplar samman Göteborg med Karlstad och turister lockas från när och fjärran. Attraktiva miljöer för både tyngre industrier och mer kunskapsintensiva näringar finns redan i dagsläget och dessa ska utvecklas så att de passar framtidens förväntningar och behov.

2. En livfull, inkluderande och stolt stad

Staden Trollhättan är kommunens naturliga centrum som sjuder av liv och rörelse vilket även gynnar utvecklingen av kommunens mindre tätorter och landsbygden. Stoltheten över vår stad manifesteras i väl utformade gator och parker, med vackra fasader som fond. Stoltheten över vår historia där staden växte fram utmed älvens stränder ska framhävas och åtgärder vidtas för att skapa en stad full av liv.

En livfull stad är beroende av människor, och det är för människorna vi bygger staden. Att blanda olika former av bostäder med mindre verksamheter som affärer, frisörer, skolor, kontor, caféer och kulturinrättningar är vägen vi ska gå för att skapa områden som lever under större delen av dygnet och där alla känner sig välkomna oavsett härkomst, könstillhörighet, ålder eller funktionsnedsättning.

Översiktsplanen fokuserar på stadsutveckling genom förtätning, där nytillkomna byggnader ska ha en positiv inverkan på omgivningen. I en tät blandstad finns både arbete, skola, mötesplatser och service inom gångavstånd, vilket är en förutsättning för att kunna växa i invånarantal utan att trafiken ska dominera stadsbilden. Ett antal nyexploateringsområden kompletterar den befintliga bebyggelsen både öster och väster om älven.

3. En levande landsbygd och växande småtätorter

I Trollhättans kommun är landsbygden alltid nära. Hela kommunen ska leva och som Trollhättebo ska man kunna leva ett gott liv på landsbygden. Men Trollhättans kommun är, precis som majoriteten av Sveriges kommuner, en kommun som urbaniseras. Att utveckla och förtäta befintlig bebyggelse är lika viktigt i våra småtätorter som i centralorten. Att vara noggrann med utformningen av den offentliga miljön i småtätorterna är en viktig del i att skapa livfulla småtätorter.

En levande landsbygd behöver växande småtätorter, då tätorterna är en förutsättning för en levande landsbygd och skötsel och vård av jord- och skogsbrukslandskapet. Landsbygden och småtätorterna ska växa proportionerligt mot centralorten och ny bebyggelse ska framförallt koncentreras till befintliga småtätorter, där Sjuntorp och Upphärad har potential att växa kraftigt i samband med en ny pendeltågstation i Upphärad.

4. Ett Trollhättan närmare älven och nära naturen

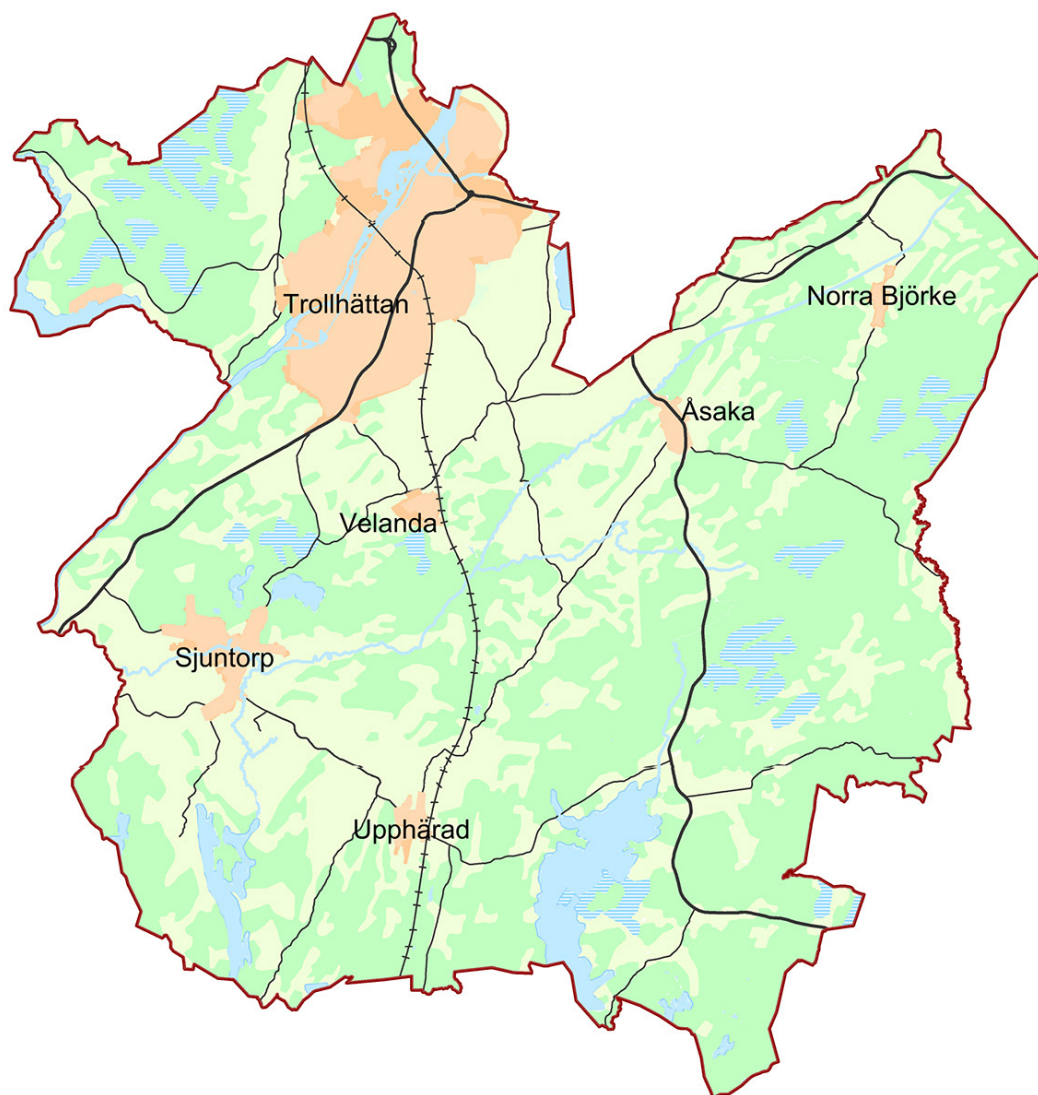

I Trollhättan ska det aldrig vara långt till en park eller lek område, och vid utveckling och förtätning av befintlig bebyggelse ska gröna områden utvecklas. De gröna områdenas sociala värden som mötesplats ska framhävas och förstärkas när vi bygger ett Trollhättan för alla. Grönområden fyller viktiga funktioner både socialt, kulturellt och biologiskt, men de är också en viktig del av att skapa en attraktiv kommun och i många fall en del av vår historia.

I centralorten är älven i fokus då den har en central roll i både vår historia och framtid. Trollhättan ska knytas närmare älven och strandkanterna ska göras mer tillgängliga för Trollhättebor och besökare. Ny bebyggelse i älvnära lägen som Ekholms stad och Nya Älvstaden skapar spännande stadsmiljöer med älven utanför dörren.

Vidare ska de övergripande gröna och blå strukturerna i kommunen bevaras och utvecklas då de är en tillgång inte bara för vårt välbefinnande utan också för sin egen skull och som en framtida resurs. Att utveckla och förtäta befintliga tätorter är att hushålla med vår skog och mark.

ÖVERSIKTSPLAN 2013: PLATS FÖR FRAMTIDEN

Karta över Trollhättans kommun. Kommungränsen utgör även den fysiska avgränsningen för "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden".

Förord	1	IV. Framtida mark- och vatten- användning	56
Sammanfattning	3	Kommunövergripande rekommendationer	57
I. Inledning	8	A. Framtida mark- och vatten- användning i Trollhättans kommun	64
Vad är en översiktsplan?	8	Områdesvisa rekommendationer	66
Syfte	9	B. Framtida mark- och vatten- användning i Trollhättans tätort	72
Trollhättan – En stolt och innovativ stad med plats för framtiden	10	Områdesvisa rekommendationer	74
Översiktsplanens process	10	V. Konsekvenser av översikts- planens genomförande	85
Miljömål och Folkhälsomål	11	Bilaga 1: Vindbruksområde Fräcksjön	88
Riksintressen i Trollhättans kommun	11		
II. Plats för framtiden – Ett Trollhättan för alla	12		
Specifika grupper och deras behov	12		
Boendesegregation	13		
Trollhättans Stads Sociala investeringsfond	15		
Översiktsplanens påverkan på hälsa	15		
III. Nio strategier	16		
1. Bebyggelseutveckling för en blandad, attraktiv och sammankopplad stad	18		
2. En grönblå struktur för befolkningens hälsa och livskvalitet	22		
3. En trafikstruktur för ökande andelar gång-, cykel- och kollektivtrafik	28		
4. Attraktiva miljöer för företag och innovatörer	36		
5. En besöksvänlig kommun med ett levande industriminne i världsklass	38		
6. Tillväxt som gynnar hela den geografiska kommunen	40		
7. Vatten som hot, möjlighet och kvalitet	44		
8. Långsiktig resurshushållning och minskad klimatpåverkan	48		
9. Utbyggnadsstrategi	51		

I. Inledning

Alla kommuner ska enligt Plan- och Bygglagen (PBL 2010:900) ha en aktuell översiktsplan som behandlar hela kommunens yta. Översiktsplanen ska ange inriktningen för kommunens långsiktiga utveckling av den fysiska miljön och vara vägledande vid beslut om genomförande. Planens aktualitet ska prövas varje mandatperiod. Trollhättans översiktsplan "Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003" antogs 2004 och aktualitetsprövades hösten 2009. Utifrån aktualitetsprövningen blev den samlade bedömningen att "Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003" inte längre var aktuell i alla delar. Kommunfullmäktige beslutade (2010-03-29 KF § 39) att en ny kommuntäckande översiktsplan skulle tas fram under mandatperioden som började hösten 2010. "Vårt framtida Trollhättan - Översiktsplan 2003" gäller fram tills att den nya översiktsplanen är antagen.

Staden har ett mål om att vi år 2030 ska vara 70 000 Trollhättebor, vilket är en ökning med ca 14 500 personer jämfört med idag. För att uppnå detta behöver vi bygga ca 7 000 nya bostäder, skapa förutsättningar för ca 8 000 nya jobb inom kommunen och en ökande arbetspendling med ca 4 000 personer. För att nå målet om 70 000 invånare är då utvecklingen av goda boendemiljöer, attraktiva områden för företag och bekväma pendlingsmöjligheter av stor vikt.

Vad är en översiktsplan?

En översiktsplan är en vision för hur mark, vatten och bebyggd miljö i en kommun ska utvecklas. Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen och den ska ge inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den bebyggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska även utformas så att dess innebörd och konsekvenser tydligt framgår.

Översiktsplanen och arbetet med att ta fram den regleras i Plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Bestämmelserna syftar till att, med hänsyn för den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden samt en god och långsiktigt hållbar livsmiljö.

“en vision för
mark, vatten
och bebyggd
miljö

Översiktlig planering i Plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Planläggning ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden främja (PBL kap. 2 § 3):

1. en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder,
2. en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper,
3. en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt, och
4. en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens.

Av översiktsplanen ska framgå (PBL kap. 3 § 5):

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen, och
5. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i kap. 7 § 18 första stycket miljöbalken.

Översiktsplanen är vägledande och ska ligga till grund för beslut och åtgärder i Trollhättans Stads nämnder och förvaltningar samt för statliga myndigheters beslut i planläggnings- och bebyggelsefrågor, tillståndsprövningar och skydds-förordningar mm enligt ett flertal speciallagstiftningar.

I översiktsplanen ges information till enskilda, företag och organisationer om hur kommunfullmäktige vill att kommunen utvecklas och vilka allmänna intressen som ska prioriteras. Härigenom kan dessa grupper själva bedöma hur livsvillkor, miljö och möjligheter till utveckling kan komma att förändras i olika avseenden och delområden.

Då översiktsplanen inte anger hur enskilda intressen ska behandlas kan den inte vara juridiskt bindande. För att säkerställa och genomföra översiktsplanens intentioner måste den efterhand följas av rättsverkande planer, bestämmelser, förordnanden och beslut som t. ex. detaljplaner, områdesbestämmelser, bygglov, järnvägs- och vägplaner samt förordnanden enligt miljöbalken.

Syfte

Det övergripande syftet med denna översiktsplan är att skapa förutsättningar för vårt långsiktigt hållbara Trollhättan utifrån en helhetssyn på ekologiska, sociala och ekonomiska faktorer. Att skapa ett Trollhättan som är tillgängligt, tryggt och öppet med en grönblå struktur som samspelar med en förtätning och förnyelse av befintliga områden ses som en viktig del i detta arbete.

I. INLEDNING

Läs mer:

- "Översiktplan 2013: Program för arbetet 2011-2013" godkänd av kommunstyrelsen 2011-11-15

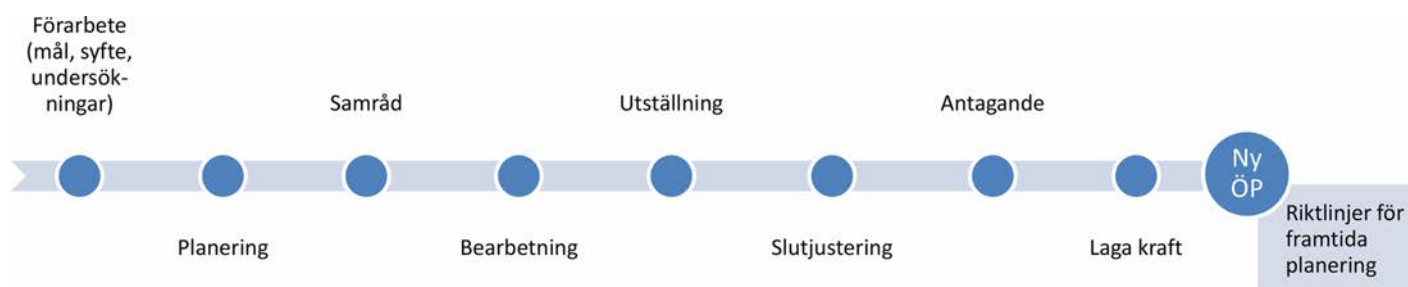
Trollhättans goda rykte som miljö- och innovationsstad ska värnas och utvecklas samtidigt som vi både är stolta över vår historia och har gott om plats för framtidens Trollhättebor och deras förhoppningar och idéer. Fokus ligger på att mark- och vattenanvändningen i kommunen inte förslösar knappa ekologiska, sociala eller ekonomiska resurser samtidigt som goda bostäder och kommunikationsmöjligheter tillsammans med ett miljömedvetet näringsliv ska bidra till tillväxt och utveckling. För att ge Trollhätteborna goda och jämlika förutsättningar att påverka sina livsvillkor och sin hälsa är en aktiv och inbjudande deltagandeprocess både nödvändig och önskvärd, och ska därför påbörjas redan i ett tidigt skede.

Trollhättan – En stolt och innovativ stad med plats för framtiden

En vision är en bild av någonting man gärna vill förverkliga - ett idealtillstånd eller en dröm. En vision är inte omöjlig att uppnå, men den tänjer på gränserna. I Trollhättan arbetar vi för att uppnå visionen om en stolt och innovativ stad med plats för framtiden. För översiktsplanens del innebär det att våga bevara våra kulturmiljöer som minner om vårt arv kring älven och dess vattenkraft, att vara nyskapande och modiga samt skapa platser som främjar integration, har plats för alla generationer och fungerar som mötesplatser för nya idéer.

Översiktsplanens process

Denna rapport är Trollhättans kommuntäckande översiktsplan. Arbetet påbörjades 2010 och planen antogs 2014. Planen har bearbetas utifrån inkomna synpunkter i det samråd och den utställning som genomfördes 2013, samt utifrån politiska ställningstaganden.

Schematisk bild över översiktsplanens process.

Miljömål och folkhälsomål

I Sverige finns av staten antagna mål för miljö kvaliteten och för folkhälsan. Att uppnå dessa mål är en viktig utgångspunkt för översiktsplanen, då det är i denna plan som ramarna för kommunens långsiktiga mark- och vattenanvändning fastslås. I arbetet med denna översiktsplan ses förtätning och utveckling av befintliga områden som ett sätt att uppnå både miljö kvalitetsmål och folkhälsomål.

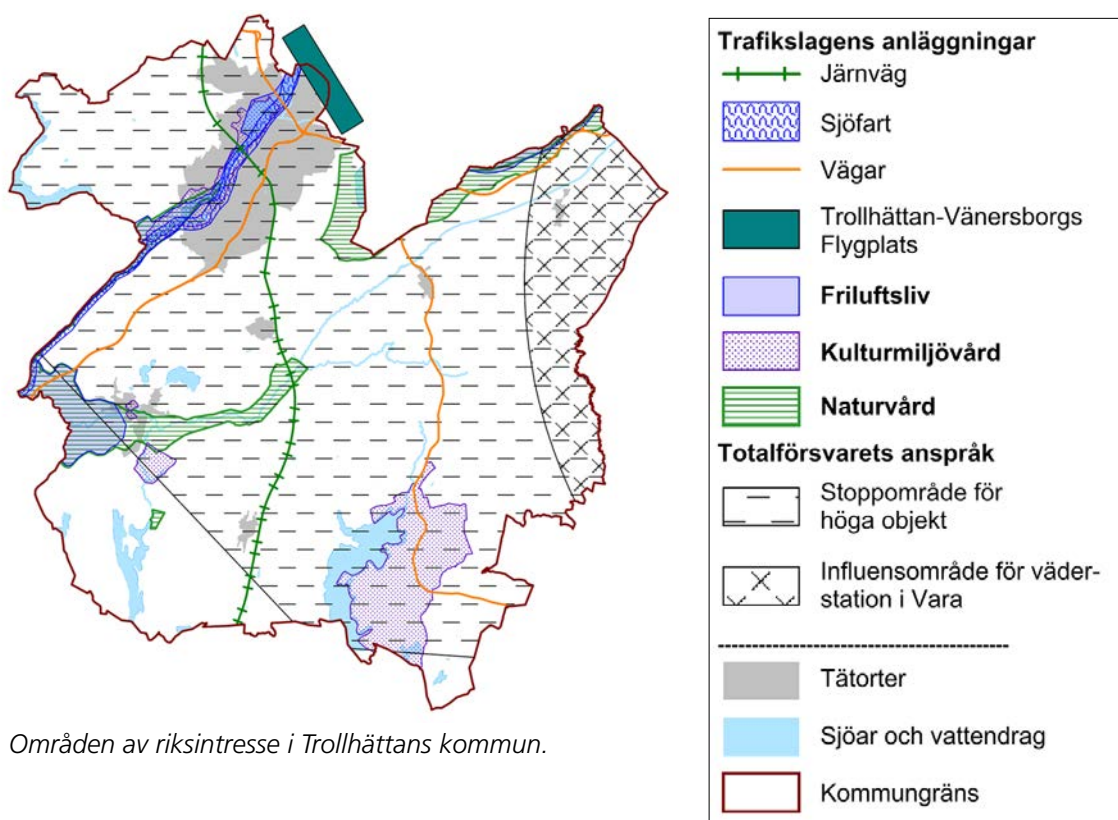
När Trollhättan växer leder utveckling och förtätning av befintliga områden till att bebyggelsen inte behöver breda ut sig på jord- och skogsbruksmark och att förutsättningar ges för skapandet av miljöer som uppmuntrar fysisk aktivitet i vardagen. Fler personer i rörelse på gatorna ökar dessutom känslan av trygghet. Att till exempel kunna välja cykeln istället för bilen när man ska till centrum är bra både för individens hälsa och för miljön. Översiktsplanens konsekvenser för miljömålen och folkhälsomålen beskrivs mer detaljerat i "Översiktsplan 2013: Konsekvenser av planens genomförande".

Läs mer om hur Staden arbetar med de nationella målen för folkhälsa och miljö kvalitet i "Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar" sidan 14-16.

“Förtätning och utveckling för att nå målen

Riksintressen i Trollhättans kommun

Riksintressen avser områden och verksamheter som är av stor betydelse och har stort värde ur nationell synpunkt. Det är de centrala sektorsmyndigheterna som beslutar om vilka områden som ska vara av riksintresse. Trollhättans kommun påverkas av fem kategorier riksintressen samt av två av Totalförsvarets anspråk som kan likställas vid riksintressen. Översiktsplanens hantering av riksintressena sammanfattas i "Översiktsplan 2013: Konsekvenser av planens genomförande".

Områden av riksintresse i Trollhättans kommun.

II. Plats för framtiden - Ett Trollhättan för alla

Det övergripande syftet med "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden" är att skapa förutsättningar för vårt långsiktigt hållbara Trollhättan utifrån en helhetsyn på ekologiska, sociala och ekonomiska faktorer. Det innebär att vi ska skapa en fysisk struktur som bidrar till att uppnå Regeringens mål om en god och jämlik hälsa för alla samt att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att spränga våra ekonomiska ramar.

“livs-
kvalitet

Vårt Trollhättan planeras för människan. Med både befintliga och nytillkomna Trollhättebor i fokus innebär det att vi upplever en hög livskvalitet med trygghet och välfärd i fråga om både boende, arbete, service, fritid, ekonomi, sociala sammanhang, miljö och möjligheterna att ta vara på och utveckla sin kreativitet. Översiktsplanens största uppgift blir då att skapa en god livsmiljö för såväl unga som gamla, med funktionsnedsättning som utan, gamla Trollhättebor som nyinflyttade, turister som inpendlare. Det vi bygger idag ska bidra till livskvaliteten både för oss som lever här och nu, för våra barnbarn och för våra barnbarnsbarn.

Kommunfullmäktige antog 2010-03-01 en handikapplan innehållandes en handikappolitisk policy och en tillgänglighetsplan enligt Agenda 22. I policyn fastslås att alla invånare i Trollhättans kommun ska kunna uppnå samma grad av delaktighet och jämlikhet att kunna ta del av stadens utbud. Alla invånare ska ha goda förutsättningar att leva ett värdigt liv.

Målet är att vi år 2030 ska vara 70 000 Trollhättebor, en ökning med nästan 14 400 invånare jämfört med 2012. För att nå detta mål måste vi få fler personer att flytta till kommunen, samt se till att de som bor här stannar här. Då ett inkluderande och öppet samhälle är ett attraktivt samhälle är det Stadens största uppgift att se till att Trollhättan är välkommande, tryggt och öppet för alla.

Specifika grupper och deras behov

En del grupper av befolkningen har specifika behov som behöver tas extra hänsyn till vid den fysiska planeringen av våra samhällen. Framförallt är det barn, äldre, och personer med funktionsnedsättning som får det svårare att röra sig fritt och självständigt om miljöer inte är anpassade efter deras behov.

I många fall handlar det om att tillgodose behoven av tillgänga miljöer, trygga trafikmiljöer och upplevd trygghet i och utanför bostaden, då både barn, äldre och personer med mental funktionsnedsättning kan ha svårt att orientera sig och uppfatta trafikfaror. För personer med fysisk funktionsnedsättning och äldre kan tillgängligheten i närmiljön vara avgörande för möjligheten att fungera självständigt i vardagslivet och verka i ett socialt sammanhang.

II. PLATS FÖR FRAMTIDEN - ETT TROLLHÄTTAN FÖR ALLA

Boendesegregation

En av Trollhättans största utmaningar är segregation. En del av segregationsproblematiken är fysisk där socioekonomiska faktorer ofta påverkar valet av boendeform och bostadsområde. Olika boendeformer såsom villor, höghus och radhus ligger i många fall på olika platser i en stad och den geografiska fördelningen av olika upplåtelseformer, som hyresrätt eller bostadsrätt, följer ofta samma mönster. Detta påverkar fördelningen av befolkningsgrupper, särskilt i socioekonomiskt och etniskt hänseende och denna form av segregation kallas vanligtvis boendesegregation. Segregation betyder åtskiljande av befolkningsgrupper, och med boendesegregation menas då att olika grupper av människor bor på olika platser i en stad eller kommun.

Att människor med en särskild gemensam nämnare bildar enklaver behöver inte innebära några problem, men när befolkningsgrupper med svaga ekonomiska eller sociala förutsättningar hänvisas till de minst attraktiva områdena kan konsekvensen bli att livsvillkoren försämrats för dessa människor och att de exkluderas från samhället i stort. Detta eftersom möjligheterna till trygghet, service och sociala nätverk ofta är mer begränsat i dessa områden än på andra platser.

För att motverka detta är det viktigt att alla Trollhättebor – oavsett var man bor – har möjlighet att leva ett gott liv. Översiktsplanen strävar efter att möjliggöra för större socioekonomisk blandning i våra bostadsområden genom att aktivt fokusera på att utveckla befintliga bostadsområden.

Boendesegregation i Trollhättan

I Trollhättan kan man se ett mönster där framförallt de sydöstra delarna av tätorten utmärker sig med låg andel med eftergymnasial bakgrund, låg medelinkomst och högre andel arbetslösa eller personer med aktivitetsstöd. Samtidigt visar områdena väster om älven upp motsatta förhållanden med hög andel med eftergymnasial utbildning, hög medelinkomst och förhållandevis få personer som är arbetslösa eller har aktivitetsstöd.

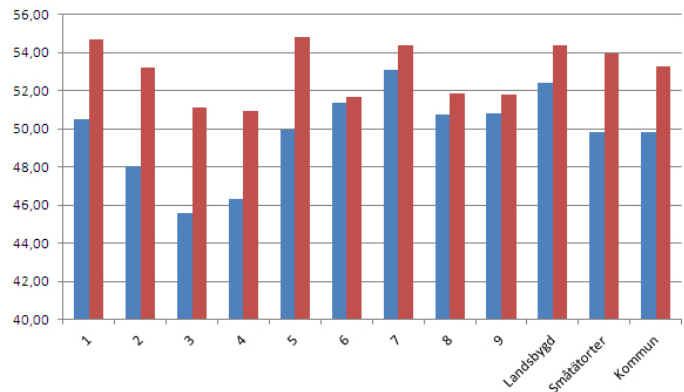
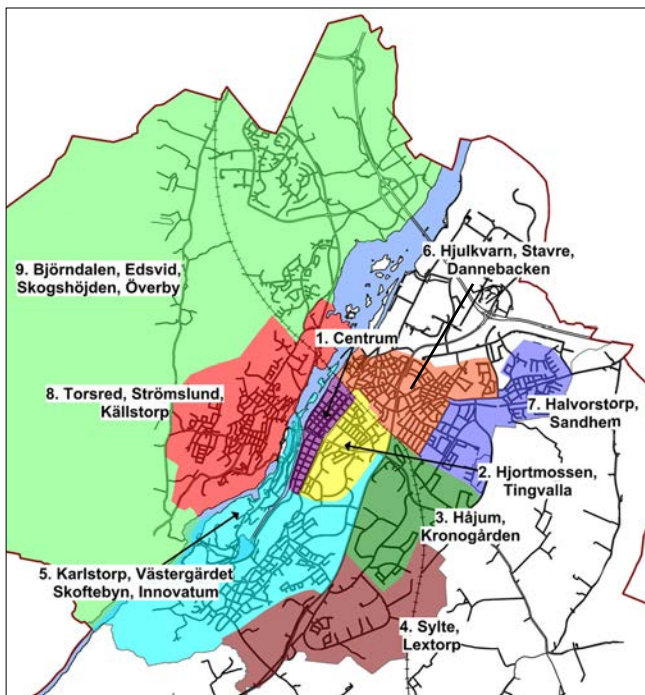
På nästa sida visas hur den förväntade medellivslängden för populationen följer samma mönster, med högsta värdet väster om älven och lägre förväntad medellivslängd i de sydöstra delarna av staden. Medellivslängden redovisas som den förväntade kvarvarande livslängden för en 30-åring i nio så kallade välfärdsområden, jämfört med genomsnittet för kommunen. För män uppvisas en skillnad på över sju år i förväntad kvarvarande livslängd mellan område 7 (högst) och område 3 (lägst). För kvinnor är skillnaden som mest fyra år mellan område 5 (högst) och område 4 (lägst).

Den mest utsatta gruppen är barn med utländsk bakgrund som bor tillsammans med en ensamstående förälder. Skillnaderna kan relateras till föräldrarnas svaga positioner på den svenska arbetsmarknaden och bristande förankring i de offentliga trygghetssystemen vid exempelvis föräldraledighet, sjukdom och arbetslöshet, snarare än etnisk bakgrund i sig.

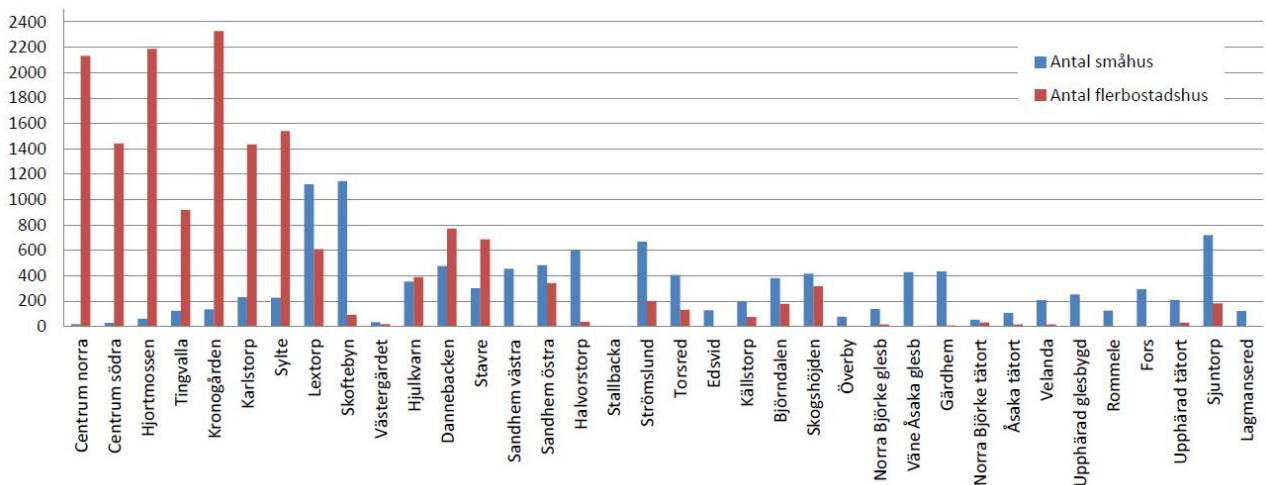
Kommunstyrelsen antog den 25 januari 2012 en strategi för ökad samhällsgemenskap med målet att bidra till att alla invånare i Trollhättan lever ett ekonomiskt, socialt och kulturellt självständigt liv som möjliggör fria val.

Hälsotillståndet för Trollhättans kommuns invånare redovisas årligen i en välfärdsredovisning som tas fram av Trollhättans Folkhälsoråd.

II. PLATS FÖR FRAMTIDEN - ETT TROLLHÄTTAN FÖR ALLA

Områdena redovisade på kartan till vänster används som analysområden då de individuella stadsdelarna utgör för små enheter för att kunna göra säkra statistiska prognoser. Medellivslängd är ett samlande mått som används för att redovisa hälsa, då det även används internationellt och är enkelt att förstå. Nedan redovisas förväntad kvarvarande medellivslängd för en 30-årig man (blått) respektive kvinna (rött) för vardera analysområde.

Bostadsbestånd stadsdelsvis 2010. I de sydöstra stadsdelarna dominerar hyresrättslägenheter i flerbostadshus, framförallt från miljonprogramsåren, på både Kronogården och Sylte; boendeformer som vanligen associeras med låg status och inte ses som attraktiva. På Lextorp är det mer blandat med nästan dubbelt så många småhus (främst radhus) som bostäder i flerbostadshus, också främst från miljonprogramsåren, och här är också statistiken något bättre för medelinkomst, utbildningsnivå och andel arbetslösa eller med aktivitetsstöd. I bl.a. Björndalen, Strömslund och Skoftebyn dominerar småhusbebyggelsen, även om flerbostadslägenheter också finns.

II. PLATS FÖR FRAMTIDEN - ETT TROLLHÄTTAN FÖR ALLA

Hälsofrämjande stadsplanering

Ur "Hälsofrämjande stadsplanering" framtagen av Malmö Stad och Nationella Healthy Cities-nätverket.

För att förstå hur stadsplanering kan underlätta för människors hälsa, måste vi inse att hälsobegreppet alltså inte bara handlar om att vara befriad från sjukdom och sjukdomsalstrande miljöer, eller om att leva på ett sådant sätt att vi håller oss friska och skjuter upp en för tidig död. När hälsa definieras i de nationella folkhälsomålen som hur delaktig man känner sig i samhället och i vilken miljö barn och unga växer upp i, blir det tydligt att den rumsliga omgivningen är en del av förutsättningarna för en god hälsa.

Vilket genetiskt arv och vilken ålder vi har påverkar förutsättningarna för vårt hälsotillstånd. Våra levnadsväl och vår livsstil påverkas i stor utsträckning av vilken social miljö vi befinner oss i och har växt upp i. De människor vi möter i vår vardag och de nätverk vi ingår i utgör alltså viktiga grundförutsättningar för vår hälsa. Hur staden är organiserad, från bostadens närmiljö till kontakten med den övriga staden, kan underlätta eller försvåra de kontakter som utgör de nätverk som är basen i vår sociala sfär.

Det är givetvis inte så enkelt att enbart goda kontaktmöjligheter mellan olika sociala sfärer innebär en hälsosam stad. Därutöver påverkas vi av vilka möjligheter det finns för rekreation och fysiska aktiviteter, hur grön omgivningen är, hur luftkvaliteten är eller hur bullrigt det är. /.../ Det som är viktigt är att inse att en mängd faktorer i omgivningens utformning också är faktorer som påverkar hälsan, som till exempel:

- En nätverkande omgivning
- Omgivning som gynnar fysisk aktivitet
- Parker och gröna omgivningar
- Samhällsekonomiska omgivningar

Trollhättans Stads Sociala investeringsfond

Att genom förebyggande och tidiga insatser förhindra negativ utveckling hos barn och unga är den bärande idén bakom Social investeringsfond. Kommunstyrelsen har under 2013 fattat beslut om inrättande av Social investeringsfond. Ur fonden kommer nämnder/förvaltningar att kunna ansöka om medel för att finansiera tidiga insatser. Systemet bygger på en grundläggande tanke om att det kostar mindre, både mänskligt och ekonomiskt, att agera på ett tidigt stadium jämfört med förväntade framtida kostnader. Återbetalning till fonden sker under flera år, när effekten av insatsen visat sig.

Översiktsplanens påverkan på hälsa

Översiktsplanen kan i sig inte påverka hälsoläget i kommunen, men den kan skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Dialog med medborgare och konsekvensbeskrivningar som fokuserar på olika gruppers behov är faktorer som kan ta processerna vidare. Att blanda olika boendeformer, skapa attraktivitet i hela kommunen samt att utveckla befintliga miljöer istället för att bygga nytt är viktiga hälsofrämjande faktorer i översiktsplanen. Vidare syftar översiktsplanen till att skapa mötesplatser och en fysiskt sammankopplad stad, vilket kan bidra till minskade effekter av boendesegregationen i Trollhättan. Översiktsplanens fokus att skapa bättre förutsättningar så att folk kan gå, cykla och åka mer kollektivt är positivt för Trollhättans vardagliga fysiska aktivitet.

III. Nio strategier för ett Trollhättan för alla

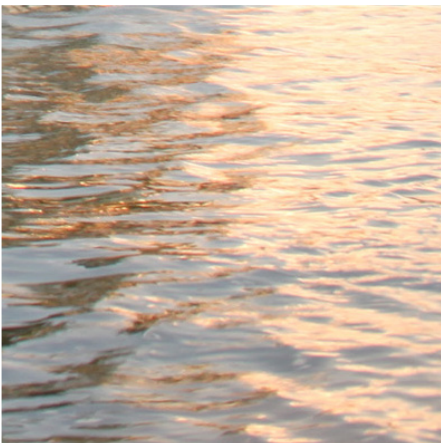
För att skapa förutsättningar för ett Trollhättan för alla följer här nio strategier som behandlar mark- och vattenanvändningen i kommunen utifrån olika teman. Här redovisas målsättningar för varje strategi, samt rekommendationer för hur frågor ska hanteras vidare i den fysiska planeringen.

De nio strategierna ska läsas tillsammans med de kartor och områdesvisa rekommendationerna för kommunen respektive staden som följer i kapitel IV.

De nio strategierna:

1. Bebyggelseutveckling för en blandad, attraktiv och sammankopplad stad
2. En grönblå struktur för befolkningens hälsa och livskvalitet
3. En trafikstruktur för ökande andelar gång-, cykel- och kollektivtrafik
4. Attraktiva miljöer för företag och innovatörer
5. En besöksvänlig kommun med ett levande industriminne i världsklass
6. Tillväxt som gynnar hela den geografiska kommunen
7. Vatten som hot, möjlighet och kvalitet
8. Långsiktig resurshushållning och minskad klimatpåverkan
9. Utbyggnadsstrategi

III. NIO STRATEGIER FÖR ETT TROLLHÄTTAN FÖR ALLA

1. Bebyggelseutveckling för en blandad, attraktiv och sammankopplad stad

Trollhättan ska vara en livfull, inkluderande och stolt stad. Städer är naturliga mötesplatser och människan är en social varelse som gillar att vara nära andra människor. Därför blir en livfull stad en attraktiv stad. Den fysiska planeringen ska se till att alla människor känner sig trygga och välkomna i staden och på så sätt främja folklivet, som tillsammans med tillgången till arbetstillfällen och aktiviteter är en stads främsta tillgång.

“främja möten och trygghet

Trollhättan ska vara en öppen och välkomnande stad där människor och aktiviteter blandas och kopplas samman. Hela Trollhättan ska upplevas som en stad där det är enkelt att röra sig mellan de olika stadsdelarna. Öppenhet skapas genom att våra invånare känner sig trygga och har naturliga platser att möta varandra på. Den byggda miljön ska främja dessa möten och skapa trygghet.

Staden ska göras än mer attraktiv att bo och verka i genom att öka andelen byggnader och offentliga platser med god gestaltning, samt bygga vidare på stadens urbana känsla. I Sverige fortsätter inflyttningen till städerna och Trollhättan har en förhållandevis hög grad av urbanitet – mycket tack vare en stor andel boende i centrala staden och bebyggelsens klassiska rutnätsmönster.

Det är den stora andelen boende och folk i rörelse som tillsammans med ett flertal restauranger, caféer, arbetsplatser, kulturinrättningar och andra mötesplatser bidrar till att skapa känslan av urbanitet, vilket ökar Trollhättans konkurrenskraft som en stad med mycket innehåll på liten yta.

Blandad stad genom förtätning och utveckling

En blandad stad karaktäriseras av att olika funktioner såsom bostäder, arbetsplatser, handel och service finns inom ett begränsat område, eller i en och samma byggnad. En blandad stad karaktäriseras också av att personer i olika åldrar, från olika platser och med olika intressen och förutsättningar finner naturliga sätt att mötas. För att skapa en blandad stad behöver områden utvecklas så att tillägg kan göras i staden med den funktion som saknas eller genom att skapa nya mötesplatser.

1. BEBYGGELSEUTVECKLING FÖR EN BLANDAD, ATTRAKTIV OCH SAMMANKOPPLAD STAD

Hela Trollhättan ska utvecklas och byggas tätare. Idag finns många platser runt om i staden som kan utnyttjas på ett bättre och mer effektivt sätt. Vi planerar för relativt få nybyggnadsområden och ett större fokus läggs på att utveckla redan ianspråktagen mark. Genom detta skapas förutsättningar för att hantera frågor som boendesegregation, tillgänglighet, trygghet och boendekarriär i våra befintliga stadsmiljöer. Samtidigt sparar vi på vår omgivande jord- och skogsbruksmark.

Förtätning kan gå till på många sätt; befintliga byggnader kan byggas högre, outnyttjade "mellanrum" mellan hus kan byggas ihop och outnyttjad kvartersmark kan användas mer effektivt.

Förtätning och funktionsblandning är bra för tillgängligheten och gynnar bland andra äldre och personer med funktionsnedsättning när det finns service i nära anslutning till bostaden. Kollektivtrafiken gynnas också när vi lever tätare, och det blir enklare att välja att gå eller cykla när avstånden är korta, vilket också ökar barn och ungdomars möjligheter att ta sig runt i staden. Förtätning skapar förutsättningar för service att utvecklas när det potentiella kundunderlaget ökar.

Att utveckla och förtäta befintliga områden handlar inte bara om att bygga, utan också om att uppgradera de gator, torg och parker där människor uppehåller sig. Genom att förtäta och utveckla hela staden kan nya typer av boendeformer och service tillkomma i ett område. Nya byggnader i strategiska lägen bygger ihop staden och gör den mer sammankopplad, samtidigt som befintlig infrastruktur används mer effektivt.

När staden förtätas och utvecklas uppstår andra frågor än när man bygger nya områden utanför staden. Med fler människor på samma yta ställs nya krav på hur gator och grönområden utformas och underhålls, då det är fler som ska använda dem. Buller från trafiken och parkering är frågor som måste hanteras med stor noggrannhet i de fortsatta planeringskedena, precis som standard på parker, gator och torg och utsläpp från fordonstrafiken.

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

En blandad stad är också en stad där äldre byggnader utvecklas tillsammans med nya byggnader. För att säkerställa en bebyggelsesammansättning från olika tider krävs att vi bevarar de byggnader och miljöer som visar en plats utveckling över tid. Äldre bebyggelse som är kulturhistoriskt värdefull är viktig att bevara då den ger insikt i de ekonomiska och sociala förändringarna och förståelse för Trollhättans utveckling. Staden har genomfört ett antal kulturmiljöinventeringar där värdefulla miljöer och enstaka byggnader pekas ut. Vid förtätning är det viktigt att ta hänsyn till dessa värden och att skapa möjligheter för dem att bestå.

Blandning av funktioner - affär i entréplan och bostäder ovanpå.

Blandning av människor.

Grönska som en del av den blandade staden.

Läs mer:

- "Kulturmiljöprogram" antagen av kommunfullmäktige 1992-02-24

1. BEBYGGELSEUTVECKLING FÖR EN BLANDAD, ATTRAKTIV OCH SAMMANKOPPLAD STAD

Riksdagens mål för den statliga politiken på området arkitektur, form och design

- Arkitektur, formgivning och design skall ges goda förutsättningar för sin utveckling.
- Kvalitet och skönhetsaspekter skall inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden.
- Kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer skall tas till vara och förstärkas.
- Intresset för hög kvalitet inom arkitektur, formgivning, design och offentlig miljö skall stärkas och breddas.
- Offentligt och offentligt stött byggande, inredande och upphandling skall på ett föredömligt sätt behandla kvalitetsfrågor.
- Svensk arkitektur, formgivning och design skall utvecklas i ett fruktbart internationellt samarbete.

Attraktiv stad genom god gestaltning och öppenhet

En god gestaltning av staden är en viktig fråga för Trollhättans fortsatta utveckling som en attraktiv och framgångsrik stad. Trollhättan ska vara en kommun med hög professionalitet där kvalitet gällande stadens utformning efterfrågas, bedöms och kravsätts med ambitionen att skapa de bästa möjliga stadsmiljöerna för boende och besökare. Staden ska fungera som en dynamisk plats för kreativa krafter och för att locka de främsta arkitektkontoren att vilja vara delaktiga i utvecklingen av Trollhättans stad.

Staden ska arbeta för att öka andelen byggnader med god gestaltning genom initierade prövningar utifrån plan- och bygglagens krav på estetik och gestaltning. Genom att vara en föregångare inom stadsgestaltning och arkitektur blir staden attraktiv att leva och verka i.

God gestaltning handlar sällan om någon särskild stil. Staden ska istället inspirera verksamma arkitekter, ingenjörer och designers att vilja spanna bågen. Det ska vara eftertraktansvärt att få delta i stadens gestaltning. Staden ska aktivt och professionellt arbeta för att i stadsbyggnadsprojekt vara en god beställare, en kvalificerad motpart i gestaltningsfrågor samt ställa initierade krav på arkitektur och gestaltning av hög nationell kvalitet. Ett antal projekt som anses särskilt strategiska ska ges hög internationell kvalitet.

Trollhättan eftersträvar attraktiva, livliga, trygga och trivsamma offentliga miljöer, samt miljöer som är öppna och tillgängliga för människor med olika livssituation och bakgrund. Känslan av trygghet och att vara välkommen avgör hur ofta eller sällan någon besöker en plats. Därför måste torg, parker och gator utformas så att folk känner sig trygga och välkomna. Ett sätt är att få fler personer i rörelse, då en tom gata ofta upplevs som mer otrygg än en gata full av liv och rörelse.

Våra offentliga platser får inte utesluta någon genom fysiska hinder. God tillgänglighet krävs för att personer med funktionshinder ska kunna delta i det offentliga livet. Likväl måste andra former av tillgänglighet också beaktas när staden utvecklas, såsom ekonomisk tillgänglighet (har jag råd?) och mental tillgänglighet (hittar jag? / vågar jag?).

Kommunfullmäktige antog 2010-03-01 en handikapplan innehållandes en handikappolitisk policy och en tillgänglighetsplan enligt Agenda 22. I policyn fastslås att alla invånare i Trollhättans kommun ska kunna uppnå samma grad av delaktighet och jämlikhet att kunna ta del av stadens utbud. Alla invånare ska ha goda förutsättningar att leva ett värdigt liv.

1. BEBYGGELSEUTVECKLING FÖR EN BLANDAD, ATTRAKTIV OCH SAMMANKOPPLAD STAD

Fyrbodalsmodellen: Offentlig miljö som konstform

Trollhättans Stad arbetar utifrån styrdokumentet "Offentlig miljö som konstform - Fyrbodalsmodellen" som redovisar en modell för hur kommunerna i regionen skall arbeta med en ökad kvalitet gällande gestaltning av offentliga rum. Med utgångspunkt från kunskapen om människan, människans sinnen och med människan som måttstock ska funktionella och stimulerande offentliga miljöer skapas. Nyckelord att arbeta efter är delaktighet, identitet, inspiration, mötesplats, rörelse, skönhet, tillgänglighet, trivsel, trygghet och överraskning. Satsningen på offentliga miljöer i Trollhättan skall också synas i långsiktig planering och i kommunala långtidsmål och visioner.

Sammankopplad stad genom rörelse och länkar

En sammankopplad stad handlar både om hur vi kan ta oss runt i staden samt om hur vi tänker kring olika delar av staden. Trollhättans ska vara en väl sammankopplad stad där barriärer mellan områden successivt byggs bort i och med att vi utvecklar och förtätar staden. För att skapa en sammankopplad stad ska mellanrum mellan stadsdelar utformas så att de lockar till vistelse och möten.

Välutformade gång- och cykelvägar tillsammans med en god kollektivtrafik är grundläggande för en sammankopplad stad på lika villkor. Det ska inte enbart vara möjligt och enkelt att gå, det ska även vara det mest trivsamma valet när avstånden inte är för stora. Då behöver staden utvecklas så att odsliga mellanrum byggs samman och stora vägar och järnvägar utformas så att de är enkla att passera.

Älven är ett av våra vackraste inslag i stadsbilden, men samtidigt en barriär då den skär genom staden och delar den i en östlig och en västlig halva. E45:an är ytterligare en stor barriär som skär genom staden och som kan korsas på endast ett fåtal platser. För att skapa en sammankopplad stad föreslås att effekterna av dessa barriärer minskar, bland annat genom fler och väl utformade korsningspunkter som broar eller undergångar.

“samman-
kopplad stad
på lika villkor

Vi vill:

- Använda förtätning som en möjlighet att utveckla befintlig stadsbebyggelse
- Se den offentliga miljön som en del av attraktivitetsskapandet
- Prioritera underrepresenterade bostadsformer vid förtätning samt möjliggöra boendekarriär i stadsdelen
- Främja kraftigare exploatering vid kollektivtrafiknoder
- Verka för dialog i tidiga skeden mellan invånare, byggherrar, arkitekter och ingenjörer för att finna goda lösningar, samt låta gestaltningsprocessen ta plats
- Använda gång- och cykelvägnätet samt mötesplatser mellan stadsdelar för att koppla samman dem
- Beakta att vid förtätning kan åtgärder behöva vidtas på annan plats än i direkt anslutning till exploateringen för att skapa en god boendemiljö (ex buller, trafik, grönytor)
- Arbeta med helhetssyn och långsiktighet kring konst, arkitekturfrågor och offentligt planeringsarbete

Som stöd för tillämpning av ovanstående utvecklingsprinciper bör trafikbullrets påverkan på befintliga och framtida boendemiljöer undersökas ytterligare, tillsammans med bullerreducerande åtgärder i och utanför bostaden.

2. En grönblå struktur för befolkningens hälsa och livskvalitet

Läs mer:

- "Grönstrukturrapport 2012 – Underlag till Översiktsplan 2013: Plats för framtiden"

De gröna och blå miljöerna har stora sociala och rekreativa värden som i hög grad påverkar Trollhätteborgs och besökares hälsa, livskvalitet och upplevelse av kommunen. Stadens ambition är att natur av hög kvalitet ska vara nåbar och tillgänglig från bostaden för alla oavsett funktionsnedsättning, socioekonomisk status eller ålder. Vidare ska grönstrukturen utformas och underhållas så att den uppmuntrar till och underlättar för fysisk aktivitet i vardagen. Våra sjöar och vattendrag ska bidra till ett rikt friluftsliv och älvens kulturhistoriska roll i Trollhättan ska framhävas tillsammans med dess rekreativa och estetiska värden.

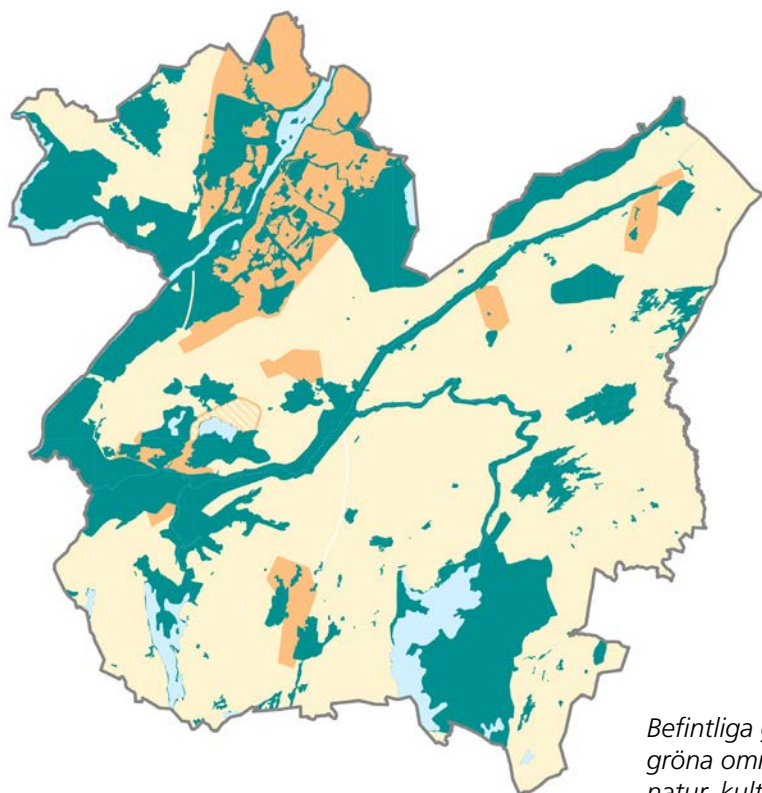
I grönområden finns möjlighet till många olika aktiviteter och många parker och naturområden fungerar som mötesplatser där människor i alla åldrar samlas. Grönområden samt sjöar och vattendrag har även kulturella och biologiska värden som är viktiga att bevara för framtida generationer.

“tillgängligt, närhet och med kvalitét

Forskning visar att det utifrån ett hälsofrämjande perspektiv är ytterst viktigt att det finns någon slags grönytta av hög kvalitet inom några minuters gångavstånd från bostaden. Grönnytan kan vara den egna trädgården, odlingslotten eller kvartersgården likväl som en allmän park eller ett grönt promenadstråk. För att en park eller ett naturområde ska användas ska den vara tillgänglig, i närheten, hålla hög kvalitet och gärna innehålla flertalet olika karaktärer.

Omhändertagandet av Trollhättans natur-, park- och vattenområden utgör en viktig del i att uppnå miljömålen och hantera konsekvenserna av klimatförändringar. En sammanhållen grönblå struktur kan mildra effekterna av värmeböljor och underlätta hanteringen av kraftiga skyfall, samtidigt som förutsättningarna för biologisk mångfald bevaras. Översiktsplanens strategier för grönstrukturen gäller även vid utveckling och planläggning av privat mark.

2. EN GRÖNBLÅ STRUKTUR FÖR BEFOLKNINGENS HÄLSA OCH LIVSKVALITET

Läs mer:

- "Naturvårdsplan - Bakgrundsdel 2011-2014" och "Aktivitetsdel 2011-2014" antagna av kommunfullmäktige 2010-05-24
- "Friluftsplän" Trollhättans Stad, reviderad 2000
- "Kulturmiljöprogram" antagen av kommunfullmäktige 1992-02-24

Befintliga grönområden 2012 i Trollhättans tätort, samt gröna områden utanför tätorterna som är värdefulla för natur, kulturmiljö och friluftsliv.

Grönblå struktur i kommunen som helhet

Utanför tätorten finns natur- och kulturhistoriskt värdefulla jord- och skogsbruksområden som har stora sociala och rekreativa värden. Tillsammans med de tätortsnära grönområdena utgör de också en av de viktigaste utgångspunkterna i arbetet med att uppnå de gröna miljömålen. För dessa områden har Trollhättans Stad tagit fram en naturvårdsplan, ett kulturmiljöprogram samt en friluftsplän. I dessa planer beskrivs de olika områdena och vilka hänsyn som ska tas till dessa vid anspråk från andra konkurrerande intressen. Dessa rekommendationer ska beaktas och de beskrivna värdena bevaras och prioriteras vid bebyggelse eller annan exploatering.

Den blå strukturen, kommunens sjöar och vattendrag, domineras av Göta älv i den nordvästra delen. Ytterligare ett starkt strukturbildande vattendrag är Slumpån – Visslaån - Lerumsån – Björkeån genom i stort sett hela kommunen från sydväst till nordost och söder. Kommunens större sjöar är Öresjö i väster, Gravlången och Vanderydvattnet i söder samt Hullsjön i norr. Stadens viljeinriktning för vattenområdena har formulerats i de särskilda rekommendationerna med hänsyn till vattnet, i strategi 7. I huvudsak ska vattenkvaliteterna värnas eller förbättras och sjöarnas värde för bad och friluftsliv behållas.

Grönblå struktur i Trollhättans tätort

Befintliga grönområden (2012) i Trollhättans tätort redovisas på kartan ovan där Staden äger marken. I de södra stadsdelarna finns stora kommunala ytor inom bostadsområdena medan privata trädgårdar dominerar i de östra delarna. Tätortsnära friluftsområden ligger i anslutning till stadsdelarna. I verksamhetsområdena i norr finns inga kommunala grönytor. Privata grönytor redovisas inte, men är viktiga för helheten.

2. EN GRÖNBLÅ STRUKTUR FÖR BEFOLKNINGENS HÄLSA OCH LIVSKVALITET

Göta älv

Utnyttja potentialen

Göta älv är en av Trollhättans största kvalitéer, både vad gäller möjligheter för hisnande promenader för Trollhätteborna, för varumärkesbyggandet och som attraktion för besökare. Älven utgör förutsättningen för Trollhättans tillkomst och en stor del av vår identitet bygger på älven och de verksamheter som den möjliggör.

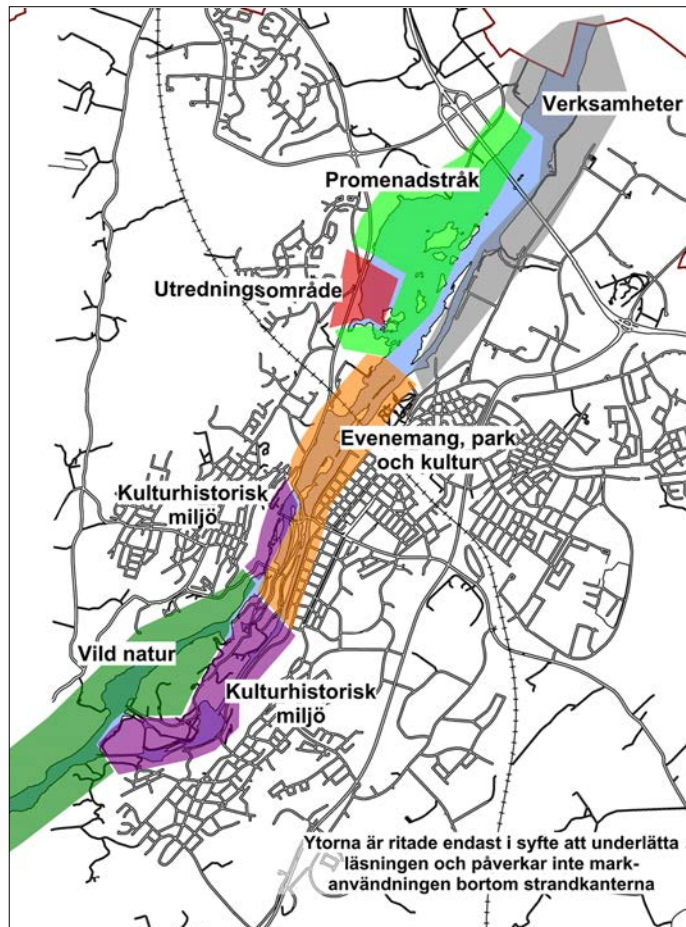
Göta älvs strandkanter besitter en potential som idag utnyttjas dåligt. I flera fall är strandkanterna otillgängliga eller dåligt utnyttjade, och möjligheterna att promenera längs vattnet är begränsade.

Stadens ambition är att aktivt arbeta för mer tillgängliga strandkanter och aktiviteter längs dessa, som en del i utvecklingen av befintliga miljöer. Kartan ovan visar hur olika delar av älvstränderna bör karakteriseras och var olika aktiviteter bör placeras. Centrum och Innovatum föreslås kopplas samman genom en vidgad promenad på Österlånggatan, broar föreslås mellan kanalöarna i norr och de kulturhistoriska och turistiska värdena föreslås utvecklas. I Centrala staden föreslås ett större fokus på att förlägga aktiviteter och mötesplatser längs strandkanterna. I vissa delar föreslås även älvnära boende med vackra utblickar.

Vild karaktär i Älvrummet (överst). Ökad tillgänglighet med broar (mitten). Befintlig strandpromenad (nederst). Till höger redovisas en illustration över hur olika användningsområden samspelar längs älvstränderna.

- Länsstyrelsen anser att samhällsnyttan av broar mellan öarna inte överstiger dess negativa konsekvenser. Se vidare Länsstyrelsens granskningsyttrande i "Översiktsplan 2013: Utställningsutlåtande".

Hantering av grönytor vid utveckling och förtätning av befintlig bebyggelse i Trollhättans tätorter

Grönområdenas läge i tätorten samt deras utformning och innehåll är avgörande för hur de används och uppskattas. Då en grönyta inte används är det inte automatiskt berättigat att ta bort den, utan grönytan ska ses i sitt sammanhang med omkringliggande miljöer och dess eventuella utvecklingspotential. När områden förtätas är det viktigt att även grönområden utvecklas så att de klarar ett större antal besökande och ett ökat slitage, då fler personer ska nyttja samma grönyta.

Grönkonsekvensbedömning

Översiktsplanens grundtanke är förtätning och utveckling av befintliga områden. Det innebär att grönytor kan komma att bebyggas, vilket ska föregås av en lokaliseringsprövning. Denna prövning kallas grönkonsekvensbedömning och syftar till att väga grönytans kvalitet och användning mot byggnationens nytta, samt bedöma om mer lämpliga områden finns tillgängliga för byggnation. Läs mer i kapitel IV: Framtida mark- och vattenanvändning, sidan 58. Vid åtgärder inom en grönyta ska vid behov även kompensationsåtgärder vidtas.

“väga nyttor

Kompensationsåtgärder

Den befintliga vegetationen och marken tar emot dagvatten, ger fuktigare luft, samlar upp dammpartiklar och jämnar ut lufttemperaturen samtidigt som den har ett biologiskt värde. När befintliga grönytor bebyggs ändras de miljömässiga förutsättningarna på platsen och de tidigare nämnda kvaliteterna försvinner. I ett stadsbyggnadssammanhang blir det relevant att ersätta de förlorade värdena för att bibehålla en god bebyggd miljö.

Kompensationsåtgärder används för att ersätta förlorade värden med motsvarande nya. Exempelvis kan ett äldre träd ersättas med ett visst antal nya träd eller en naturyta ersättas med gräsmatta, rabatter och häck. Att tillgängliggöra andra grönområden med cykelvägar och säkra passager över bilvägar eller uppgradera mindre grönytor i brist på större är andra sätt att säkerställa allmänhetens tillgång till grönområden.

2. EN GRÖNBLÅ STRUKTUR FÖR BEFOLKNINGENS HÄLSA OCH LIVSKVALITET

Olika kvaliteter i en park leder till att invånare med olika intressen kommer till parken och vistas där, vilket ökar den sociala samvaron. Nedan listas exempel på olika karaktärer en grönyta kan ha:

Vild
- för naturupplevelse

Kulturhistoria
- spår av mänsklig verksamhet

Artrik
- mångfald av växter och djur, för bl. a. naturstudier

Rofylld -
för eftertanke, trygghet, stillhet

Rymd -
en större helhet

Fest
- för aktivitet och folkliv

Lustgården
- för kreativ lek, trygghet, "bara vara"

Allmänning
- för aktiviteter som kräver utrymme, stor gräsyta

Klassificering av grönområden i Trollhättans tätorter

I Trollhättans tätorter delas grönområden in i fem klasser utifrån dess storlek och funktion. Till dessa fem klasser läggs också lekplatser som inte alltid är en grönyta men en viktig mötesplats. Nedan följer beskrivningar av de olika klasserna som ska ses som stöd när bedömning om tillgång till grönområden görs. Målet är att alla Trollhättebor ska nå ett natur- eller parkområde inom 300 meter från bostaden, och gärna närmre.

Tätortsnära friluftsområden

Naturområdena i tätorternas närhet är särskilt betydelsefulla, såväl med hänsyn till den biologiska funktionen som till tätortsbornas behov av rekreation. Tätortsnära naturområden finns vid samtliga tätorter.

Friluftsområdet bör inte ligga längre bort än 1,5 km från bostaden, ca 15 minuters promenad. Det måste vara tillräckligt stort för att man ska kunna känna sig ostörd och få möjlighet till återhämtning. Dess funktion och innehåll behandlas i friluftsplänen.

Stads- och evenemangspark

Folkets Park inklusive Hjulksvarvelundsparken bedöms som en lämplig placering av en stads- och evenemangspark som kan ta emot upp till 10 000 besökare. Den kombinerade evenemangs- och stadsparken ska utformas med en tilltalande parkmiljö så att den kan användas som stadspark när det inte är evenemang. Området ligger centralt har god försörjning av kollektiv och parkeringsplatser utifrån närheten till Resecentrum.

Stadsdelspark

Stadsdelsparken är en mötesplats i stadsdelen. Avståndet från bostaden bör inte överstiga 500 m. Gångvägar och promenadstigar med bänkar bör finnas, liksom lekplats, öppen gräsyta, bollplan, blomsterprakt mm. Den bör vara minst 8-10 ha och innehålla flera olika naturtyper för att främja bevarandet av biologisk mångfald. Med sina olika naturtyper är stadsdelsparkerna lämpliga som utflyktsmål för skolor och förskolor.

Närparker

Närparken är en mycket viktig park särskilt där det är långt till stadsdelsparken. Den bör ligga inom 300 m från bostaden och vara lättillgänglig. Storleken bör vara minst 2-3 ha. Den är "vardagsparken" eller "kvartersparken" för korta promenader med eller utan hund och en viktig lekmiljö för barn. Vegetationen bör vara så variationsrik som möjligt och stimulera alla åldrar.

Mindre park- och lekområden

Detta kan vara mindre park/naturområden med t.ex. lekplats eller sittplats och som kan komplettera där närparker saknas. Ytterligare exempel är så kallade "fickparker" på mindre yta och med blomsterprakt eller ett naturområde för lek. De mindre parkerna bör finnas inom 300 m från bostaden, och om möjligt närmre med tanke på mindre barn och andra personer som har svårt att ta sig längre sträckor.

2. EN GRÖNBLÅ STRUKTUR FÖR BEFOLKNINGENS HÄLSA OCH LIVSKVALITET

Lekplatser

Lekplatser bör finnas inom 300 m från bostaden utan avskiljande barriärer. Lekplatser behandlas närmre i Stadens lekplatsinventering. För att få bra lekmiljöer bör lekplatser ligga intill naturområden och gärna också med bollplan.

Grönstråk

Grönstråk är olika park- och naturområden som är sammankopplade. Exempel på grönstråk är friluftsområdet längs Ryrbäcken som sedan fortsätter upp mot Myrtuveparken, Sylteparken och avslutas i Eriksroparken. Förutom att grönstråken kan fungera som spridningskorridorer för flora och fauna är de stråk att ta sig runt i. Gång- och cykelvägar som kantas av vegetation ses även de som grönstråk. Stråken är i första hand till för att göra våra naturområden tillgängliga på ett trafiksäkert och ostört sätt.

Avkoppling och rörelse på Karl Johans torg.

Vi vill:

- Eftersträva att alla bostäder har tillgång till alla de olika typer av grönområden som listats
- Utveckla grönområden och gröna stråk i takt med bebyggelseutvecklingen så att de är anpassade för ett större antal besökande och ett ökat slitage
- Att åtgärder inom grönområden först värderas i en grönkonsekvensbedömning
- Tillskapa olika karaktärer när grönområden utvecklas
- Att lokalt omhändertagande av dagvatten används som ett estetiskt inslag i stadsbilden
- Tillskapa en kombinerad evenemangsplats och stadspark för 10 000 besökare
- Förstärka kopplingarna till älven, både fysiskt och mentalt

Som stöd för tillämpning av ovanstående utvecklingsprinciper bör en markstrategi och en markförsörjningsplan tas fram för att säkerställa framtida markförsörjning genom strategiska markförvärv, där även behovet av rekreationsområden tillgodoses.

3 • En trafikstruktur för ökande andelar gång-, cykel- och kollektivtrafik

Att invånarantalet i Trollhättans kommun ökar till 70 000 ställer stora krav på vårt transportsystem. Vikten av att kunna transportera sig snabbt och säkert blir allt större både på arbetstid och fritid, där vi idag reser mer i vår vardag än vad vi någonsin gjort tidigare. Kraven på att kunna resa miljövänligt ökar också, bland annat för att nå regeringens uppsatta klimatmål.

För att 70 000 Trollhättebor på ett hållbart vis ska kunna resa krävs att vi främjar åtgärder så att en betydligt större andel resor sker med gång-, cykel- och kollektivtrafik än idag. Inom kommunens tätorter ska utvecklingen av trafikstrukturen möjliggöra att större delen av all förväntad trafikökning sker genom gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Gator och vägar är inte enbart trafikföreteelser utan en del av den attraktiva staden. En gata är lika mycket en trafikfråga som en stadsmiljöfråga i sin utformning och användning. I Trollhättan vill vi ha gator och vägar som är trygga och säkra, vackra och trivsamma samt tillgängliga och framkomliga.

Att få fler personer att gå, cykla och åka kollektivt handlar till stor del om att skapa närhet mellan bostaden, arbetsplatser, skola, fritidsintressen och service. En tät stad bidrar till detta och minskar på så sätt vårt transportbehov och hjälper oss att uppnå miljömålen. Förtätning av centralorten och småtätorterna bidrar till ett större underlag för potentiella kollektivtrafikresenärer och gynnar på så sätt en mer effektiv användning av kollektivtrafiken.

Satsningar ska ske på både gång- och cykelvägar samt bytespunkterna för kollektivtrafiken. För att klara bullernormerna i en tät bebyggelse och för att minska trafikens behov av ytor är det viktigt med en minskad andel biltrafik.

“Närhet och tätt

3. EN TRAFIKSTRUKTUR FÖR ÖKANDE ANDELAR GÅNG-, CYKEL- OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken delas i en allmän del som alla kan använda och en särskild del som är avsedd för speciella grupper såsom skolelever och personer med funktionsnedsättning. Den allmänna trafiken utgörs av buss- och tågtrafik men även av närtrafik och vissa anropsstyrda linjer som ofta trafikeras med taxibil.

I en gemensam målbild för kommunalförbundet Fyrbodals finns målsättningen att antalet kollektivtrafikesor mellan 2006 och 2025 ska ha ökat med 40 % i stadstrafiken, med 200 % i tågtrafiken och med 20 % i övrig trafik. Under år 2011 gjordes drygt 4,1 miljoner resor i stadstrafiken Trollhättan-Vänersborg, vilket innebär en ökning till ca 5,5 miljoner resor per år i stadstrafiken år 2025.

Knutpunkter för kollektivtrafiken

I översiktsplanen redovisas fem kollektivtrafikknutpunkter. Utformningen av knutpunkterna ska sträva efter att skapa trygga och tillgängliga knutpunkter för smidiga byten mellan olika färdmedel, gärna med inslag av service. Trafiksäkerhetsfrågan är prioriterad och säkra passager mellan och till hållplatserna vid en knutpunkt måste säkerställas. Här bör kraftigare exploatering tillåtas för att ge så många personer som möjligt närhet till tåg och/eller buss.

Resecentrum

Trollhättans Resecentrum är kollektivtrafikens gemensamma huvudnav i Trollhättans kommun där nästan alla busslinjer angör och bekväma byten kan ske mellan buss, tåg, bil, cykel och gång. Resecentrum byggs ut under 2012-13 för att öka kapaciteten för både regionalbuss- och lokalbusstrafiken och bussarnas tidtabeller anpassas till tågens ankomst och avgång. Pendelparkeringen byggs ut och en gångbro över spåren knyter samman den med stationsbyggnaden. Drottningtorget har därmed fått avlastning till att vara en målpunkt snarare än en bytespunkt.

Pendeltågstation i Upphärad

Sedan dubbelspåret tillkomst på Norge-Vänerlänken ökade kapaciteten för både gods- och persontransporter på järnvägen. Staden vill återinföra ett tågstopp i Upphärad för att på så sätt kunna erbjuda ett boende på stadsnära landsbygd med goda kommunikationer till både Trollhättan och Göteborg samt främja en god kollektivtrafik på landsbygden. Läs mer i Strategi 6: Tillväxt som gynnar hela den geografiska kommunen.

Pendeltågstation norr om NÄL

I och med utbygganden av Norge-Vänerlänken fick banan en ny sträckning och passerar under NÄL i tunnel. Vid den norra tunnelmynningen finns möjlighet att vid behov anlägga ett tågstopp med närhet till NÄL. Denna eventuella framtida knutpunkt är dock en regional fråga som måste förankras regionalt.

Knutpunkter för busstrafiken på Överby och Sylte

För att underlätta för bussresenärer som reser regionalt i Fyrbodals föreslås två knutpunkter utöver Resecentrum där den regionala busstrafiken enkelt kopplas samman med den närregionala och lokala busstrafiken. Med en knutpunkt på Överby underlättas arbetspendlandet till våra stora verksamhets- och handelsområden. Med en knutpunkt på Sylte underlättas bussbyten för passagerare i de södra stadsdelarna. För att dessa knutpunkter ska vara meningsfulla förutsätts att trafiklösningar kan skapas som betjänar såväl regionalt som lokalt resande.

3. EN TRAFIKSTRUKTUR FÖR ÖKANDE ANDELAR GÅNG-, CYKEL- OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Tillgänglighet i kollektivtrafiken

Utifrån Västtrafiks handlingsplan för tillgänglighet i kollektivtrafiken pågår ett arbete i länet med att anpassa hållplatser, fordon och service för att personer med funktionsnedsättning lättare ska kunna använda den allmänna kollektivtrafiken. Vaghållaren, d.v.s. Staden eller Trafikverket, ansvarar för markarbeten vid busshållplatser och andra kollektivtrafikanläggningar medan Västtrafik ansvarar för anpassning av fordon och information m m.

Busstrafik i Trollhättans kommun

Busstrafiken består av stadstrafiken som är gemensam för Trollhättan och Vänersborg, och av annan busstrafik alltifrån långa expressbusslinjer till korta linjer av lokal betydelse. Västra Götalandsregionen ansvarar för den allmänna trafiken genom sitt helägda bolag Västtrafik AB. Busstrafikens linjenät och tidtabeller förändras kontinuerligt för att svara mot efterfrågan och bättre, bekvämare och enklare service med bibehållen ekonomi, där planeringen sker i samråd med berörda kommuner. Frågor om förändringar och förbättringar diskuteras i ett gemensamt Stadstrafikforum där även Västra Götalandsregionen ingår.

Gator och vägars utformning i Trollhättans tätort

Gator och vägar är en del av den attraktiva staden. En gata är lika mycket en trafikfråga som en stadsmiljöfråga i sin utformning och användning. I Trollhättan vill vi ha gator och vägar som är:

- Trygga och säkra: trafiksäkerheten ska vara hög och den upplevda tryggheten likaså
- Vackra och trivsamma: gatorna är en del av vårt offentliga rum tillsammans med våra parker och torg, och utgör en betydande del av en attraktiv stad
- Tillgängliga och framkomliga: tillgänglighet på lika villkor där olika trafikslag samsas och där personer med funktionsnedsättning kan ta sig fram utan problem

Vägnätets klassificering

Vägnätet i Trollhättan delas in i fem klasser:

Förbifart

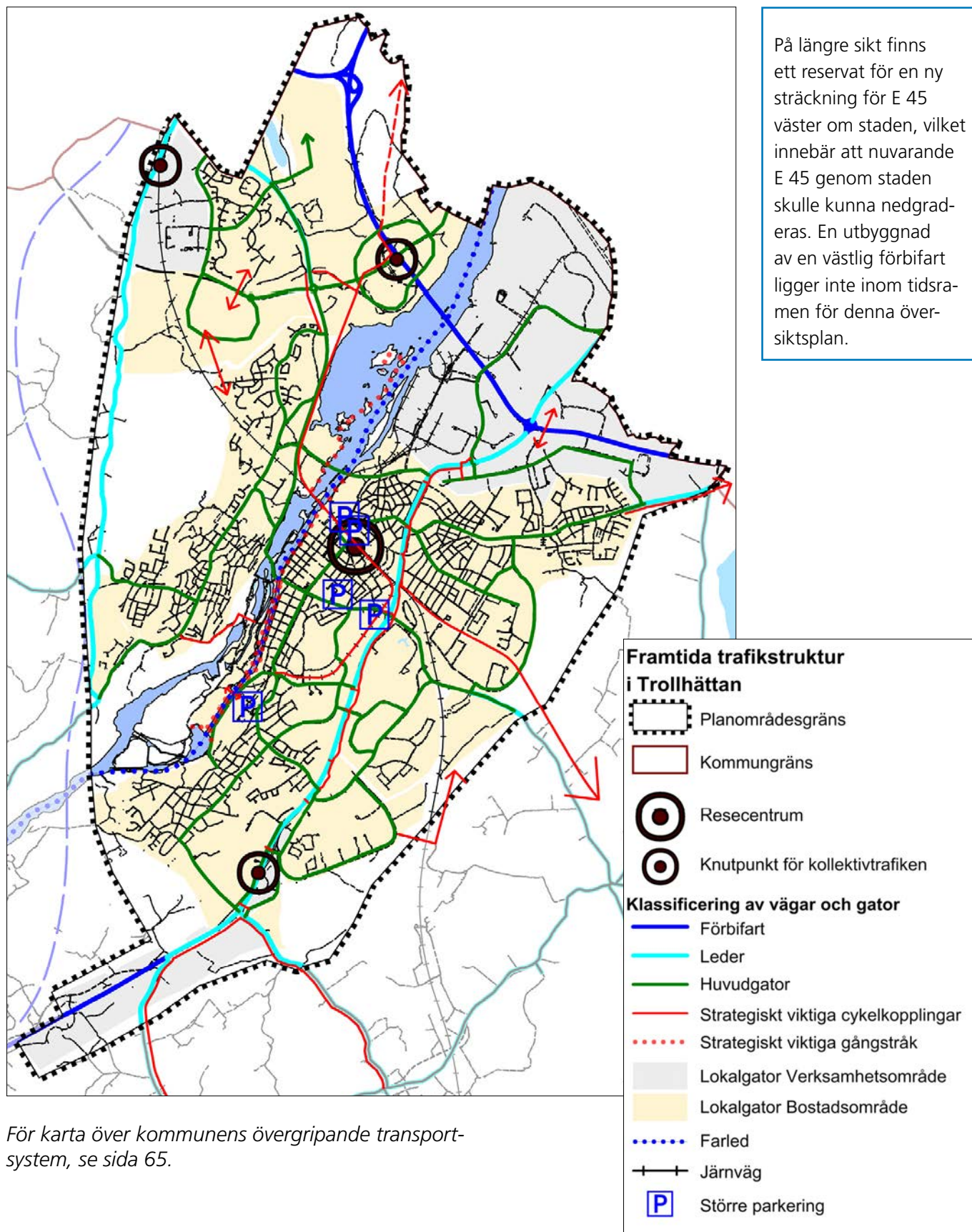
Dessa vägar avses för trafik som ska förbi Trollhättan. Väg 44 är en viktig länk i den öst-västliga förbindelsen från inlandet till västkusten och avses inte förändras i sträckningen genom Trollhättan. E 45 har byggts om till en 4-fältig väg vilket ger snabba förbindelser söderut. Vägen är en nationell stamväg i den nord-sydliga förbindelsen Göteborg-Tvåstad - Karlstad och vidare till Norrland. På förbifarten prioriteras fordonstrafiken framför andra trafikslag.

Leder

Leder är de vägar där som knyter samman orter på regional nivå. På lederna har fordonstrafiken högsta prioritet och gång- och cykeltrafik bör inte anläggas i direkt anslutning till lederna.

“ tillgänglighet på lika villkor

3. EN TRAFIKSTRUKTUR FÖR ÖKANDE ANDELAR GÅNG-, CYKEL- OCH KOLLEKTIVTRAFIK

För karta över kommunens övergripande transportsystem, se sida 65.

3. EN TRAFIKSTRUKTUR FÖR ÖKANDE ANDELAR GÅNG-, CYKEL- OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Huvudgator

Huvudgatorna försörjer det lokala rörelsebehovet mellan och inom stadsdelarna. Det är ett vägnät för de stora trafikströmmarna som den tyngre trafiken och kollektivtrafiken bör använda. I många fall är vägen en huvudled och en högre hastighet kan tillåtas. Blandtrafik bör inte förekomma utan dessa vägar bör förses med cykelvägar och trottoarer.

Lokalgator

Lokalgatorna försörjer det interna rörelsebehovet inom bostadsområdena. Det är ett vägnät för mindre trafikströmmar där samtliga trafikslag blandas. Separerade cykelvägar och trottoarer förekommer sällan. På detta vägnät bör hastighetens begränsas för en ökad trafiksäkerhet.

Cykelvägar

Cykelvägnätet ska vara trafiksäkert, tryggt och attraktivt, och på så sätt skapa förutsättningar för att andelen resor med cykel ska öka. Vägnätet ska bestå av sammanhängande stråk och erbjuda gena resvägar så att cykeln upplevs som ett fullgott alternativ till bilen. Cykelpendlingsstråk ska möjliggöra snabba transporter utan onödiga stopp och med ett minimerat antal konfliktpunkter. Cykelvägarna ska hålla hög standard vad gäller vägbeläggning, belysning och drift så att de kan utnyttjas under dygnets alla timmar och alla årstider.

En ny Cykelplan för Trollhättan förväntas antas under 2014.

Strategiskt viktiga gångstråk

En tät och blandad stad påverkar gångtrafiken positivt när målpunkter finns nära bostaden och tryggheten ökar med mer folk på gatorna. Stadens ambitioner att förtäta och utveckla staden och småtätorterna påverkar på så sätt gångtrafiken positivt. Ett väl utvecklat vägnät för gående är positivt för tillgängligheten och när områden utvecklas kan även gator och övergångsställen handikappanpassas.

Parkering i centrala staden

Framkomligheten och tillgängligheten till parkering i centrum är viktig. Stora flöden styrs till fem specifika platser i anslutning till huvudgator. Vid behov bör parkeringshus byggas på de fem utpekade platserna. Korttids- och boendeparkering hanteras inte inom ramen för denna översiktsplan utan i en kommande trafikstrategi.

Nya kopplingar över älven

Översiktsplanen redovisar en ny vägförbindelse över älven i höjd med Hjulksvarn. En sådan förbindelse skulle avlasta befintliga broar som Klaffbron och Stallbackabron. Trafikströmmarna inom centrum skulle komma att förändras väsentligt, då biltrafiken skulle öka och risk finns att trafikproblem skapas/förflyttas till platser där det idag inte finns några större problem med trafikföringen. En Hjulksvarnelundsbro är dock gynnsam för utvecklingen av Nya Älvstaden som får en gen koppling till Resecentrum. Tunnel är inget alternativ då kanalen på vissa platser är mycket djup.

3. EN TRAFIKSTRUKTUR FÖR ÖKANDE ANDELAR GÅNG-, CYKEL- OCH KOLLEKTIVTRAFIK

I höjd med Innovatum planeras en ny gång- och cykelbro över trafikkanalen för att öka tillgängligheten till Olidanområdet. Tillsammans ökar de nya broarna möjligheterna att korska kanalen kraftigt och öppnar upp för en mer gång- och cykelvänlig gatustruktur.

Järnvägsnät

I december 2012 invigdes den nya sträckningen av Norge-Vänerlänken vilket innebär dubbelspår mellan Göteborg och Vänersborg och kraftigt ökad kapacitet för person- och godstrafiken. Norge-Vänerlänken utgör en nationell stomjärnväg och ett huvudstråk för den tunga godstrafiken. Översiktsplanen redovisar ingen ändring av sträckningen men däremot en ny pendeltågstation i Upphärad. På längre sikt finns också tekniska förutsättningar att skapa en pendeltågstation vid tunnelmynningen vid NÄL.

Industrispåret till Stallbackaområdet ska bevaras för att även i framtiden kunna serva hamnen och verksamhetsområdet. Vänersborgs kommun har tankar kring att försörja hamnen i Vargön med järnväg söderifrån, vilket skulle påverka industrispårets fortsatta dragning norrut.

Stråket Nohabjärnvägen ska bevaras för att framtiden ska kunna se och förstå stadens utveckling och struktur under verkstadsepoken på Nohab, samt för att fungera som ett grönt stråk i stadens grönstruktur och som gång- och cykelstig. Det innebär att så få åtgärder som möjligt ska göras i stråket, men att järnvägsbankerna kan modifieras något för att bättre smälta in i naturen och förbättra gång- och cykelvägnätet. Vid behov kan även staket och Hjortmosseporten tas bort.

Sjöfart

Möjligheterna för effektiv och säker sjöfart till, från och genom Trollhättans kommun ska bevaras. Hamnen ska bevaras och dess utvecklingsmöjligheter bör inte påverkas negativt av annan etablering.

Trafikverket har på uppdrag från regeringen utrett möjligheterna för framtida godstransporter mellan Göteborg och Vänerregionen, och då också utrett hur en ny slussled genom Trollhättan skulle kunna utformas. Idag används 1916 års slussled, vars tekniska livslängd Sjöfartsverket bedömer är till 2030. Att reparera de befintliga slussarna ses inte som aktuellt då det bland annat skulle kräva ett så långt stopp i sjöfartstrafiken att det skulle innebära allvarliga negativa konsekvenser för sjöfarten mellan Vänerregionen och västerhavet. Förslaget om en ny slussled innebär att dagens fyra slussar ersätts med två slussar, vilka förläggs söder om nuvarande slussled

Läs mer:

- "Riktlinjer för den framtida användningen och åtgärder på Nohabjärnvägen" godkänd av kommunstyrelsen 2008-10-15

“ny slussled genom Trollhättan

3. EN TRAFIKSTRUKTUR FÖR ÖKANDE ANDELAR GÅNG-, CYKEL- OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Staden för diskussioner med Sjöfartsverket, Trafikverket och Innovatum om möjligheterna att öppna 1844 års slussled för fritidsbåtar under sommarmånaderna inom ett projekt som kallas Trollhätte kanalpark. Läs mer om kanalparken i Strategi 5: En besöksvänlig kommun med industriminne i världsklass.

Fotomontage över den nya leden vid Höljan. Bild från Trafikverket.

Bild över den framtida dragningen av slussleden. Bild från Trafikverket.

Flygtrafik

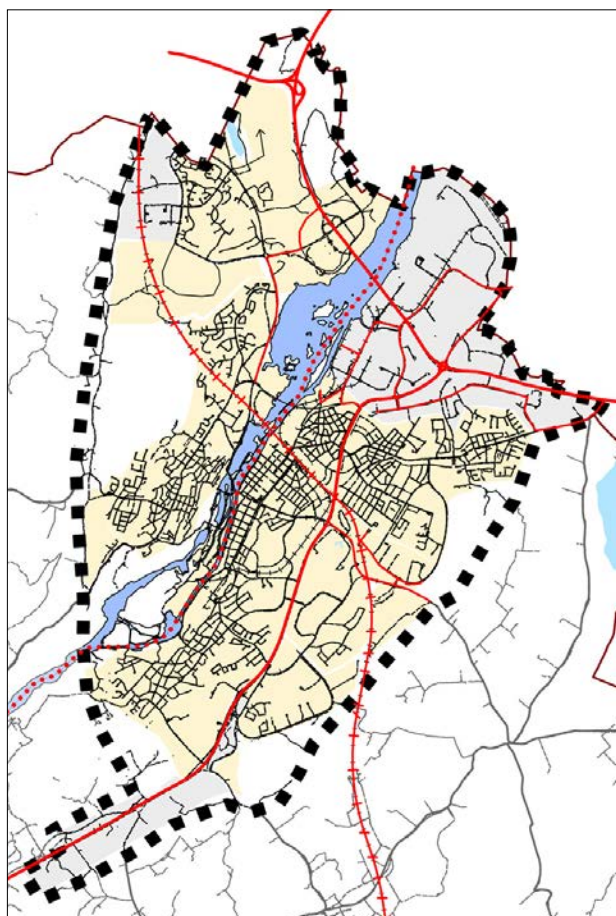
Flygtrafiken på Trollhättan-Vänersborgs flygplats behålls till vad som kan utvecklas inom bankod 2C. En utbyggnad av snabba tågförbindelser till Landvetters flygplats kan komma att medföra att den nyttjas i större utsträckning för direktflyg till Europa m.fl. mer avlägsna destinationer.

Transporter med farligt gods

För att undvika olyckor med transporter av farligt gods och/eller mildra konsekvenserna av en eventuell olycka ska särskilda skyddsavstånd beaktas för bebyggelse eller andra personintensiva anläggningar utmed transportvägarna för farligt gods. Generellt är det ett område inom 100 meter från leden som påverkas, vilket tydliggörs i Stadens Riskhanteringsplan.

Transporter med farligt gods ska ske på järnvägen, kanalen samt på vägarna E45, väg 42, 44, 2015 och delar av 2020. Dessutom finns s.k. bensinvägar där transporter av bensin ska ske till bensinstationer. Inom norra och södra stadscentrum gäller särskild anmälningsplikt för transporter med farligt gods.

3. EN TRAFIKSTRUKTUR FÖR ÖKANDE ANDELAR GÅNG-, CYKEL- OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Läs mer:

- "Riskhanteringsplan - Farliga ämnen och farligt gods" antagen av kommunfullmäktige 2004-01-28

Framtida struktur för transporter med farligt gods i Trollhättan

- Primär väg/gata med farligt gods
- Sekundär väg/gata med farligt gods
- + Järnväg med farligt gods
- Farled med farligt gods

Vi vill:

- Arbeta för att gator och vägar utformas utifrån klassificeringen av vägnätet i Trollhättan
- Arbeta för att göra gator trygga och säkra; vackra och trivsamma; samt framkomliga på lika villkor
- Prioritera gång-, cykel- och kollektivtrafik vid korsningspunkter och dylikt
- Skapa trygga och tillgängliga knutpunkter för kollektivtrafiken
- I centralorten inte ha längre än 400 m mellan bostad/arbetsplats och busshållplats
- Utveckla en ny slussled i samklang med Trollhätte kanalpark
- Fortsätta med handikappanpassning av vägar, hållplatser och relaterade miljöer

Som stöd för tillämpning av ovanstående utvecklingsprinciper bör en transportstrategi tas fram för att främja hållbart resande och en ökning av andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik. Strategin bör samlat hantera kollektivtrafik, vägutbyggnad, cykelleder samt en översyn av parkeringsbehovet och parkeringstal/p-norm.

Som stöd för tillämpning av ovanstående utvecklingsprinciper bör trafikbullrets påverkan på befintliga och framtida boendemiljöer undersökas ytterligare, tillsammans med bullerreducerande åtgärder i och utanför bostaden.

4. Attraktiva miljöer för företag och innovatörer

Näringslivet i Trollhättan har under de senaste åren genomgått en kraftig förändring där tillverkningsbranschen krympt kraftigt medan handel- och tjänstesektorn vuxit. 2012 fanns 16 % av kommunens arbetstillfällen inom tillverkningsindustrin, 16 % inom handeln och 12 % inom tjänstesektorn, vilket ska jämföras med det tidiga 2000-talet då fyra av tio arbetade inom tillverkningsindustrin.

I Stadens näringslivsfrämjande strategi från 2012 fastslås att branscherna fordon, flyg, kreativ näring och e-handel ska främjas. Förutsättningarna för att dessa olika näringar ska frodas är väldigt olika och ställer olika krav på den miljö de väljer att etablera sig i. Tjänste- och servicesektorn behöver vara nära sina kunder medan industrisektorn behöver större ytor och ibland även skyddsavstånd till bostäder och kunder. Ett levande och dynamiskt näringsliv i Trollhättan behöver därför både en attraktiv stadsmiljö och välanpassade verksamhetsområden.

“ Olika krav för olika branscher

Attraktiv stadsmiljö

Stadens ambition är att skapa attraktiva och dynamiska stadsmiljöer genom att blanda verksamheter och bostäder. På en allt mer rörlig arbetsmarknad och i konkurrens med andra städer är attraktiva och livfulla miljöer en konkurrensfördel för att dra till sig innovatörer och nyskapande företag. I Trollhättan finns goda förutsättningar för att tillgodose dessa krav där en fortsatt satsning på centrumutveckling tillsammans med kontor och verksamhetslokaler på gångavstånd till Resecentrum är viktiga pusselbitar. I centrala staden och på Innovatumområdet arbetar sammanlagt ca 6 300 personer. Tillsammans med boende och besökande i detta område skapas en stad som är vaken stora delar av dygnet. Kopplingen mellan Innovatum och centrum är en viktig pusselbit för att underlätta inströmningen av idéer och innovatörer.

Blandning av funktioner - affär i entréplan och bostäder ovanpå.

För att skapa en dynamisk blandstad kan olika verksamheter och bostäder finnas i samma hus. Med kontor, café mm i entréplan och bostäder på ovanvåningarna slipper de boende insyn från gatan och viss bullerproblematik samtidigt som verksamheten exponeras mot gatan och potentiella passerande kunder.

4. ATTRAKTIVA MILJÖER FÖR FÖRETAG OCH INNOVATÖRER

Innovatumområdet är ett bra exempel på ett centralt beläget verksamhetsområde som under 2000-talet har genomgått en förändring och fått en ny inriktning med större fokus på kreativ näring och utveckling, samt bostadsbyggnation. Innovatum ska ses som en del av centrala staden och knyts ihop med Resecentrum och Drottningtorget genom sammanhållen stadsbebyggelse och tydliga gång- och cykelvägar, gärna längs kanalen. Delar av Tingvalla bör genomgå samma omvandling. I alla stadsdelar och småtätorter bör möjligheten att anlägga mindre verksamheter i bostadsområden främjas. Bokaler, där boendeyta kombineras med verksamhetsyta i den enskilda bostaden, erbjuder en lösning för att skapa förutsättningar för mindre verksamheter.

Verksamheter med liten omgivningspåverkan och bostäder

För att skapa en levande blandstad ska olika funktioner som bostäder, arbetsplatser och servicefunktioner som handel och förskola placeras i varandras närhet. Det skapar områden som lever under större delen av dygnet och bidrar till ett mer effektivt nyttjande av kollektivtrafik, parkeringsplatser och annan infrastruktur. Tidigare var inriktningen att ha stora avstånd mellan bostäder och annan markanvändning, vilket skapade en utbredd stad med enfunktionella områden.

I Trollhättans kommun strävar vi efter flerfunktionella områden där bostäder kombineras med verksamheter med liten omgivningspåverkan såsom mindre handelsetableringar, kontor, resebyråer, förskola, vårdcentral, frisör mm. Vid etablering ska åtgärder vidtas så att dessa funktioner kan kombineras utan att innebära hälsorisker, samt att störningar från verksamheten minimeras. Verksamheter med större omgivningspåverkan ska placeras inom de utpekade verksamhetsområdena.

Välanpassade verksamhetsområden

Ytor där industriverksamhet som av olika anledningar inte ska kombineras med bostäder ska kunna bedrivas redovisas i översiktsplanen som verksamhetsytor. Ytor reserveras i goda logistiklägen där verksamheter kan bedrivas och utvecklas utan att störa boende, friluftsliv och värdefulla naturmiljöer. Även kontor, lagerverksamhet mm kan bedrivas inom områdena men bostäder och annan känslig markanvändning ska undvikas då det kan påverka industrins möjligheter negativt. Översiktsplanen pekar ut tre områden i Trollhättans tätort som reserveras för verksamheter med större omgivningspåverkan.

Vi vill:

- Skapa attraktiva och tillgängliga stadsmiljöer i vilka verksamheter med liten omgivningspåverkan vill etableras och utvecklas
- Öka nyttjandet av markresurserna i befintliga verksamhetsområden
- Öppna nya verksamhetsområden när behov uppstår

Fotomontage med bokaler på Kronogården. En bokal är en kombination av bostad och lokal där bottenvåningen kan användas antingen för bostadsändamål eller för mindre verksamheter såsom kontor, handel mm. De ger en flexibel markanvändning och bidrar till att skapa en mer levande gatumiljö.

Läs mer om näringslivets utveckling i Trollhättans kommun i "Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar" sidan 42-45.

5. En besöksvänlig kommun med ett levande industriminne i världsklass

Läs mer:

- "Strategi för besöksnäring för Trollhättans Stad 2012-2017" antagen av kommunstyrelsen 2012-02-12

Läs mer om besöksnäringen och turism i "Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar" sidan 44.

I Trollhättans kommun är det i fall- och slussområdet som de största turistvärdena finns, och det är här som turismutvecklingen framförallt bör ske. I detta sammanhang räknas Innovatumområdet med bl.a. Innovatum Science Center, Saab Car Museum, konstmuseum, Film i Väst och Nova Arena till fall- och slussområdet.

Fall- och slussområdet i Trollhättan ska utvecklas till ett av Sveriges främsta besöksmål med ett levande industriminne i världsklass. Trollhättan ska vidare bli en framträdande evenemangsstad i Västra Götaland.

Strategiska utvecklingsprojekt i fall- och slussområdet

För att fall- och slussområdet ska utvecklas till ett av landets tio främsta besöksmål krävs något eller några större projekt i området samt att tillgängligheten till området förbättras.

Förbättrad tillgänglighet till fall- och slussområdet

En av de viktigaste faktorerna för ett besöksmål är att besökarna enkelt kan ta sig dit. Tillgängligheten till fall- och slussområdet är i dagsläget inte tillfredsställande och kollektivtrafik till fall- och slussområdet bör utvecklas samtidigt som gång- och cykelvägnätet mellan Insikten och Slussarna byggs ut. Då vägarna till fall- och slussområdet inte är byggda för stora mängder trafik och parkeringsytorna är begränsade är det viktigt att arbeta för goda kommunikationer som inte är bilburna.

Att på gångavstånd från Trollhättans turistbyrå ha Innovatum Science Center, Konsthallen, Saab Car Museum, en verkstadsgård fylld av aktiviteter, Insikten och Olidans Kraftstation är en viktig beståndsdel i utvecklingen av området.

Gång- och cykelbro över kanalen i höjd med Innovatum

Utifrån den relativt begränsade kapacitet som dagens linbana mellan Innovatumområdet och Insikten har och dess tekniska livslängd föreslås en ny gång- och cykelbro över kanalen. Denna fråga är kopplad till övriga utvecklingsprojekt som listas.

5. EN BESÖKSVÄNLIG KOMMUN MED ETT LEVANDE INDUSTRIMINNE I VÄRLDSKLASS

Trollhätte Kanalpark

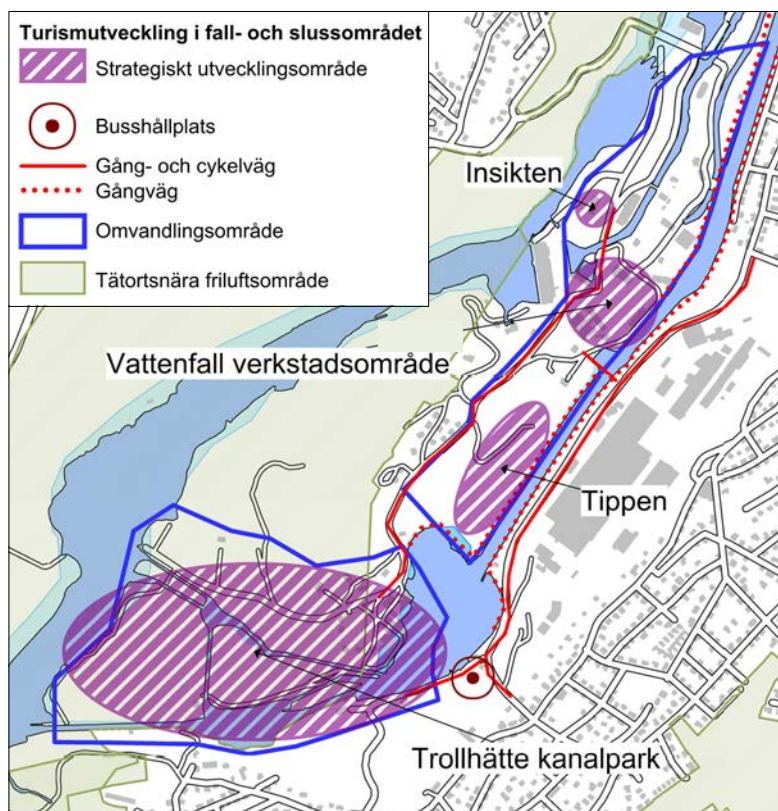
Projektet innebär att 1844 års slussled öppnas för turisttrafik, och att det i och med det blir möjligt att etablera nya gästhamnar, en ny restaurang samt att slussområdet utrustas med ljus- och vatteninstallationer.

Insikten och Tippen-området

Insiktens exteriör och omgivning behöver rustas upp och utvecklas, precis som Tippenområdet. Idag ger det ett skräpigt och ogästvänligt intryck från den promenadstig som går utmed kanalen.

Vattenfalls Verkstadsområde

Verkstadsområdet ligger mitt i fall- och slussområdet och områdets kombination av stora öppna ytor och fastigheter av god kvalitet gör att det här skulle vara möjligt att lösa en del av tillgänglighetsfrågorna. Området kan också öppnas upp för entreprenörer inom besöksnäringens olika segment som bo, äta och göra.

Strategiska utvecklingsprojekt i fall- och slussområdet.

Ny evenemangsplats för utomhusevenemang

De platser som vanligtvis används vid utomhusevenemang saknar alla en eller flera av de grundläggande kriterierna som krävs för en bra evenemangsplats. Staden har ambitionen att anlägga en evenemangs- och stadspark i Folkets Park och Hjulksvarnelundsparken för upp till 10 000 besökare, med god logistik för både publik och produktion. Närheten till Resecentrum säkerställer god kollektivtrafik till området samt att ett större antal parkeringsplatser finns i närheten.

Den kombinerade evenemangs- och stadsparken ska utformas med en tilltalande parkmiljö så att den användas som stadspark när det inte är evenemang.

Vi vill:

- Främja gång-, cykel och kollektivtrafiken i och till fall- och slussområdet
- Utveckla de listade strategiska projekten
- Organisera parkering för bussar i anslutning till Insikten och fallen
- Lösa säkerhetsfrågorna som avser besökarnas promenadväg till Oscarbron i samband med fallpåsläpp
- Tillskapa en kombinerad evenemangsplats och stadspark för 10 000 besökare

6. Tillväxt som gynnar hela den geografiska kommunen

Läs mer om landsbygden och småtätorterna i "Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar" sidan 40-41.

I "Översiktsplan 2013: Områdesprofiler" ges en översikt av befolkningssammansättningen i varje tätort, samt en beskrivning av den byggda miljön.

I Trollhättans kommun är landsbygden alltid nära. Men Trollhättan är, precis som majoriteten av Sveriges kommuner, en kommun som urbaniseras. Detta innebär bland annat att underlaget för närservice som närbutik, skola och kollektivtrafik minskar utanför centralorten. I Trollhättan vill vi att hela kommunen ska leva och att man som Trollhättebo ska kunna leva ett gott liv på landsbygden.

Stadens inriktning är att ytterligare bebyggelse, både bostäder och verksamheter, på landsbygden är önskvärt. Det ger förutsättningar för en god boendemiljö, en levande landsbygd samt skötsel och vård av jord- och skogsbrukslandskapet. Målet för utvecklingen av landsbygden och småtätorterna är att de ska växa proportionerligt i förhållande till centralorten, vilket innebär ca 1 500 fler boende på landsbygden och i småtätorterna än idag.

Ny bebyggelse ska framförallt koncentreras till befintliga småtätorter, där Sjuntorp och Upphärad har potential att växa kraftigt i samband med en ny pendeltågstation i Upphärad och utvecklingen av Sjölanda. I december 2012 öppnade Lödöse station för tågtrafik mot både Trollhättan och Göteborg vilket även gynnar boende i kommunens södra delar.

Ett aktivt och väl fungerande jord- och skogsbruk är av central betydelse för en levande landsbygd och för att behålla landskapet öppet. Det är därför viktigt att det i olika sammanhang tas hänsyn till jord- och skogbrukets förutsättningar att effektivt kunna bedrivas.

Tillgången till goda kommunikationer såsom bredband, cykelvägar, vägar och kollektivtrafik är en förutsättning för livskraftiga småtätorter och en levande landsbygd. Stadens ambition är att fortsätta arbetet med att bygga ut cykelvägar till småtätorterna enligt kommande Cykelplan och föra fortsatta diskussioner med berörda parter om kollektivtrafiken och vägarnas utformning. Att förtäta småtätorterna är fördelaktigt då det skapar ett större befolkningsunderlag för dessa satsningar.

Pendeltågsstation i Upphärad

Det nya dubbelspåret ger förutsättningar för en pendeltågsstation i Upphärad, vilket vid genomförande påverkar landsbygdsutvecklingen i kommunen mycket positivt. De snabba och miljövänliga kommunikationerna mot både Trollhättans station och vidare norrut samt till Göteborg gör Upphärad/Sjuntorp till ett attraktivt område för personer som vill bo både stads- och naturnära.

Regionfullmäktige har i sin målbild för tåg beslutat att den regionala tågtrafiken ska ha en tydlig roll för att vidga de lokala arbetsmarknadsregionerna genom konkurrenskraftiga restider. De har även fastställt principer som ska beaktas för att öppna en ny station. Vidare krävs en aktiv dialog mellan Västra Götalandsregionen/Västtrafik och Staden. Dialogen gäller bland annat utarbetandet av Stadens översiktsplan och planer för att skapa nya tågstopp i orter som tidigare inte haft tågstopp.

Kostnadsberäkningar har utförts och visar på en investeringskostnad om ca 30 miljoner kronor för anläggande av perronger samt en gångbro över spåren.

Visionsbild över framtida användning av spårområdet genom Upphärad samt redovisning av den nya pendeltågsstationens förhållande till centrum.

Skiss över pendeltågsstationens utformning med perronger, parkering, bussangöring och gångbro.

Kriterier för ett nytt tågstopp:

- Nettoresandet på den aktuella banan ska öka
- Restidskvoten i tunga reserelationer ska vara konkurrenskraftig
- Tågtrafikens och infrastrukturens kostnadseffektivitet ska beaktas
- Pendlingsbenägenhet mellan regionens större orter ska beaktas

Ur "Målbild Tåg 2035" antagen av regionfullmäktige i juni 2013

Fritidsbebyggelse

I Trollhättans kommun finns ett flertal områden med koncentrerad fritidsbebyggelse. De ligger uteslutande i anslutning till kommunens sjöar. Områdena är av intresse för helårsbosättning och en stor andel av husen används redan på detta vis. Områdena bör även i fortsättningen nyttjas för både fritidsboende och permanentboende, och nybyggnation ska ske på ett sådant sätt att det inte påverkar det rörliga friluftslivet negativt.

6. TILLVÄXT SOM GYNNAR HELA DEN GEOGRAFISKA KOMMUNEN

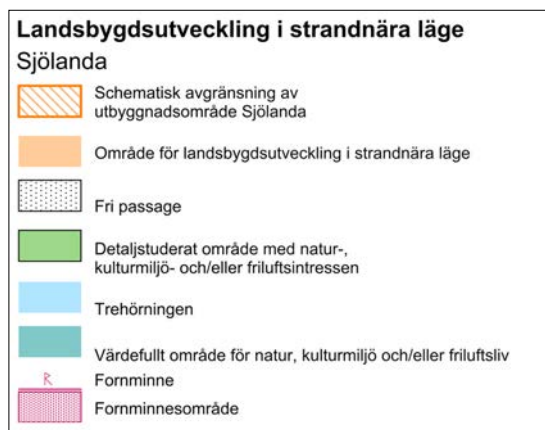
Läs mer:

- "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen i Trollhättans kommun" underlagsrapport till Översiktsplan 2013

Landsbygdsutveckling i strandnära läge i Sjölanda

Sedan den 1 februari 2010 har kommunerna i och med den nya strandskyddslagstiftningen ökade möjligheter att satsa på landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. LIS-områden får pekas ut i hela landet om de bidrar till positiva sysselsättningseffekter samtidigt som tillgången på stränder för allmänheten och ett rikt växt- och djurliv tillgodoses långsiktigt. Utpekade områden ska även ha liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syfte.

Sjölanda är ett område med koncentrerad fritidsbebyggelse vid sjön Trehörningen, med omkring 120 hus. Området ska användas för landsbygdsutveckling i strandnära läge som en ny stadsdel i anslutning till Sjuntorp, attraktivt belägen vid sjön. Det ses som strategiskt viktigt att kunna erbjuda varierade boendemöjligheter i kommunen och Staden gör bedömningen att en utveckling av Sjölanda stärker serviceunderlaget i Sjuntorp.

Detaljerad karta över LIS-området och utbyggnadsområdet i Sjölanda.

Strandskyddet gäller generellt kring Trehörningen, och anledningarna till och konsekvenserna av att lätta på strandskyddet i vissa delar kring sjön framgår av utredningen "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen i Trollhättans kommun". Utbyggnadsområdet medger en utbyggnad av cirka 400 bostäder. Nybyggnation ska ske samlat och föregås av detaljplan. Området avses anslutas till det kommunala VA-nätet i samband med utbyggnaden. Utifrån fornminnesbilden kan en arkeologisk utredning krävas i.o.m. detaljplaneläggningen.

Sjuntorp, Upphärad, Veland, Åsaka och Norra Björke

I småtätorterna finns idag en blandning av boendeformer, dock med övervikt av friliggande hus och låg andel av mindre verksamheter och servicefunktioner. I småtätorterna eftersträvas en varsam förtätning med framförallt lägenheter, där verksamheter med liten omgivningspåverkan med fördel kan inrättas i gatuplan längs de stråk där mycket folk är i rörelse. Vid utveckling av orterna ska möjligheterna att skapa olika former av mötesplatser, både inom- och utomhus, främjas.

6. TILLVÄXT SOM GYNNAR HELA DEN GEOGRAFISKA KOMMUNEN

Fler lägenheter i småtätorterna möjliggör för äldre personer att bo kvar i närområdet även om de av olika anledningar väljer att inte bo kvar i sin villa, samt ökar ungas möjligheter att flytta hemifrån. Vid nybyggnation bör storlekarna på lägenheterna anpassas så att en blandning finns mellan små och stora lägenheter för att passa olika hushållssammansättningar. Ett ökat antal boende i orterna skapar ett större lokalt underlag för servicefunktioner och verksamheter med liten omgivningspåverkan bidrar till ett mer livfullt område.

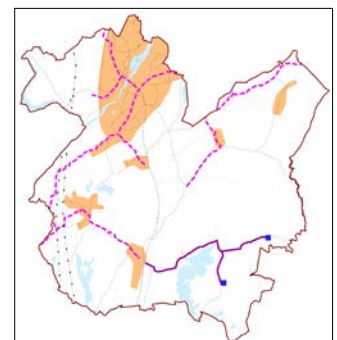
I småtätorterna är det överlag gott om gröna ytor, framförallt i form av privata trädgårdar. Inom tätorterna finns ett antal gröna stråk som leder ut ur bostadsområdena till omgivande friluftsområden. I villaområden är tillgången på privata grönytor stor, medan de offentliga och allmänna grönytorna blir viktigare som samlingspunkter och mötesplatser. Vid utveckling av orterna kan gröna ytor komma att tas i anspråk för ny bebyggelse. All sådan byggnation ska föregås av en undersökning som ser till grönområdets sociala värde och till byggnationens nytta, och vid behov ska kompensationsåtgärder vidtas.

Översiktsplanerna för Sjuntorp, Upphärad, Veland, Norra Björke och Åsaka som alla antogs av kommunfullmäktige 14 september 1998 bedöms på grund av sin ålder, ändrade förutsättningar samt att planerna i vissa fall frångåtts som inaktuella som vägledning för fortsatt planering.

Bredbandsutbyggnad i Trollhättans kommun

Utvecklingen av bredband med hög kapacitet och god täckning ses som en del i samhällsbyggnaden. För kommunens landsbygdsdelar görs bedömningen att det bristande underlaget för marknaden gör det nödvändigt med offentligt stöd för att säkerställa tillgången på bredband. Det finns för landsbygden nationellt och regionalt stöd och varje kommun avgör vilken grad av ekonomiskt ansvar man ska ta för att en god bredbandstäckning ska uppnås. Strategin föreslår att befintliga stamledningar kompletteras med en utbyggd stamledning i kommunens sydöstra del.

Övriga åtgärder från Stadens sida för att främja utbyggnad av fiber är bland annat samverkan med andra kommuner, stöd till fiberföreningar genom att informera om Stadens planer och möjligheterna i övrigt att söka offentligt stöd samt att bistå med kontaktuppgifter och lotsa fiberföreningar till information för att söka bidrag för utbyggnad av områdesnät.

■ Befintliga stationer som föreslås anslutas
● Befintlig fiber (Trollhättan Energi AB)
— Föreslagen stamledning

Vi vill:

- Fördjupa arbetet kring den fysiska utvecklingen av Upphärad-Sjuntorpområdet utifrån en pendeltågsstation i Upphärad
- Bygga ut Sjölanda för att erbjuda permanentboende i sjönära läge samt bidra till ett större serviceunderlag för befintlig service i Sjuntorp
- Fortsätta med planering av utbyggnaden av cykelvägar mellan småtätorterna och centralorten i cykelplan, samt se över nyttan och behovet av att binda samman mindre orter/bygder

Som stöd för tillämpning av ovanstående utvecklingsprinciper bör ett samlat grepp om landsbygdens och småtätorternas fysiska utveckling tas i ett landsbygdsutvecklingsprogram.

Läs mer:

- "Bredbandsutbyggnad i Trollhättans kommun – Strategi för IT-infrastruktur på landsbygden" antagen av kommunstyrelsen 2013-03-13

7 ● Vatten som hot, möjlighet och kvalitet

“en förutsättning för allt liv

Vatten är vårt viktigaste livsmedel och en förutsättning för allt liv. De flesta växt- och djurarter är helt beroende av bra vattenmiljöer för sin överlevnad. Vatten har också ett stort värde genom att det ger möjlighet till upplevelser och ett aktivt friluftsliv. Om vi inte är rädda om våra vattensystem kommer detta att slå tillbaka på oss själva.

Trollhättans Stads målsättning för vatten i kommunen är att miljön i sjöar, vattendrag och grundvatten ska uppnå den status som gäller enligt beslutade miljökvalitetsnormer. Vidare ska Trollhättans sjöar och vattendrag erbjuda bra möjligheter till rekreation och ett rörligt friluftsliv.

Göta älv ska nu och i framtiden kunna utnyttjas som råvara för dricksvatten. Samtliga vattenförekomster i kommunen ska ge förutsättningar för en rik biologisk mångfald och bidra till uppfyllelsen av miljömålet Levande sjöar och vattendrag.

Läs mer om vattnet i Trollhättans kommun i "Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar" sidan 86-89.

Klimatförändringarna till följd av utsläpp av växthusgaser påverkar både mängden och kvalitén på vattnet i vår omgivning. Ökande nederbördsmängder ska i första hand hanteras där det faller och samhällsviktiga funktioner ska placeras så att de inte riskeras att översvämmas vid kraftiga regn.

Vid en fortsatt utveckling och utbyggnad av Trollhättans kommun ska detta genomföras inom ramen för de miljökvalitetsnormer för vatten som beslutats av Vattenmyndigheten. Exploatering och övrigt användande av mark och vatten ska ske på ett sådant sätt att vattenkvaliteten kan behållas eller helst bli bättre under de närmaste åren fram till 2015 och i vissa fall 2021.

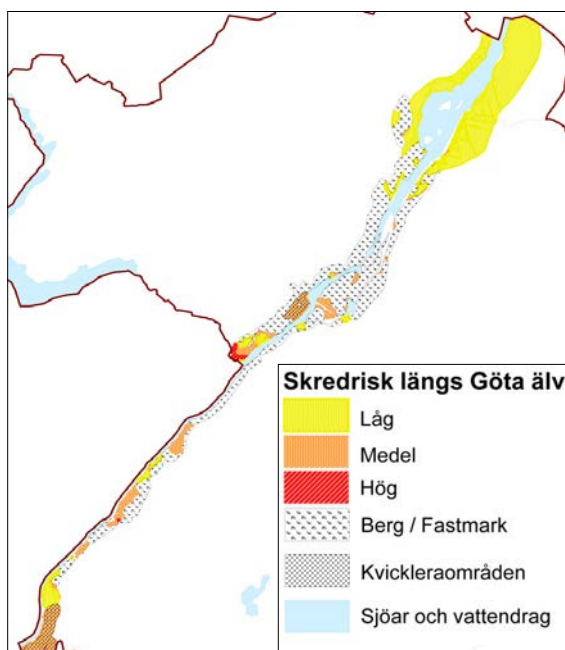
Att förtäta staden och bebyggelsen i allmänhet i kommunen och samtidigt åstadkomma ett vatten som är renare i våra vattenförekomster är en utmaning som kräver insatser från flera delar av Staden och dess invånare. För landsbygden är det åtgärder mot övergödning som är den stora frågan att lösa.

Trollhättan i ett förändrat klimat

Sverige blir varmare och blötare, med fler dagar med kraftiga regn framförallt under vår, vinter och höst och med ökad avrinning till våra vattendrag. Sommartid får vi ett varmare och torrare klimat, framförallt i södra Sverige. Av stor regional vikt är att Vänerens vattenstånd stiger och att havsnivåerna utmed västkusten höjs. Ett förändrat klimat ger också vissa positiva konsekvenser, som att energibehovet för uppvärmning minskar och att vattenkraftproduktionen ökar.

För Trollhättans kommun del är det framförallt ökade flöden i vattendragen till följd av kraftigare regn som kan skapa problem i kommunen. Ökade flöden innebär en ökad belastning på våra dagvattensystem, ökad risk för översvämningar i lågpunkter samt ökad risk för ras och skred längs strandkanter till följd av högre flöden.

Stigande havsvattennivåer påverkar inte kommunen, men indirekt påverkas vi av stigande nivåer i Väneren, då kraftigare avbördning av Väneren leder till högre flöden nedströms och därmed ökad risk för erosion, ras och skred längs Göta älvs stränder.

Ras- och skredrisk längs Göta älv

Statens geotekniska institut har kartlagt dagens skredrisker längs Göta älvs stränder. Området har inventerats och skredriskerna klassificerats på en tregradig skala där risken för skred bedöms som låg, medel eller hög. Risken är en sammanvägning av sannolikheten för skred och konsekvenserna av ett skred på en specifik plats. I kommunen finns tre högriskområden varav två för tillfället utreds.

När nya byggnader och anläggningar planeras längs Göta älvs stränder inom Trollhättans kommun ska den sammanlagda risken inte öka, och helst ska den minskas. Detta kan kräva stabiliserande insatser för att minska sannolikheten för skred om åtgärden i sig skulle öka konsekvensen av ett skred. För all byggnation i riskområdena bör de geotekniska förutsättningarna särskilt belysas i detaljplaneskedet.

Dagvattenhantering

Dagvatten är vatten som tillfälligt befinner sig på en yta eller konstruktion, som regn eller smältvatten. I Stadens riktlinjer för dagvattenhantering fastslås bland annat att lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) ska genomföras där så är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. LOD innebär att dagvattnet tas omhand där det faller, istället för att ledas bort i avloppsnätet. Gröna tak, dammar och användning av genomsläppliga ytor är exempel på lokalt omhändertagande av dagvatten.

Läs mer om klimatförändringar i "Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar" sidan 69-70.

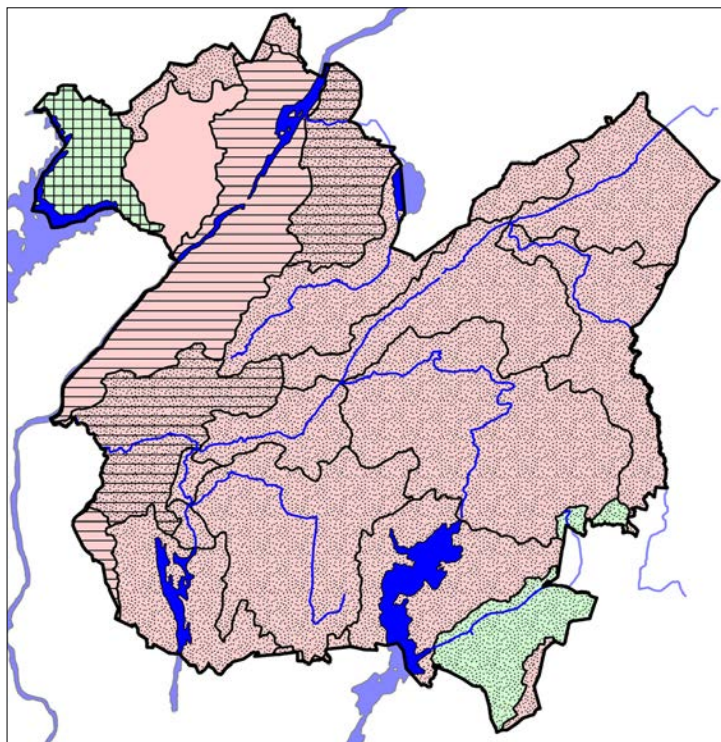
För information om skredsriser och fortsatt planering, se:

- "Stigande vatten" (2011) Länsstyrelserna i Västra Götalands och Värmlands län

Läs mer:

- "Riktlinjer för dagvattenhantering i Trollhättans kommun" antagen av kommunfullmäktige 2010-03-01

7. VATTEN SOM HOT, MÖJLIGHET OCH KVALITET

Karta över områdesvisa åtgärder för att uppnå miljö kvalitetsnormer.

Tillståndet i kommunens vattenförekomster

Statusklassade ytvatten och grundvatten

I Trollhättans kommun finns det 19 avgränsade vattenförekomster. 18 är ytvatten (sjöar eller vattendrag) och ett område (Hunneberg) är angivet som grundvattenförekomst. För ytvattnet gäller att endast två når god ekologisk status eller potential. Övriga bedöms ha sådana miljöproblem eller vara påverkade av fysiska ingrepp att de inte når målet god ekologisk status eller potential. Övergödning är det enskilt största miljöproblemet i kommunen. Övergödning utgör i 15 vattenförekomster huvudorsaken till att god ekologisk status inte uppnås eller riskerar att inte uppnås efter 2015.

Samtliga ytvattenförekomster i kommunen når god kemisk status (exklusive kvicksilver). Vid en analys av dagens tillstånd och påverkan i kombination med en prognos för framtiden bedöms emellertid tre områden ligga i riskzonen för att inte nå god kemisk status efter år 2015. Dessa är Göta älv (sträckningen Stallbackaån till Slumpån), Stallbackaån (myningen till Hullsjön) och Slumpån (myningen till Lillån/Sjuntorp). I dessa avrinningsområden finns källor för prioriterade ämnen och andra miljögifter och det är därför sannolikt att vattenförekomsterna har eller kan ha problem med miljögifter. Källor till miljögifter kan exempelvis vara industrier, dagvatten, användning av bekämpningsmedel i jord- och skogsbruk samt områden med förorenad mark.

Grundvattenförekomsten på Hunneberg ligger endast till en mycket liten del i Trollhättans kommun. Förekomsten har en status som är god både i avseende på kvantitet och kemisk status.

För krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp gäller att reningen skall klara minst 90 % av organiska ämnen (mätt som BOD7), 90 % fosfor och 50 % kväve. Vid normal nivå krävs samma organiska reduktion men enbart 70 % fosfor och ingen kväve. Mer information finns i Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspvatten (NFS 2006:7).

7. VATTEN SOM HOT, MÖJLIGHET OCH KVALITET

Områdesvisa åtgärder för att uppnå uppsatta miljö kvalitetsnormer

För att uppnå god vattenstatus har Vattenmyndigheten beslutat om ett åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt dit Trollhättans kommun hör. Åtgärdsprogrammet anger bl.a. vilka åtgärder och krav Staden ska ställa på enskilda avlopp och i vilka områden som miljötillsyn ska prioriteras. Åtgärderna utgår från vattnets ekologiska och kemiska status/potential.

För bebyggelsen vid Öresjö finns risk för sanitära problem från enskilda avlopp. Staden ställer därför krav på hög skyddsnivå även om den ekologiska statusen är god och ingen risk för försämring finns.

Övrigt ytvatten

Avgränsningen i ytvattenförekomster har gjorts för sjöar som är större än 1 km² till ytan och för vattendrag som är 15 km eller längre. Många mindre sjöar och vattendrag räknas därför som s.k. övrigt vatten. I Trollhättans kommun finns sju sådana sjöar och 27 mindre vattendrag. Dit hör t.ex. Trehörningen, Liperedssjön, Hæggsjön, Åkerströmsån och Hasslebäcken. För dessa vatten finns inga beslut om statusklass och miljö kvalitetsnorm. Tills vidare anser Vattenmyndigheten att dessa skall bedömas med samma status som den vattenförekomst som vattendraget eller sjön mynnar i. Trollhättans Stad följer i sin planering Vattenmyndighetens rekommendation om hur övrigt vatten skall bedömas och behandlas.

Dricksvatten

Trollhättans dricksvatten tas från Göta älv, som har sitt stora tillflöde från Vänern. För att skydda dricksvattentäkter kan kommunen eller länsstyrelsen fastställa vattenskyddsområden, inom vilket det finns bestämmelser för verksamheter som riskerar att förorena vattnet, t.ex. hantering av kemikalier och spridning av bekämpningsmedel. I Trollhättans kommun ingår Öresjöområdet som en del av Uddevalla kommuns vattenskyddsområde för Köperödssjöarna. Gällande bestämmelser innebär restriktioner för bl.a. båtmotorer och oljehantering. Arbete pågår i de sex Göta älv-kommunerna med att bilda ett vattenskyddsområde utmed Göta älv.

Vi vill:

- Följa redovisade åtgärder för vattenförekomster
- Tillämpa "Riktlinjer för dagvattenhantering i Trollhättans kommun" vid exploatering och byggnation
- Sanera förorenade mark- och sedimentområden som medför stor påverkan på yt- och grundvatten
- Separera kombinerade spill- och dagvattenledningar i befintliga stadsmiljöer
- Utöva regelbunden tillsyn av jordbruk, industrier och övriga verksamheter med utsläpp till vatten och mark
- Inrätta vattenskyddsområde för Göta älv som dricksvattentäkt
- Säkerställa långsiktigt skydd för icke kommunala vattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattenuttaget är mer än 10 m³/dag
- Erbjud bra möjligheter till strandbad
- Reglera sjöar och vattendrag på sådant sätt att natur- och friluftsvärden inte påverkas negativt
- Främja åtgärder så att hotade arter i sjöar och vattendrag kan bevaras och utvecklas

Som stöd för tillämpning av ovanstående utvecklingsprinciper kan ett samlat grepp om vattenfrågor som avlopp, dricksvattenförsörjning, dagvattenhantering m.m. tas i en vattenplan.

Vattenskyddsområde runt Öresjö

- Kommungräns
- Gräns för vattenskyddsområde
- Tertiärzon
- Sekundärzon
- Primärzon (ej inom Trollhättans kommun)

Läs mer om Köperödssjöarnas skyddsföreskrifter på www.trollhattan.se.

8. Långsiktig resurshushållning och minskad klimatpåverkan

Långsiktig resurshushållning ska ligga till grund för allt arbete i Trollhättan. Resursernas karaktär kan se olika ut men alla är viktiga att hushålla med. Förtätning av befintliga tätorter sparar skogar och jordbruksmark, en giftfri miljö håller våra dricksvattentäkter rena och minskad energianvändning möjliggör en snabbare omställning till förnybar energi. Lägre och smartare resursanvändning både minskar vår klimatpåverkan och skapar bättre beredskap för framtiden.

“ regional kontext

För långsiktig resurshushållning och materialförsörjning arbetar Staden i en regional kontext där tillgången till resurser som dricksvatten, energi, avfallshantering samt kross- och fyllnadsmaterial bör lösas regionalt.

Minskad klimatpåverkan är en global fråga och Stadens ambition är att kommunen i stort sett ska vara oberoende av fossila bränslen år 2020. Klimatet förändras redan utifrån den klimatpåverkan som skett och i Västsverige kommer vi i framtiden få ett varmare klimat med ökade regnmängder. För att hantera dessa förändringar behöver samhället klimatanpassas. För Trollhättans del handlar det framförallt om att hantera ökade regnmängder som riskerar att översvämma hus och viktiga samhällsfunktioner. Läs mer om ökade vattenmängder i Strategi 7: Vatten som hot, möjlighet och kvalitet.

8. LÅNGSIKTIG RESURSHUSHÅLLNING OCH MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Energianvändning

Trollhättans Stad har en tradition av att ligga långt framme i sitt energiarbete och Trollhättans Stads energimål för år 2020 är tuffare än både de nationella målen och EU:s mål. Målen innebär att Trollhättans Stads verksamheter (inkl. bolag) ska vara fossilbränslefria till år 2020, samt ska ha minskat energianvändningen med 25 % per Trollhättebo till år 2020 (jämfört med 2008). I Trollhättans geografiska kommun ska energianvändningen minska med 20 % per Trollhättebo till år 2020 jämfört med 2008 och andelen förnybar energi ska uppgå till 60 % år 2020.

För Trollhättans geografiska kommun är transportsektorn en stor utmaning där en stor del av energianvändningen idag utgörs av fossila bränslen. En fortsatt satsning på biogas, elfordon och andra alternativa lösningar är mycket viktig, likväl som satsningar på gång, cykel och kollektivtrafik.

Energikrav

Trollhättans Stad ställer sedan februari 2010 energikrav vid nybyggnation av flerbostadshus och grupphusbyggda småhusområden som sker på mark inköpt från Staden. Byggnader ska bl.a. ha 30 % lägre specifik energianvändning än vad gällande Boverkets Byggregler (BBR) kräver.

Staden har även antagit en strategi för ökat träbyggande som innebär att när nya byggnadsverk eller andra anläggningar ska uppföras så ska trä som byggnadsmaterial alltid provas.

Avfallshantering

Trollhättans Stads avfallsplan utgår ifrån EU:s beslutade avfallshierarki, eller avfallstrappa, som styr hur avfallet ska tas omhand i Sverige. Den bygger på fem steg där det övergripande målet är att minska mängden avfall som uppstår.

Staden har som mål att fram till år 2020 ha minskat den totala mängden avfall och avfallets farlighet per capita (jämfört med 2010) och att allt farligt avfall samt elektriskt och elektroniskt avfall samlas in. År 2020 ska kvalitén i den rötbara fraktionen (matavfallet) vara rättsorterad till minst 95 % och nedskräpningen utomhus på platser som allmänheten har tillträde till ska ha minskat per capita. Vidare ska insamlingen vara estetiskt tilltalande samt ha god tillgänglighet och säkerhet för hushållen.

Läs mer:

- "Energiplan 2012" antagen av kommunfullmäktige 2012-06-25

Läs mer:

- "Strategi för ökat träbyggande" godkänd av kommunfullmäktige 2013-06-24

Läs mer:

- "Avfallsplan 2013-2020" antagen av kommunfullmäktige 2013-03-25

Avfallstrappans fem steg:

1. Minska avfallsmängden
2. Öka återanvändningen
3. Öka materialåtervinningen
4. Energiutvinning genom restfraktionen ska vara minimal
5. Deponering

8. LÅNGSIKTIG RESURSHUSHÅLLNING OCH MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Vindbruk

Läs mer:

- Bilaga 1: Vindbruksområde Fräcksjön

2009 beslutade regeringen om mål för vindkraftsproduktionen där vindkraften i Sverige år 2020 ska producera 30 TWh årligen, varav 20 TWh/år ska komma från landbaserad vindkraft och 10 TWh/år från havsbaserad vindkraft (i vattenområden).

För Trollhättans Stads del handlar det om att förhålla sig till det nationella planeringsmålet på 20 TWh på land eftersom någon havsbaserad vindkraft inte är aktuell i kommunen. Kommunens landareal är 0,1 % av Sveriges yta, vilket innebär att andelen av det nationella målet på 20 TWh är 20 GWh. Stadens målsättning är således att produktion av el från vindkraft inom den geografiska kommunen ska vara minst 20 GWh per år. Detta motsvarar fyra moderna vindkraftverk som vardera producerar 5 GWh/år.

I Trollhättan pekas ett område ut som lämpligt för storskalig vindbruksetablering, vilket redovisas på Karta A: Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun.

Vi vill:

- Främja energieffektivt byggande vid nybyggnation och energieffektivisering i befintliga byggnader i enlighet med aktuell energiplan
- Främja ökat träbyggande
- Minimera transportbehovet i tätorter genom förtätning och service i närheten av bostaden
- Skapa och bevara förutsättningar för produktion av förnybar elektricitet i Trollhättans kommun
- Arbeta för att främja avfallsminimering utifrån avfallstrappan
- Skapa förutsättningar för en årlig vindkraftsproduktion om minst 20 GWh inom kommunen
- I centralorten eftersträva att inte ha mer än 500 meter mellan bostad och återvinningsstation

9. Utbyggnadsstrategi

Utbyggnadsstrategin fokuserar på att förverkliga tre stora mål för Trollhättans Stad. Först och främst vill vi bygga ett Trollhättan för alla, vilket är översiktsplanens övergripande mål. Utbyggnadsstrategin och översiktsplanen ska även skapa förutsättningar för att uppfylla Stadens vision om Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden. Slutligen har Staden ett mål om att vi år 2030 ska ha vuxit till ca 70 000 Trollhättebor.

Målet om befolkningstillväxt innebär en ökning med ca 14 400 invånare från dagens ca 55 600 invånare på 17 år, motsvarande ett genomsnitt på ca 850 personer per år. Målet är att tillväxten ska fördela sig proportionerligt mellan centralorten och omgivande småtätorter och landsbygd. I centralorten bor idag ca 47 000 personer, att jämföra med 55 600 invånare totalt i kommunen.

“ 70 000
Trollhätte-
bor år 2030

För att 14 400 nya Trollhättebor ska ha någonstans att bo behövs ca 7 000 nya bostäder. För att hålla sysselsättningen på en önskvärd nivå beräknas ca 34 000 arbetsplatser behövas inom kommunens gränser, vilket är ca 8 000 fler arbetsplatser än vad som finns idag (juli 2013), och pendlingen bör öka med ytterligare 4 000 Trollhättebor för att hålla andelen arbetstagare konstant när kommunen växer.

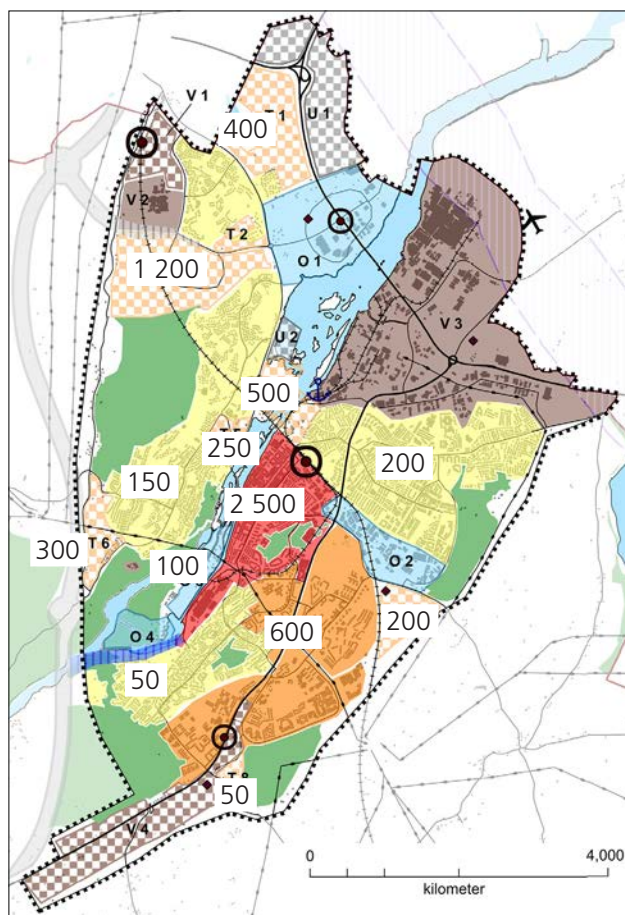
7 000 nya bostäder

Kommunen visar upp en positiv befolkningsutveckling varje år sedan 1984 med några få undantag. Ökningstakten har dock varit för låg för att nå målet om att vara 70 000 Trollhättebor år 2030. För att uppnå detta mål måste inflyttningen öka och utflyttningen minska, då den naturliga befolkningsökningen som beror på att fler personer föds än dör inte räcker till.

Att skapa en attraktiv stad och kommun där folk vill arbeta och bo är avgörande för fortsatt tillväxt i Trollhättans kommun. Sverige är ett kraftigt urbaniserat land och inflyttningen till städer fortsätter. Trollhättan ligger idag på 23 plats storleksmässigt sett bland alla städer i Sverige. För att fortsätta växa får betydelsen av stadsmässighet och urbanitet inte underskattas.

9. UTBYGGNADSSTRATEGI

I beräkningarna har vi utgått från den genomsnittliga befolkningstätheten per bostad i Trollhättan som år 2012 är ca 2,07 personer/bostad. Det innebär att vi totalt behöver ca 7 000 nya bostäder i Trollhättans kommun.

Ett exempel på hur ca 6 500 bostäder (både lägenheter, radhus, villor) kan fördela sig över Trollhättan. Målet om 7 000 nya bostäder omfattar hela kommunen där ca 1 000 nya bostäder avses tillkomma på landsbygden och i småtätorterna. Därmed redovisar siffrorna fler bostäder än vad som krävs för att nå målet om 70 000 invånare.

En kraftig förtätning av centrala Trollhättan har många fördelar, som presenterats tidigare. Ovan visas hur ca 2 300 bostäder skulle kunna fördelas över centrala Trollhättan. Vid varje byggprojekt är det viktigt att exploateringsgraden är tillräckligt hög för att nå den förtätning som eftersträvas.

För att få till stånd denna kraftiga utbyggnad är följande punkter viktiga:

- **Strategiska kommunala projekt**

Trollhättans Stad ska vara i framkant och arbeta aktivt med strategiska byggprojekt där uttrycksfulla byggnader och fysisk utveckling av områden samverkar med andra kommunala satsningar på t.ex. skola och omsorg. Symbolvärdet i dessa satsningar är stort och Staden ska vara en föregångare för andra exploatörer i fråga om hur vi vill utveckla vår bebyggelse.

- **Uppmuntra enskilda aktörer och partnerskap**

Den största delen mark i våra tätorter är privatägd och därmed måste enskilda aktörer såsom bostadsrättsföreningar, privata fastighetsägare och exploatörer uppmuntras att medverka i utvecklingen av sitt område

9. UTBYGGNADSSTRATEGI

om förtätning ska kunna ske. Att Staden tillsammans med exploatörer och investerare utvecklar kommunen ses som gynnsamt då vi eftersträvar en mångfald av boendeformer i alla områden.

- *Säkerställa marknadens förtroende för Trollhättan*

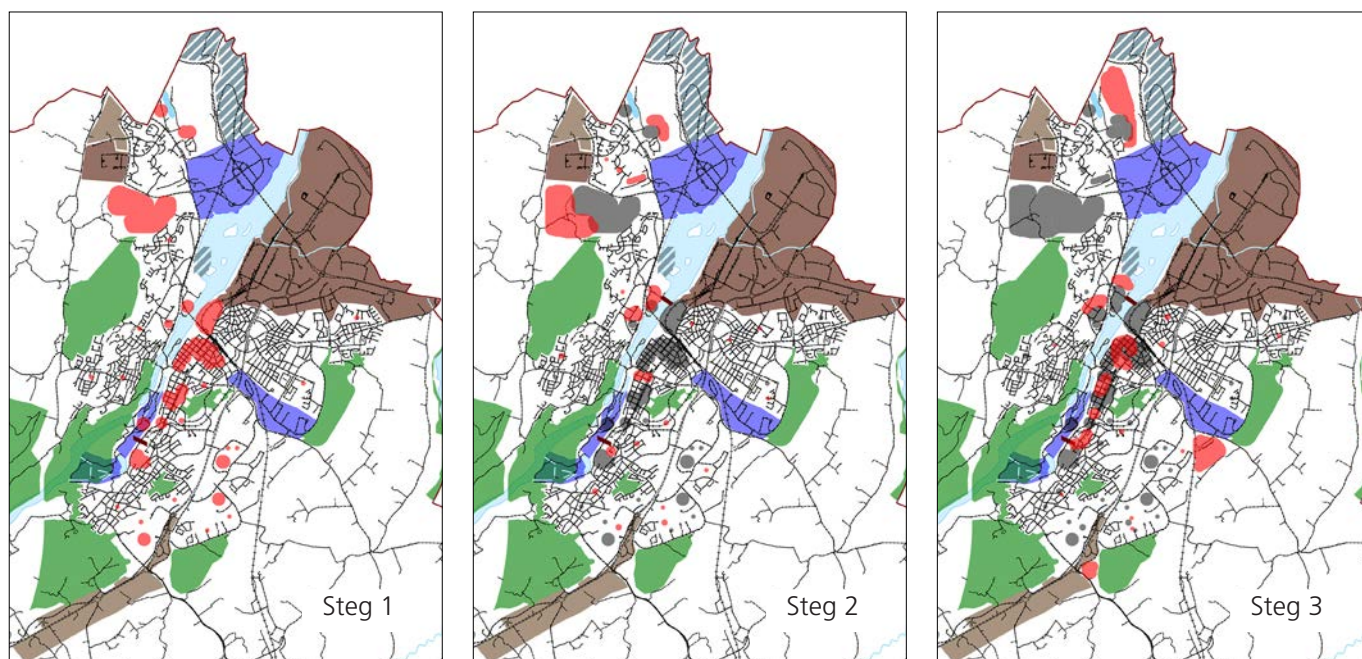
I vissa föreslagna utvecklingsområden är marknadens förväntningar låga vilket gör det svårt att få investeringar till dessa områden. Staden bör visa en tydlig ambition för områdenas fysiska utveckling och kan även göra vissa investeringar i den fysiska miljön.

- *Bygga vidare på pågående trender*

I Trollhättan har vi de senaste åren genomfört ett antal förtättningsprojekt, som kv. Björnbäret på Karlstorp, kv. Fridhem i centrala staden och kv. Blåvingen på Lextorp. Staden bör uppmuntra och bygga vidare på dessa trender.

- *Bygga med hög kvalitet och väl avvägt antal bostäder*

Vid stadens utveckling och förtätning av vår befintliga bebyggelse måste lämplig täthet och kvalitet undersökas, så att vi inte bygger för få lägenheter (eller för många) på en plats som ska utvecklas, eller med en sådan kvalitet att det inte bidrar till den offentliga miljön. För centrala stadens del kan detta innebära högre hus än vanligt. Då takten på ny- och ombyggnation i Trollhättan är måttlig blir varje projekt en viktig del av helheten.

Möjlig utbyggnadsordning för Trollhättans tätort i tre steg markerat i rött. De markerade områdena ska ses som schematiska illustrationer och markerar inte specifika utbyggnadsprojekt. Nedan listas tre specifika områden som anses mest angelägna att arbeta vidare med:

1. Förtäta centrala staden
2. Gå vidare med utvecklingen av Nya Älvstaden.
3. Arbeta för att få in mer småskalig bebyggelse i våra storskaliga bostadsområden.

Successivt bör områdena markerade för tätortsutveckling med fokus på bostäder byggas ut. Områdena bör exploateras etappvis och den pågående genomförandeprocessen för Lärketorpet bör fortgå. Vidare bör enskilda initiativ uppmuntras för att utveckla och förtäta de blandade och småskaliga bebyggelseområdena.

9. UTBYGGNADSSTRATEGI

8 000 nya arbetsplatser

Staden ska arbeta för att främja tillskapandet av 8 000 nya jobb inom kommunen främst inom branscherna fordon, flyg, kreativ näring och e-handel. Näringslivet i Trollhättan har under de senaste åren genomgått en kraftig förändring där tillverkningsbranschen krympt kraftigt medan handel- och tjänstesektorn vuxit. 2012 fanns 16 % av kommunens arbetstillfällen inom tillverkningsindustrin och 16 % inom handeln. Tjänstesektorn är tredje störst med 12 % av antalet jobb.

Läs mer:

- "Tillväxt Trollhättan - En handlingsplan för tillväxt och utveckling" antagen av kommunstyrelsen 2011-04-13

Staden har som mål att alltid ha 20 ha detaljplanelagd industrimark tillgänglig för företag som är intresserade av att etablera sig i Trollhättans kommun och åtgången uppskattas till fem hektar per år i genomsnitt. Det innebär totalt ca 90 ha fram till 2030. Översiktsplanen redovisar sammanlagt 200 ha ny verksamhetsområdesyta, och framhäver vikten av att i första hand förtäta och utveckla befintliga verksamhetsområden.

Att fortsätta arbeta för en attraktiv och urban stad främjar framförallt tillskapandet av miljöer som gynnar den kreativa näringen. Att knyta Innovatum närmare centrum och Resecentrum är ett viktigt steg i detta, vilket främjas av utveckling av Österlånggatan, Drottninggatan och att området kring Erik Carlssons rondell utvecklas.

Utbyggnadsordning

I första hand ska befintliga verksamhetsområden utvecklas och förtätas. I andra hand ska en etappvis utbyggnad av de nya verksamhetsområdena ske, där det södra området (V 4) ska byggas ut före det norra (V 2) för att balansera tillgången på verksamhetsyta i staden. Vid behov av verksamhetsyta i de nordvästra delarna av kommunen ska möjligheterna att förlägga verksamheten på Trestads Center undersökas.

Omvandlingsområdet Hojum utvecklas mot mer personalintensiva och kundnära verksamheter ska uppmuntras, också i utformningen av gator, grönska och annan offentlig miljö. I övrigt är denna utveckling svår att påverka för Staden annat än med rekommendationer om lokalisering för företag som vill etablera sig eller expandera. Befintliga verksamheter bör fortgå men en successiv omvandling på lång sikt ska uppmuntras och främjas.

4 000 nya pendlare

Pendlingsmöjligheterna för Trollhätteborna inom regionen ökar drastiskt med täta tågturer till Göteborg och Vänersborg, ett utbyggt Resecentrum och en ny pendeltågstation i Upphärad. Det är av stor vikt att pendlingen kan ske med miljövänliga transporter för att nå klimat- och miljömål. Översiktsplanen har därför ett särskilt fokus på utveckling kring knutpunkter för kollektivtrafiken. Staden måste även säkerställa att det finns goda kommunikationer mellan kollektivtrafikknutpunkterna och arbetsintensiva målpunkter såsom Innovatum, Stallbackaområdet, NÄL och centrala staden.

Idag pendlar ca 6 000 Trollhättebor till en annan kommun för att arbeta. Med 4 000 nya utpendlare innebär det totalt att ca 10 000 Trollhättebor år 2030 ska ha sin arbetsplats utanför kommunen. Trenden är att kommungränsen har allt mindre betydelse vid val av arbetsplats och att vi dagligen rör oss lägre och längre sträckor. För att Trollhättan ska öka antalet pendlare måste vi vara en så attraktiv boendekommun att folk väljer att bosätta sig här trots att de arbetar på annan ort, samt att de bor kvar här även om de börjar arbeta utanför kommunen.

Landsbygdsutveckling

Stadens inriktning är att ytterligare bebyggelse, både bostäder och verksamheter, på landsbygden är önskvärt. Målet för utvecklingen av landsbygden och småtätorterna är att de ska växa proportionerligt i förhållande till centralorten, vilket innebär ett tillskott med ca 2 000 boende eller 1 000 nya bostäder till år 2030. Denna bebyggelse är tänkt att koncentreras till befintliga småtätorter och framförallt till Upphärad, där en större utbyggnad krävs för att få till stånd ett tågstopp, samt till Sjölanda norr om Sjuntorp.

Sedan 2000-talets början har centralorten stått för all befolkningstillväxt i kommunen, medan antalet boende i småtätorterna och på landsbygden har varit konstant eller minskat något. Det innebär en stor utmaning att vända denna trend, samtidigt som det finns goda förutsättningar när Upphärad får ett tågstopp och attraktiva lägen för bostäder skapas nära sjön Trehörningen i Sjölanda.

Utbyggnadsordning för Trollhättans landsbygd och småtätorter

Staden ska arbeta för att hålla småtätorterna levande för att på så sätt skapa förutsättningar för service och kollektivtrafik för den angränsande landsbygden.

1. Fortsätta och fördjupa arbetet med Upphärads utveckling utifrån ett tågstopp
2. Utveckla Sjölanda för att stärka serviceunderlaget i Sjuntorp
3. Tillskapa nya boendemöjligheter i småtätorterna allt eftersom efterfrågan uppstår, med fokus på underrepresenterade boendetyper såsom radhus och lägenheter

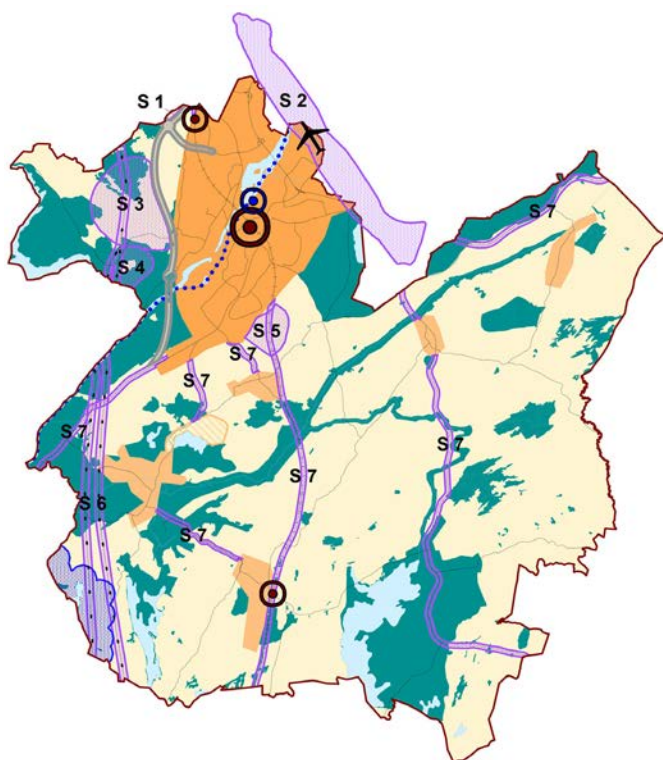
Vi vill:

- Enligt översiktsplanens mål och strategier arbeta med frågor om markanvändning, innehåll och kvalitet för att skapa en attraktiv kommun som lockar till inflyttning och företagsetableringar

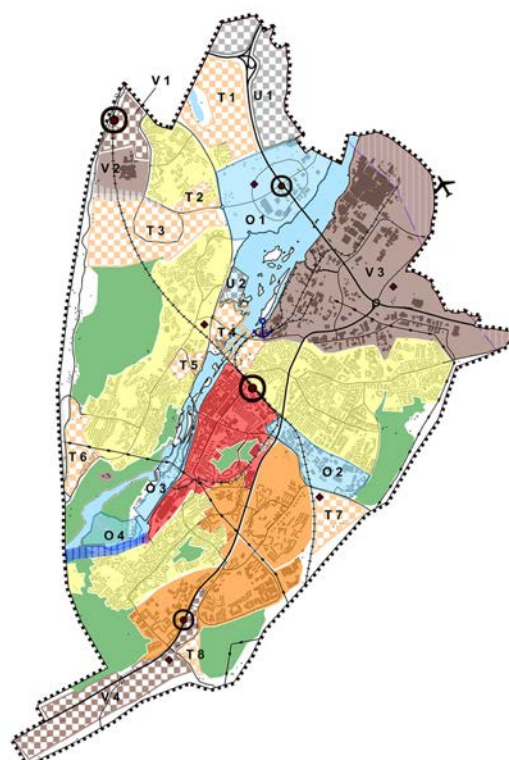
Som stöd för tillämpning av ovanstående utvecklingsprinciper bör en markstrategi och en markförsörjningsplan tas fram för att säkerställa framtida markförsörjning genom strategiska markförvärv, där även behovet av rekreationsområden tillgodoses.

IV. Framtida mark- och vattenanvändning

För att uppnå målen i "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden" och för att följa de tidigare beskrivna strategierna följer här en beskrivning av framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun och tätort. Kartorna ska läsas tillsammans med respektive kartas områdesvisa rekommendationer och för all byggnation i kommunen tillämpas även de kommunövergripande rekommendationerna på följande sidor.

Karta A: Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun. Läs mer på sidan 64.

Karta B: Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans tätort. Läs mer på sidan 72.

Kommunövergripande rekommendationer

De kommunövergripande rekommendationerna gäller för all byggnation i Trollhättans kommun och syftar till att säkerställa att alla Trollhättebor har en god boendemiljö där man inte utsätts för hälsofarliga störningar eller risker.

God boendemiljö

God resurshushållning

Vid planering och byggnation av bostäder ska ett resurssnålt boende eftersträvas. Det innebär att välja lämplig mark och lokalisering, utforma husen, marken och att de tekniska systemen utnyttjas på ett resurssnålt och effektivt vis. Energianvändningen ska vara så låg som möjligt och uppvärmningen ske med lokalt miljövänligt producerad värme eller fjärrvärme.

Arkitektonisk utformning

Den arkitektoniska utformningen av byggnaderna och gestaltningen av det offentliga rummet i övrigt ska präglas av skönhet och duglighet. Omsorg om människorna ska vara ledstjärna och miljön ska tåla att användas och åldras. Arkitektur och formgivning är av central betydelse för hur vi kan leva våra liv och frågor om vardagsmiljöns gestaltning och praktiska funktion är viktiga välfärdsfrågor. Omsorgen om våra gemensamma miljöer handlar också om demokrati och rättvisa i traditionell mening.

Omgivande miljö

Den omgivande miljön ska vara god. Det innebär frihet från miljöstörningar som buller och dålig luftmiljö, ett gott lokalklimat, naturområden för rekreation i närheten samt en god tillgänglighet, trafiksäkerhet och upplevd trygghet. Gårdsmiljöer etc. ska utformas med tanke på både barns, ungdomars och äldres behov samt skapa förutsättningar för människors möjlighet till aktivitet, delaktighet och social samvaro.

Kvarboende

Möjligheter till kvarboende ska eftersträvas. Tillgängligheten för personer med olika former av funktionsnedsättning ska vara tillgodosedd såväl i husen som i den yttre miljön. Att utveckla det befintliga bostadsbeståndet är en viktig del för att man ska kunna bo och leva självständigt också med stora omsorgsbehov.

Underlag för service

Att ta vara på och bygga vidare på resurser som redan nu finns i många stadsdelar i form av goda kollektivtrafikkommunikationer, tillgång på service samt sociala träffpunkter är en prioriterad målsättning för all nybyggnation.

Befolkningssammansättning

Förutsättningar för en allsidig befolkningssammansättning ska eftersträvas i alla boendemiljöer. Bebyggelsen bör därför vara varierad och blandad med olika upplåtelse- och förvaltningsformer samt varierade lägenhetsstorlekar och be-

byggelse typer för att tillgodose olika önskemål och behov hos skilda grupper och olika skeden i livet. Vid utveckling och förtätning i befintliga boendemiljöer ska stadsdelens/bostadsområdets behov av typ av bebyggelse prioriteras.

Goda kommunikationer

Bostäder och bostadsområden ska lokaliseras så att det finns goda kommunikationsmöjligheter. Det innebär närhet till kollektivtrafik, att olika delar av kommunen kopplas samman med trafiksäkra gång- och cykelvägar samt säkra bilvägar. Även en god elektronisk kommunikation ska säkerställas.

Grönkonsekvensbedömning vid förfrågan om byggnation inom grönytor i Trollhättans tätorter

Översiktsplanens grundtanke är förtätning och utveckling av befintliga områden. Det innebär att grönytor kan komma att bebyggas, vilket ska föregås av en lokaliseringsprövning. Denna prövning kallas grönkonsekvensbedömning och syftar till att väga grönytans kvalitet och användning mot byggnationens nytta, samt bedöma om mer lämpliga områden finns tillgängliga för byggnation.

I första hand ska mark som redan är ianspråktagen bebyggas vid förtätning och utveckling. Vid dessa tillfällen behöver ingen grönkonsekvensbedömning göras. Vid byggnation på impediment ska en mindre konsekvensbedömning göras med fokus på den sammanhängande grönstrukturen. För byggnation på vegetation som fungerar skydd mot störning eller fungerar som ett område för dagvattenhantering ska en konsekvensbedömning genomföras med fokus på andra möjliga tekniska kompensationsåtgärder. För föreslagna åtgärder i parker, friluftsområden, grönstråk och lekrområden ska en grönkonsekvensbedömning göras.

De värden som ska bedömas i en grönkonsekvensbedömning är djurliv, växtlighet, landskapsbild, kulturhistoria samt påverkan på luftkvalitén, lokalklimatet och ljudförhållanden. Utifrån ett socialt perspektiv är det funktionen av exempelvis fickpark, lekplats eller närpark som ska värnas och bedömas. Innehåll, utformning, lokalisering och kvalitet är ersättningsfaktorer som ska undersökas. Värdering av grönytan ska även göras utifrån hur många boende som har tillgång till den inom utsatta avstånd samt dess nuvarande och möjliga kvalitet. Utifrån möjligheten eller uppfattningen om att kunna nå ett park- eller naturområde kan vägar och järnväg utgöra ett fysiskt eller upplevt hinder, varav det upplevda avståndet till en grönyta ska beaktas.

Impediment längs vägen kan både vara artrika och ta hand om regn som faller.

Ovan nämnda faktorer ska vägas mot samhällsnyttan av byggnation eller annan åtgärd i grönområdet. Om nyttan av byggnationen är stor och intrång på grönytan inte går att undvika ska kompensationsåtgärder vidtas för att ersätta värden som försvinner. Vid alla eventuella anspråk på åtgärder i de gröna områdena ska alltid åtgärdens inverkan på den sammanhängande grönstrukturen beaktas.

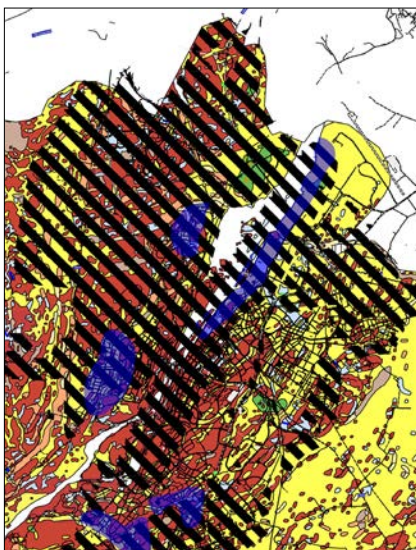
Grönkonsekvensbedömningen ska hanteras i samband med planbesked (extern förfrågan) eller vid syftesbeskrivningen i detaljplaneskedet (internt planarbete). Vid exploatering av ny tätortsbebyggelse som redovisas på KArta B: Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans tätort krävs ingen grönkonsekvensbedömning. Denna avvägning anses vara gjord inom utredningsarbetet för översiktsplanen.

När krävs grönkonsekvensbedömning vid förtätning?

1. Redan ianspråktagen mark - ingen grönkonsekvensbedömning krävs
2. Impediment - mindre konsekvensbedömning med fokus på sammanhängande grönstruktur krävs
3. Områden för skydd mot störning - konsekvensbedömning med fokus på andra möjliga tekniska kompensationsåtgärder krävs
4. Grönområden - grönkonsekvensbedömning krävs

Geoteknik

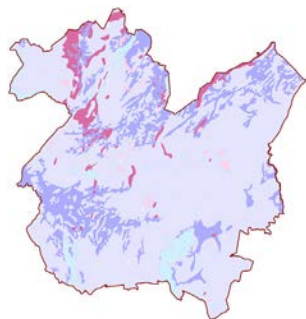
De geotekniska förhållandena ska vara säkra för att bebyggelse ska ske. Om förhållandena inte är kända måste undersökningar göras för att klarlägga stabilitet, risker för sättningar etc. Bebyggelsen ska utföras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till grundförhållandena. De hydrologiska förhållandena med bl.a. översvämningsrisker ska också beaktas.

Utdrag ur Stadens GIS-system. Jordartskartan ligger i botten där den röda färgen redovisar urberg, vilket utgör större delen av centrala Trollhättan. Blå markering redovisar bebyggda områden som stabilitetskarterades översiktligt 2002. Svart markering visar områden där geotekniska undersökningar genomförts på uppdrag av kommunen.

KOMMUNÖVERGRIPANDE REKOMMENDATIONER

Miljö och hälsa

Markradonrisk

Markradon

Radonrisken i den större delen av kommunen är normal. Kring Sjuntorp och i de nordöstra delarna finns mark med låg radonrisk. I nordväst finns större områden med och i nordost ett längre stråk av hög risk för markradon. Små områden med eventuell hög radonrisk förekommer över hela kommunens yta.

Oavsett markradonrisken ska byggnader uppföras radonsäkert. För radonhalter inomhus respektive i dricksvatten gäller Folkhälsomyndighetens riktvärden och Livsmedelsverkets föreskrifter. Nybyggda bostäder ska följa Boverkets gränsvärden för radonhalten i inomhus som är 200 Bq/m³ luft.

Förorenade områden

Med förorenade områden menas mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är så förorenade att människors hälsa eller miljön kan påverkas negativt. Förorenade områden som är kända och nya som upptäcks förs till ett särskilt markföroreningsregister på miljöförvaltningen. Miljöförvaltningen arbetar aktivt för att åtgärda förorenade områden enligt en handlingsplan.

De mest förorenade områdena i Trollhättans tätort; Stallbacka, Källstorpens industriområde, Kv. Järnsågen, Kv. Mars och Nohabs industriområde.

I miljöbalken anges vem som har ansvar för att utreda och efterbehandla förorenade områden. Den som utför en åtgärd och upptäcker en förorening är skyldig att omgående underrätta miljöförvaltningen. Alla efterbehandlingsåtgärder inom ett förorenat område eller förorenad byggnad är anmälningspliktiga. Även om marken/byggnaden är förorenad kan den i de flesta fall ändå användas. Genom sanering eller särskilda skyddsåtgärder för att eliminera risken för spridning av föroreningar kan området utnyttjas till nya verksamheter. Kravet på åtgärder och sanering är särskilt omfattande om området planeras för bostäder.

Kraftledning

Kring befintliga kraftledningar gäller skyddsavstånd enligt starkströmsföreskrifterna. Dessa avstånd är dock små jämfört med de störningar i form av buller och elektriska magnetfält som kraftledningar alstrar. Försiktighetsprincipen enligt miljöbalken ska tillämpas vilket innebär att exponeringen ska vara så låg som möjligt. Svenska Kraftnäts magnetpolicy bygger på att ingen varaktigt exponeras för elektromagnetiska fält som ligger över 0,4 mikrotlesla vid nyanläggning av kraftledningar. Variationer i skyddsavstånd beror på kraftledningens storlek och lokala förutsättningar på platsen. När det gäller nya elanläggningar och byggnader ska man redan vid planeringen sträva efter att utforma och placera dessa så att exponeringen begränsas.

Svenska Kraftnät planerar för en ny stamnätsledning på 400 kV mellan stamnätsstationerna Stenkullen i Lerums kommun och Skogssäter i Trollhättans kommun. Inom Trollhättans kommun redovisades i samrådet i början av 2013 endast en korridor som alternativ för var ledningen ska kunna gå. Korridoren är mellan 900 och 1 300 meter bred och löper parallellt med befintliga 400 kV-ledningar från befintlig transformatorstation vid Skogssäter och vidare söderut.

Den exakta dragningen ska studeras vidare då området delvis är strandskyddat samt värdefullt för natur, kulturmiljö och friluftsliv. Boende i närheten ska även kunna garanteras elektromagnetisk strålning inom Svenska Kraftnäts magnetfältspolicy.

Luftkvalitet

Enligt miljökvalitetsmålet "Frisk luft" ska luften vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Till miljökvalitetsmålet finns miljökvalitetsnormer för halter av olika föroreningar som inte får överskridas. En detaljplan får t.ex. inte antas om dess genomförande skulle innebära att en miljökvalitetsnorm överskrids.

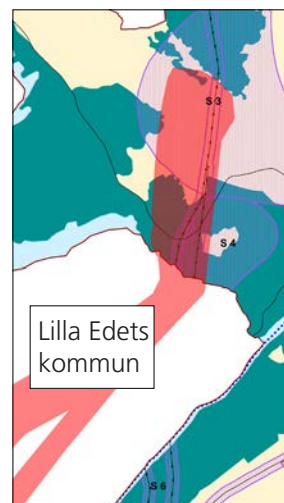
När tätorterna förtätas innebär det att fler personer ska vistas på samma yta och att öppna ytor som ventilerar tätorterna kan komma att byggas för. Kompensationsåtgärder som minskad/omdirigerad trafik, gatusopning och mer växtlighet kan då bli aktuella för att nå miljömålet.

Master

Stadens policy för mobiltelefonnätens basstationer, master och antenner mm inklusive förtydligade tillämpningsanvisningar anger hur bygglovsprövning och planering för master ska hanteras. Denna policy gäller även för master för andra ändamål än mobiltelefoni.

Prövning av lokaliseringens lämplighet på landsbygden ska ske efter tre olika områdestyper med hänsyn till områdenas värden/intressen för andra ändamål, vilket redovisas på karta i mastpolicyen: A-områden med stor restriktivitet, B-områden med viss restriktivitet och C-områden med låg restriktivitet.

Vid lokalisering av master och höga antenner m.m. inom Trollhättans tätort ska särskild hänsyn tas till att stadsbilden inte förfulas och att det i övrigt blir så liten påverkan på omgivningen som möjligt.

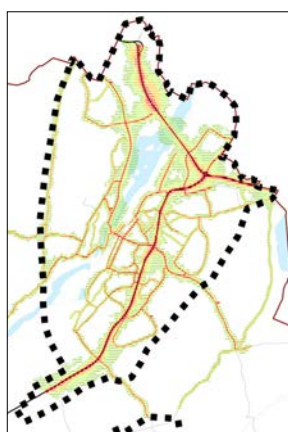
SvK:s utredningsområde (rött) i förhållande till "Områden värdefulla för natur, kulturmiljö och friluftsliv" (grönt) och "Störningsområden" (lila).

Läs mer:

- "Policy för mobiltelefonnätens basstationer, master och antenner mm" antagen av kommunstyrelsen 2001-06-07

Buller

I mars 1997 fastställde riksdagen riktvärden för trafikbuller som gäller vid nybyggnad av bostäder, eller vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur. I beslutet anges också att det vid tillämpning av riktvärdena bör tas hänsyn till vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Om utomhusnivån inte kan reduceras till riktvärdesnivåerna bör inriktningen vara att inomhusvärdena inte överskrider.

Dygnsekvivalent ljudnivå från vägbuller

50-55 dB(A)

55-60 dB(A)

45-50 dB(A)

>65 dB(A)

60-65 dB(A)

Sjöar och vattendrag

Trollhättans Stad antog 1997 en bullersaneringsplan för de kommunala gatorna. Bostäder med ekvivalenta ljudnivåer över eller = 65 dB(A) utomhus vid fasad har erbjudits bullerskyddande åtgärder. 2009 genomfördes en vägbullerkartläggning över centralorten som visar ekvivalent och maximal ljudnivå utmed de större gatorna.

När städer och tätorter förtätas händer det att nya bostäder föreslås i bullerutsatta lägen. Avsteg från riktvärdena kan göras men de måste då motiveras tydligt och kompensationsåtgärder måste vidtas. Boverket skriver i "Buller i planeringen" (Allmänna råd 2008:1) att avvägningar mellan kraven på ljudmiljön och andra intressen bör kunna övervägas i bl.a. centrala delar av städer och tätorter där möjligheterna att finna alternativa lägen för bostäder är begränsade eller där bebyggelsen leder till en på lång sikt god samhällsutveckling.

I Trollhättan ska en god ljudmiljö alltid eftersträvas och i våra tätorter bör ny bostadsbebyggelse i bullerutsatta lägen endast tillåtas om bostäderna erbjuds en tyst eller ljuddämpad sida åt vilken minst hälften av rummen är lokaliserade, även om ljudnivåerna på den bullriga sidan överskrider riktvärdena. Planlösning och utformning av utemiljön ska anpassas så att en god inomhusmiljö skapas samtidigt som boende får tillgång till en uteplats (gemensam eller enskild) där bullervärdet inte överskrider 55 dB(A).

Vid förtätning kan buller från trafiken öka på andra platser än just där man bygger. Exempelvis kan ny bebyggelse påverka trafikströmmarna och utsätta tidigare ostörda platser för mer buller. Därför måste bullerproblematiken ses ur ett större sammanhang, och kompensationsåtgärder såsom bullerplank eller sänkta hastigheter längs vissa gatusträckor kan komma att krävas på andra platser än i direkt anslutning till den nya bebyggelsen.

Bullerstörningar vid bostäder från industrier, skjutbanor, motorbanor och liknande verksamheter styrs vid prövning och tillsyn enligt miljöbalken med ledning av Naturvårdsverkets allmänna råd.

Riktvärden för buller

Buller från trafik

(Proposition "Infrastrukturinriktning för framtida transporter" 1996/97:53)

Riktvärden för trafikbuller (väg, järnväg, flyg) som normalt inte bör överskridas vid nybyggnad av bostäder och/eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur:

- 30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus
- 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid
- 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus vid fasad (för flyg avses FBN 55 dB(A))

FBN betyder FlygBullerNivå och är en medelnivå per dygn där hänsyn tas till när på dygnet flygningarna sker. 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad.

Riktvärdena omfattar även åtgärder för att förbättra situationen för befintliga trafikbullerstörda bostäder. För den statliga infrastrukturen anges att bullerskyddande åtgärder bör omfatta bostäder med:

- Vägtrafik: Ekvivalent ljudnivå =65 dB(A), utomhus, frifältsvärde vid fasad
- Spårbunden trafik: Maximal ljudnivå =55 dB(A), inomhus nattetid, kl 22-06
- Flygtrafik: Flygbullernivån FBN =60 dB(A), utomhus

Buller från industrier

Naturvårdsverket och Boverket har fått i uppdrag av regeringen att samordna sina vägledning om buller från industri. Uppdragen ska redovisas till regeringen 30 april 2014. Naturvårdsverkets Riktlinjer för externt industribuller, Råd och riktlinjer, 1978:5 har gällt fram till och med juni 2013 då de upphävdes. En övergångsvägledning finns tillgänglig på naturvårdsverkets hemsida, www.naturvardsverket.se.

Tyst och ljuddämpad sida

Tyst sida är en sida med en dygnsekvivalent ljudnivå som är lägre än 45 dB(A) frifältsvärde (vilket i praktiken innebär ett 3 dB högre värde 2 meter från fasaden) som en totalnivå – det vill säga det sammanlagda ljudet från olika källor, till exempel trafik, fläktar och industri. Den tysta sidan bör därutöver vara visuellt och akustiskt attraktiv att vistas på. Även maximalnivån 70 dB(A) gäller för att uppfylla definitionen av tyst sida.

Ljuddämpad sida har en dygnsekvivalent ljudnivå mellan 45 och 50 dB(A) Frifältsvärde som en totalnivå – det vill säga det sammanlagda ljudet från olika källor, till exempel trafik, fläktar och industri. Även maximalnivån 70 dB(A) bör uppfyllas på ljuddämpad sida.

("Buller i planeringen", Boverkets allmänna råd 2008:1)

A. Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun

För att uppnå målen i "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden" och för att följa de tidigare beskrivna strategierna följer här en beskrivning av framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun. De områdesvisa rekommendationerna på följande sidor beskriver hur vi fysiskt vill utveckla kommunens olika delar för att skapa ett Trollhättan för alla. För all byggnation i kommunen tillämpas även de kommunövergripande rekommendationerna på sidan 57-63.

 Kommungräns och planområdesgräns

Knutpunkter för kommunikation

Flygplats

Hamn

Kollektivtrafikknutpunkt

Tågstopp

Utvecklingsområden

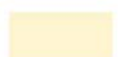
Tätortsutveckling i centralorten

Tätortsutveckling i småtätorterna

Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Bebyggelse på landsbygd

Framtida kommunikationsintresse

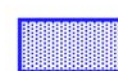

Västlig sträckning av E45

Farled

Vindbruk

Buffertzonen och etableringsområde för vindkraftverk

Störningspåverkan

Områden med risk för störande omgivningspåverkan

Bevarande

Sjöar och vattendrag

Värdefulla områden för natur, kultur- miljö och friluftsliv

Järnväg

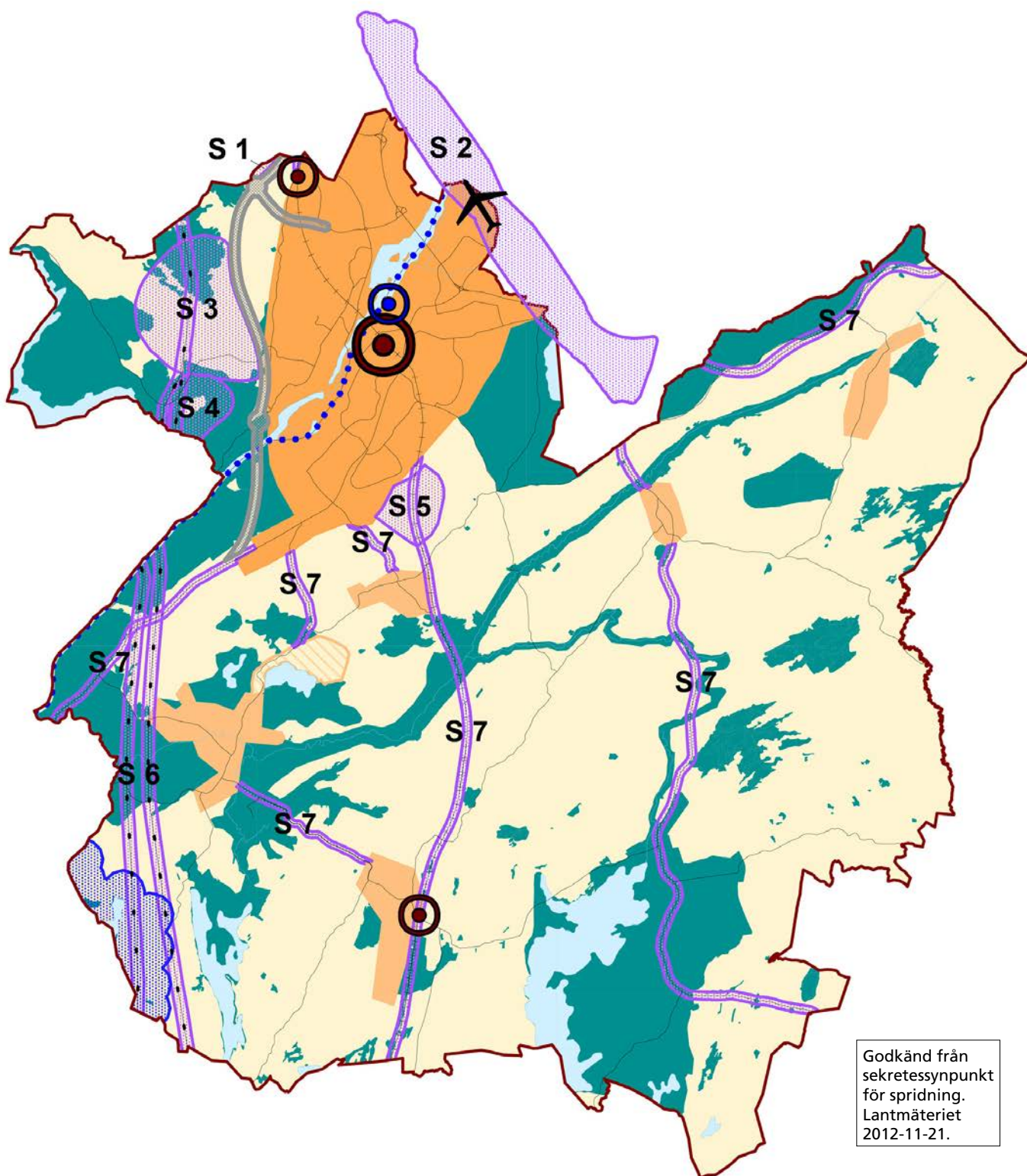

Väg

Kraftledning

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS KOMMUN

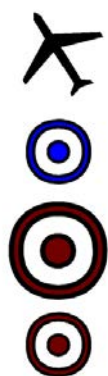

"S": Störningspåverkan. Respektive område redovisas på sidan 69-70.

Områdesvisa rekommendationer för Trollhättans kommun

De områdesvisa rekommendationerna för Trollhättans kommun gäller för åtgärder i områden markerade på kartan "Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun". Här redovisas vilka intressen som ska prioriteras inom de olika områdena. De områdesvisa rekommendationerna kompletterar de kommunövergripande rekommendationerna.

Knutpunkter för kommunikation

Trollhättan är välförsett vad gäller kommunikationer. Flygplats, hamn, Europaväg och järnväg gör det enkelt att transportera både personer och gods till, från och via Trollhättan, och är alla viktiga delar i att Trollhättan är en innovativ regional nod. Flygplatsen, hamnen och Resecentrum avses bevaras och utvecklas. Ytterligare pendeltågstopp planeras i Upphärad, och på längre sikt i anslutning till NÄL.

- Läs mer om kommunikationsnoder i Strategi 3: En trafikstruktur för ökande andelar gång-, cykel- och kollektivtrafik.
- Läs mer om pendeltågstoppet i Upphärad i Strategi 6: Tillväxt som gynnar hela den geografiska kommunen.

Utvecklingsområden

Tätortsutveckling i centralorten

Inriktningen på all utveckling av centralorten ska vara att skapa en livfull, inkluderande och stolt stad genom att främja och eftersträva blandstad. Trollhättans dominans som tätort består och förstärks. Trollhättans tätort blir något mer "rund" men behåller ändå sin långsmala karaktär längs med och på ömse sidor om älven.

Störst andel nyexploatering återfinns i de nordvästra delarna av centralorten, vilket gör att staden växer närmare Vänersborg och att Överby blir en mer integrerad del av staden. Stadskärnan förtätas kraftigt samtidigt som resterande delar av staden utvecklas och förtätas i mindre skala. Med attraktiva ytor för verksamheter fördelas arbetsplatser, då Stallbackaområdet i norr och NÄL i nord-väst kompletteras med ett nytt verksamhetsområde strax söder om staden.

- Markanvändningen för Trollhättans tätort presenteras mer detaljerat i kapitel V. Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans tätort

Tätortsutveckling i småtätorterna

Här visas schematiskt avgränsade områden av kommunens fem mindre tätorter; Velandå, Sjuntorp, Upphärad, Åsaka och Norra Björke. Områdena ska användas för tätortsändamål som boende, service, verksamheter, kommunikationer,

natur- och friluftsområden m.m. med inriktningen att skapa en blandning och variation av hustyper, upplåtelseformer och servicefunktioner. Ny bebyggelse ska föregås av detaljplan.

- Läs mer om småtätorternas utveckling i Strategi 6: Tillväxt som gynnar hela den geografiska kommunen.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-område)

Området ska användas för landsbygdsutveckling i strandnära läge, som en ny stadsdel mellan Trollhättan och Sjuntorp attraktivt belägen vid sjön Trehörningen. Området medger en större utbyggnad där en blandning av boende- och upplåtelseformer ska eftersträvas. Ny bebyggelse ska föregås av detaljplaneläggning för att skapa en samlad exploatering som möjliggör anslutning av såväl befintlig som tillkommande bebyggelse till det kommunala vatten- och avloppsnätet, vilket medför att vattenkvaliteten i Trehörningen förbättras. Natur-, kulturmiljö- och friluftsvärden ska omhändertas enligt rekommendationerna i "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen i Trollhättans kommun".

- Läs mer om landsbygdsutveckling i strandnära läge i Strategi 6: Tillväxt som gynnar hela den geografiska kommunen.

Bebyggelse på landsbygd

Stadens inriktning är att ytterligare bebyggelse, både bostäder och verksamheter, på landsbygden är önskvärt. Nya byggnader eller anläggningar ska förläggas till platser där det inom överskådlig tid kommer att finnas möjlighet att tillhandahålla och/eller ta del av allmän samhällsservice. Nya bostäder för helårsboende ska lokaliseras i närhet av allmän väg med skolskjuts i basnätet och inte utan särskilda skäl mer än två km från sådan väg. Befintliga enskilda vägar och anslutningar till allmän väg bör nyttjas i första hand. Stadens möjligheter att ge erforderlig service med tillfredsställande ekonomi måste särskilt beaktas vid nybyggnation i de östra delarna av kommunen.

Nya byggnader ska i första hand placeras intill befintlig bebyggelse. Placering och utformning ska ske med hänsyn till förutsättningarna på platsen, t.ex. landskapsbild och byggnadstradition. Bebyggelse som uppmärksammas i Stadens kulturmiljöprogram ska underhållas kontinuerligt på ett sätt som motsvarar dess kulturhistoriska värde.

Ny bebyggelse bör inte lokaliseras så att den begränsar möjligheten att bedriva ett uthålligt jord- och skogsbruk. Möjligheterna till kompletterande verksamheter i kombination med jord- och skogsbruk ska stimuleras. Nya bostäder ska inte utan särskilda skäl lokaliseras närmare än ca 100 m från gårdar med få djur (t ex hästar, nöt) och ca 200 m med större djurbesättning. Jordbruk bör bedrivas med hänsyn till övriga naturvärden i odlingslandskapet, och ängs- och hagmarker bör hävdas.

För all byggnation och utveckling av den fysiska miljön ska även de kommunövergripande rekommendationerna på s. 57-63 beaktas.

- "Kulturmiljöprogram" antagen av kommunfullmäktige 1992-02-24

Framtida kommunikationsintresse

Västlig sträckning av E45

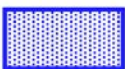
Området utgör ett reservat för en framtida västlig sträckning av väg E 45 som utretts av Trafikverket. Sträckningen kan bli aktuell först efter år 2030 och har inte detaljstuderats, varför en relativt bred zon har angetts. Ny bebyggelse eller andra permanenta åtgärder som kan försvåra eller förhindra möjligheterna att bygga ut den planerade vägen eller bli störda av den bör inte tillåtas. Prövning av lov och förhandsbesked ska göras efter samråd med Trafikverket.

Farled

Trafikverket har på uppdrag från regeringen utrett möjligheterna för framtida godstransporter mellan Göteborg och Vänerregionen, och då också utrett hur en ny slussled genom Trollhättan skulle kunna utformas. Förslaget om en ny slussled innebär att dagens fyra slussar ersätts med två slussar, vilka förläggs i en ny sträckning söder om dagens befintliga slussled.

Vindbruk

Området reserveras för etablering av storskaliga vindkraftverk. I dagsläget finns inga storskaliga vindkraftverk i Trollhättan. Området består av sex etableringszoner där själva vindkraftverken kan uppföras, samt en buffertzon om 500 meter. Buffertzonen in i Lilla Edets kommun är inte markerad på kartan men är accepterad av Lilla Edets kommun. En etablering av storskalig vindkraft ska föregås av en miljötilståndsprövning med tillhörande Miljökonsekvensbedömning som behandlar landskapsbildpåverkan, bullerfrågan, påverkan på natur- och friluftsvärden etc.

Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan inverka menligt på framtida vindbruksutbyggnad eller störas av den ska inte tillåtas i det utpekade området. Buffertzonen omfattar ett avstånd om 500 meter mellan etableringszon och befintlig bostadsbebyggelse och ska hållas fri från ny bostadsbebyggelse.

- Läs mer i Bilaga 1: Vindbruksområde Fräcksjön på sidan 88.

Störningspåverkan

Ett antal områden i Trollhättans kommun har definierats som områden som är eller kan komma att bli utsatta för störningar från olika anläggningar. I dessa områden ska den störande verksamhetens behov prioriteras. Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan bli störda av verksamheten eller kan förhindra eller försvåra dess utveckling ska inte tillåtas.

Störning 1 (S 1) Avfallsupplag vid Heljestorp

Vid Heljestorp ligger en behandlingsanläggning för hushållsavfall och miljöfarligt avfall. För den nuvarande verksamheten utnyttjas huvudsakligen mark inom Vänersborgs kommun, men även mark inom Trollhättans kommun berörs. Anläggningen drivs enligt ett grundtillstånd från 2005 samt ett ändringstillstånd från 2010.

Området reserveras för avfallsupplag. Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan bli störda av verksamheten eller kan förhindra eller försvåra möjligheterna att utvidga denna ska inte tillåtas.

Störning 2 (S 2) Flygbullerutbredning

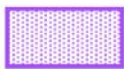
Området utsätts för bullernivån 70 dB(A) maxbuller minst tre gånger per dygn i genomsnitt under ett år, till följd av närheten till Trollhättan-Vänersborgs flygplats. De dominerande bulleremissionerna är det buller som uppkommer vid start och landning med flygplan och vid motorprovningar. Regelbundet återkommande bullerstörningar sker genom linjetrafik.

Området är bullerstört. Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan bli störda av verksamheten ska inte tillåtas.

Störning 3 (S 3) Störande verksamheter vid Skogssäter

Inom området finns en av Vattenfalls stora transformatorstationer. I nära anslutning finns två större skjutbanor, en för gevärsskytte och en för jakt- och sportskytte. Båda banorna har tillstånd till verksamhet enligt gällande miljölagstiftning då beslutet fattades. En bit från gevärsskyttebanan ligger också ett nedlagt avfallsupplag. Det används för upplag av bergmassor med möjligheter till krossverksamhet. Samtliga anläggningar och verksamheter medför bullerstörningar för omgivningen. Delar av området är av stort värde för naturvården och friluftslivet.

Området reserveras för störande anläggningar. Ny bostadsbebyggelse eller andra anläggningar som kan bli störda av verksamheterna ska inte tillåtas. Natur- och friluftsvärdena ska tillvaratas enligt vad som anges i de områdesvisa rekommendationerna för "Värdefulla områden för natur, kulturmiljö och friluftsliv".

Störning 4 (S 4) Avfallsupplag vid Munkebo

Inom området ligger kommunens tidigare avfallsupplag för bygg- och industriavfall. Sluttäckning pågår och beräknas avslutas inom några år. Området är även fortsättningsvis tänkt att användas för hantering av avfall, bl.a. för kompostering av slam från reningsverket vid Arvidstorp och liknande verksamhet som kan ge upphov till lukt- och bullerstörningar.

Området reserveras för avfallsupplag. Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan bli störda av verksamheten ska inte tillåtas. Natur- och friluftsvärdena ska tillvaratas enligt vad som anges i de områdesvisa rekommendationerna för "Värdefulla områden för natur, kulturmiljö och friluftsliv".

Störning 5 (S 5) Störande anläggningar vid Gärdhem

Inom området finns en av Vattenfalls stora transformatorstationer. I nära anslutning finns flera större kraftledningar. Järnvägen Norge-Vänerbanan går igenom området. Anläggningarna och verksamheterna medför bl.a. bullerstörningar och säkerhetsrisker för omgivningen.

Området reserveras för de störande anläggningarna och järnvägen. Ny bebyggelse eller andra anläggningar som kan bli störda av anläggningarna eller järnvägen ska inte tillåtas.

Störning 6 (S 6) Kraftledningar

Två 400 kV-ledningar i det nationella överföringsnätet passerar kommunens västra delar i nord-sydlig riktning. Kraftledningarna behöver ett skyddsavstånd enligt starkströmsföreskrifterna med hänsyn till säkerheten då de medför miljöstörningar i form av buller och elektriska magnetfält. Några säkerhetsavstånd med hänsyn till riskerna för elektromagnetiska fält finns inte antagna av de nationella myndigheterna.

Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan inverka menligt på kraftledningarna eller bli störda av dem bör inte tillåtas inom ett avstånd på 100-150 m från kraftledningen. Försiktighetsprincipen enligt miljöbalken ska tillämpas vilket innebär att exponeringen ska vara så låg som möjligt och att ingen varaktigt exponeras för elektromagnetiska fält som ligger över 0,4 mikrotesla.

Störning 7 (S 7) Störningar utmed de större vägarna och järnvägen

De större vägarna i kommunen berörs av utökade byggnadsfria avstånd enligt 47 § väglagen. Det innebär att man utanför detaljplanelagt område för åtgärder som inte kräver bygglov måste ha länsstyrelsens tillstånd för att uppföra byggnader, bygga till eller göra andra åtgärder m.m. som kan inverka menligt på trafiksäkerheten. För åtgärder som kräver bygglov samt vid detaljplaneläggning ska Staden göra motsvarande prövning med hänsyn till trafiksäkerheten.

För anvisade leder för transport av farligt gods finns restriktioner för bebyggelse närmare vägområdet än 100 meter, se vidare i Stadens "Riskhanteringsplan – Farliga ämnen och farligt gods" antagen av kommunfullmäktige 28 januari 2004.

Bevarande

Värdefulla områden för natur, kulturmiljö och friluftsliv

De markerade områdena är värdefulla för natur-, kulturmiljö- och/eller friluftsintrössen. De omfattar ett rikt och varierat växt- och djurliv och ett flertal utpekade kulturmiljöer. Inom områdena finns utpekade riksintressen för kulturmiljövården, naturvården och det rörliga friluftslivet enligt Miljöbalken 3 kap 6 §, samt ett antal delområden med höga naturvärden som närmare beskrivs i naturvårdsplanen. Områdena omfattar även områden som är ekologiskt särskilt känsliga enligt Miljöbalken 3 kap 3 §, naturreservat och Natura 2000-områden. Områden som tas upp i kulturmiljöprogrammet och friluftsplänen är också inkluderade i dessa områden. För vidare beskrivning av de markerade områdena, se "Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar" sidan 74-85.

I områdena markerade som värdefulla natur-, kulturmiljö- och friluftsområden ska värdena bestå och prioriteras. Pågående markanvändning bör fortsätta och ny bebyggelse eller andra åtgärder kan tillåtas om områdets beskrivna natur-, kulturmiljö- och friluftsvärden bibehålls. Skogsbruk bör bedrivas uthålligt och med hänsyn till naturvärden och friluftsliv i de områden som anges i Stadens naturvårds- och friluftsplänen. För vidare information om hur de ingående värdena ska hanteras hänvisas till friluftsplänen, naturvårdsplanen och kulturmiljöprogrammet.

För all byggnation i dessa områden ska även rekommendationerna för "Bebyggelse på landsbygd" följas.

Sjöar och vattendrag

Kommunens sjöar och vattendrag avses förändras endast på ett fåtal platser längs Göta älv. En ny slussled planeras parallellt med befintliga slussar, vilket kommer att påverka älven. I Ekholms stad ska ny tätortsbebyggelse på och i vattnet utredas vidare. För att gynna friluftslivet både till fots och för båtar kan bryggor och gästhamnar tillkomma i älven och kring sjöar efter separat prövning.

- Hanteringen av vattenförekomster i kommunen redogörs för i Strategi 7: Vatten som hot, möjlighet och kvalitet

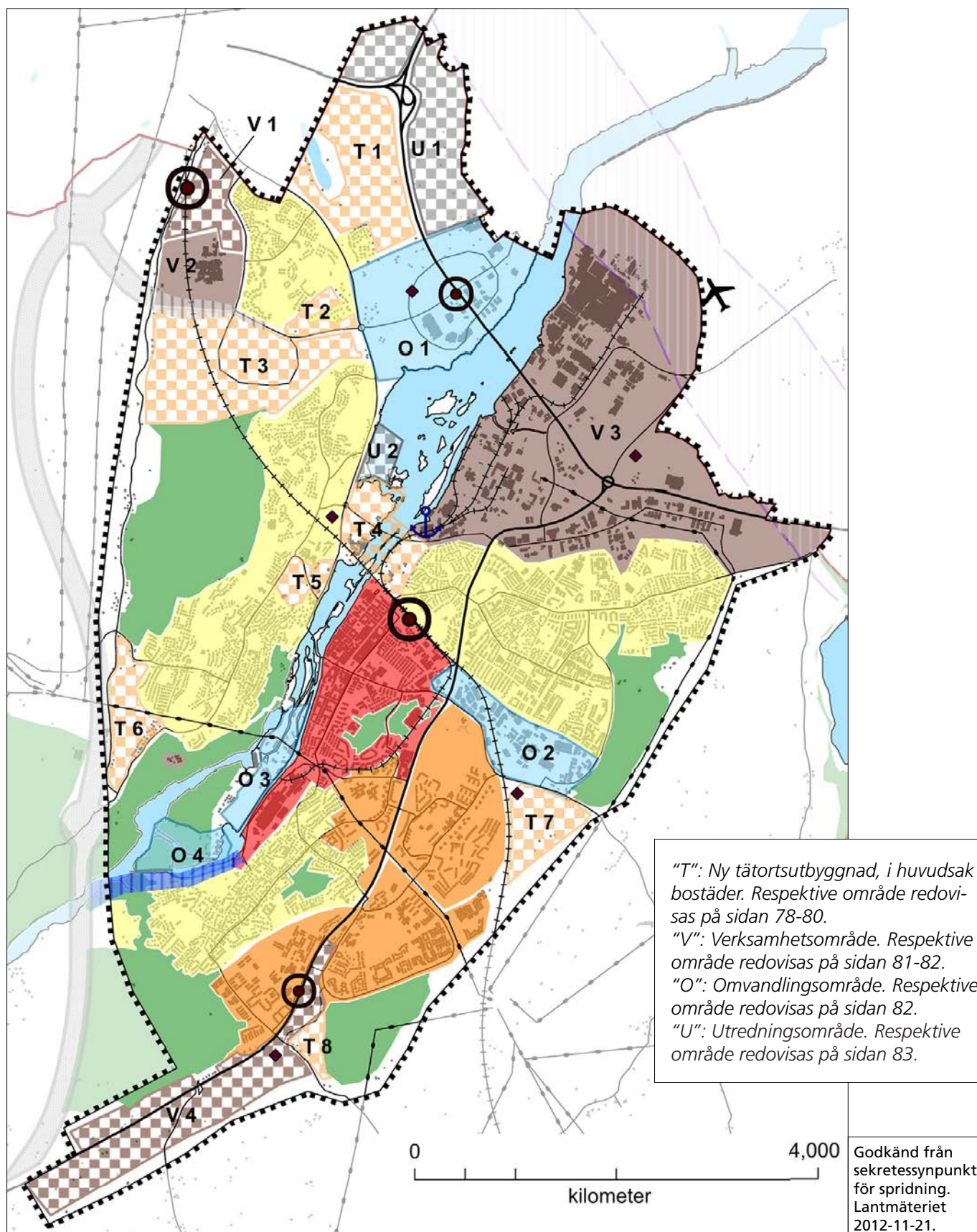
- "Naturvårdsplan - Bakgrundsdel 2011-2014" och "Aktivitetsdel 2011-2014" antagna av kommunfullmäktige 2010-05-24
- "Kulturmiljöprogram" antagen av kommunfullmäktige 1992-02-24
- "Friluftsplän" Trollhättans Stad, reviderad 2000

B. Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans tätort

För att uppnå målen i "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden" och för att följa de tidigare beskrivna strategierna följer här en beskrivning av framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans tätort. De områdesvisa rekommendationerna på följande sidor beskriver hur vi fysiskt vill utveckla staden för att skapa ett Trollhättan för alla. För all byggnation i kommunen tillämpas även de kommunövergripande rekommendationerna på sidan 57-63.

	Planområdesgräns	Förändrad markanvändning	
	Kommungräns		Ny tätortsutbyggnad, i huvudsak bostäder
	Resecentrum		Verksamhetsområde
	Knutpunkt för kollektivtrafiken		Utredningsområde
	Flygplats	Framtida kommunikationsintresse	
	Hamn		Ny slussled
	Lämplig placering av drivmedelsstation		Tillfart västlig E45
Förtätning och utveckling av befintlig bebyggelse		Störningspåverkan	
	Centrala staden		Flygbullerutbredning
	Blandad och småskalig bebyggelse	Bevarande	
	Storskaliga bostadsområden		Tätortsnära friluftsområde
	Verksamhetsområde		Pågående markanvändning
	Omvandlingsområde		Vatten
		Nyckel	
			Järnväg
			Kraftledning
			Väg

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS TÄTORT

Områdesvisa rekommendationer för Trollhättans tätort

De områdesvisa rekommendationerna för Trollhättans tätort gäller för åtgärder i områden markerade på kartan "Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans tätort". Här redovisas vilka intressen som ska prioriteras inom de olika områdena. För all byggnation och utveckling av den fysiska miljön ska även de kommunövergripande rekommendationerna på s. 57-63 beaktas.

I "Översiktsplan 2013: Områdesprofiler" ges en översikt av befolkningssammansättningen i varje stadsdel, samt en beskrivning av den byggda miljön. I "Grönstrukturrapport 2012" ges en mer detaljerad beskrivning av grönstrukturen i centralorten.

Knutpunkt för kollektivtrafiken

På kartan redovisas fyra kollektivtrafikknutpunkter. Resecentrum är huvudnavet för kollektivtrafiken i Trollhättan och en ny pendeltågsstation markeras norr om NÄL. Två större bytespunkter för den regionala busstrafiken markeras vid Överby respektive Sylte. Utformningen av knutpunkterna ska sträva efter att skapa trygga och tillgängliga knutpunkter för smidiga byten mellan olika färdmedel, gärna med inslag av service. Här bör kraftigare exploatering tillåtas för att ge så många personer som möjligt närhet till tåg och/eller buss.

- Läs mer om knutpunkternas i Strategi 3: En trafikstruktur för ökande andelar gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Förtätning och utveckling i Centrala staden

I centrala staden eftersträvas en tät och livfull blandstad. Folk som vistas i området ska uppleva både skönhet, trygghet och trivsel. Idag bor det ca 10 000 personer i området och den stora andelen boende är angeläget att bevara och utöka, för att främja ett levande centrum med ett omfattande folkliv. Blandningen av boende, butiker, kontor, hantverk, högskola, kultur och nöjesliv gör stadskärnan unik med sina aktiviteter dag som kväll och även denna blandning av olika verksamheter är angelägen att bevara och utveckla. Centrala stadens ställning som regionalt centrum ska stärkas och utvecklas parallellt med handelscentrat Överby. Med fler boende i centrum ökar underlaget för handel och service, samtidigt som tryggheten ökar när mer folk är i rörelse.

Österlånggatan i ny tappning med mer plats för människor och ökad tillgång till älven via trappor.

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS TÄTORT

För att skapa förutsättningar för ett livfullt centrum måste fler människor ha möjlighet att bo och arbeta i centrala staden. Denna möjlighet skapas genom att använda marken mer effektivt, t.ex. bygga om kvarter, bygga högre hus och bebygga "mellanrum" som står oanvända. Att bygga högre hus än vad som idag är normen i Trollhättan kan bli aktuellt för att få plats.

I centrala staden finns gröna stråk i form av alléer längs större gator, men det är i allmänhet längre till friluftsområden och ont om närparker. Hjortmosseparken är ett viktigt inslag i den centrala stadens gröna miljö, men den är inte sammanlänkad till stadens övriga grönstruktur. Spikön fungerar som stadsdelspark för boende i närområdet och som utflyktsmål för hela kommunens invånare.

För all byggnation och utveckling av den fysiska miljön ska även de kommunövergripande rekommendationerna på s. 57-63 beaktas.

Exempel på förtätning längs övre Drottninggatan, där lamellhusen kan byggas samman med nya byggnader till mer slutna kvarter.

Vid utveckling och förtätning av den centrala staden kan grönytor komma att tas i anspråk. Sådan byggnation ska föregås av en undersökning som ser till grönområdets sociala värde och till byggnationens nytta, och vid behov ska kompensationsåtgärder vidtas. Övriga grönområden och parker ska iordningställas och utvecklas utifrån de nya behov som skapas när fler personer använder samma grönytor. Parker, torg och andra mindre platser kan med fördel utvecklas som mötesplatser till vilka Trollhättebor från hela kommunen söker sig.

Centrala stadens rutnätsmönster är karaktäristiskt och utmärkande för en stad av Trollhättans storlek och bör bevaras och utvecklas vid förtätning och utveckling av området. Rutnätsmönstret skapar en tydlig struktur och är en levande del av Trollhättans historia. Nya byggnader bör bygga vidare på befintlig struktur och möjliggöra butiker eller annan aktivitet i gatuplan för att skapa trivsamma och attraktiva gatumiljöer. Stor vikt ska läggas vid gestaltning av byggnader och det offentliga rummet. Verksamheter med liten omgivningspåverkan kombineras redan idag med bostäder i centrala staden och denna utveckling ska uppmuntras.

Drottningtorget är hjärtat i centrum och i behov av upprustning. Bussarnas andel av torgytan ska minskas för att ge plats för både allmänna och kommersiella funktioner, vilket möjliggörs då Resecentrum byggs ut och blir knutpunkt för kollektivtrafiken. Kopplingarna mellan Innovatumområdet, Drottningtorget och Resecentrum ska förstärkas genom en tydligt sammanhållen bebyggelsestruktur. Att sammanfoga Innovatum med centrala staden ses som strategiskt viktigt för en positiv förstoring av stadskärnan i takt med att kommunen växer. Området kring Erik Carlssons rondell ska utvecklas som en brygga där Innovatumområdet knyts samman med resterande delar av centrala staden.

Aktuella dokument som påverkar centrala staden:

- "Översiktsplan Östra älvstranden – Fördjupning av översiktsplanen för Trollhättans kommun" antagen av kommunfullmäktige 2008-06-23, där södra delen av centrala staden hanteras
- "Strukturskiss – Helhetssyn på Campusområdet med omgivningar" godkänd av kommunstyrelsen 2006-01-25
- "Styrdokument för Centrumplanering" antagen av kommunfullmäktige 2011-12-19

Området närmast älven är av riksintresse för kulturmiljövården och ett stort antal enskilda byggnader anges som särskilt värdefulla ur kulturmiljösynpunkt. Det innebär att 2 kap. 6 § samt 8 kap. §§ 13, 14 och 17 Plan- och Bygglagen ska tillämpas.

Tingvalla bostadsbebyggelse samt kv. Sågkvarnen och Tefateklinten anges som enhetliga miljöer i Stadens Kulturmiljöprogram där 2 kap. 6 § Plan- och Bygglagen särskilt ska beaktas.

Förtätning och utveckling av blandad och småskalig bebyggelse

I stora delar av Trollhättan finns idag en blandning av boendeformer, dock med övervikt av friliggande hus och endast ett fåtal verksamheter och servicefunktioner. I vissa fall finns det en frisör eller pizzeria i närheten, men framförallt är det kommunal service som finns i närområdet. I dessa områden eftersträvas en varsam förtätning med framförallt lägenheter, där verksamheter med liten omgivningspåverkan med fördel kan inrättas i gatuplan längs de stråk där mycket folk är i rörelse. Vid utveckling av områdena ska möjligheterna att skapa olika former av mötesplatser, både inom- och utomhus, främjas.

Nya lägenheter möjliggör för äldre personer att bo kvar i sitt område även om de av olika anledningar väljer att inte bo kvar i sin villa, samt ger unga en möjlighet att flytta hemifrån. Vid nybyggnation bör storlekarna på lägenheterna anpassas så att en blandning finns mellan små och stora lägenheter, för att passa olika hushållssammansättningar. Ett ökat antal boende i områdena skapar ett större lokalt underlag för servicefunktioner och verksamheter som i sin tur bidrar till ett mer livfullt område.

I områden med blandad och småskalig bebyggelse är det överlag gott om gröna ytor, framförallt i form av privata trädgårdar. Inom områdena finns ett antal gröna stråk som leder ut ur bostadsområdena till omgivande friluftsområden. Stadsdelsparker och närparker finns i områdena, precis som mindre park- och lekområden. I villaområden är tillgången på privata grönytor stor, medan offentliga och allmänna grönytor fungerar mer som samlingspunkter och mötesplatser. Vid utveckling av områdena kan grönytor komma att tas i anspråk

Illustration av hur ett tvåvåningshus kan byggas på med ytterligare två våningar och installation av hiss. På så sätt kan ett område förtätas utan att påverka markanvändningen. Samtidigt blir bostäderna mer tillgängliga med hiss.

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS TÄTORT

för ny bebyggelse. All sådan byggnation ska föregås av en undersökning som ser till grönområdets sociala värde och till byggnationens nytta, och vid behov ska kompensationsåtgärder vidtas.

Inom det västra området reserveras områdena Gåsen 1 och Gåskarlen 1 för framtida placering av drivmedelsstationer utifrån "Lämpliga områden för drivmedelsstationer i Trollhättans tätort" godkänd av kommunstyrelsen 25 januari 2012. Område C i utredningen utgår. Bostäder och personalintensiva verksamheter ska inte placeras närmare de utpekade drivmedelsområdena än 100 meter.

Områden som i Stadens Kulturmiljöprogram anges som enhetliga miljöer där 2 kap. 6 § Plan- och Bygglagen särskilt ska beaktas:

- Den del av Strömlunds bebyggelse som ligger inom Edward Alberts ursprungliga plan från 1890-talet, Sveriges första egnahemsområde
- Hela Hjulksvarn med tidtypiskt stadsplanemönster och egnahemsbebyggelse
- Hyresbebyggelse från 50-talet i kv. Korsnäbben och Hackspetten
- Villabebyggelse i kv. Grönsiskan, Flugsnapparen och Snöskatan i Stavrelund samt kv. Azalean, Krokusen, Tulpanen, Krassen, Petunian, Tallörten, Kallan och Svampen på Karlstorp

För all byggnation och utveckling av den fysiska miljön ska även de kommunövergripande rekommendationerna på s. 57-63 beaktas.

Förtätning och utveckling av storskaliga bostadsområden

Till Trollhättans storskaliga områden räknas stora delar av Lextorp, Sylte, Kronogården, Hjortmossen och Karlstorp. Många hus som klassas som storskaliga byggdes inom ramen för det så kallade Miljonprogrammet som känns igen utifrån de likformiga husen och stora öppna ytor mellan byggnader. Serviceutbudet varierar över de olika stadsdelarna, men i allmänhet finns mataffär, kollektivtrafik och kommunal service i närområdet. I dessa områden eftersträvas en mer blandad bostadssammansättning samt fler arbetsplatser och mötesplatser. Den storskaliga bebyggelsestrukturen behöver brytas upp med fler småhus och radhus. Inom områdena finns stora ytor som lämpar sig väl för att bebyggas.

Nya byggnader längs Lantmannavägen skulle innebära ett mer intimt gaturum samtidigt som mer småskalig bebyggelse förs in i området. När verksamheter förläggs i bottenvåningarna bidrar det till en mer levande gatumiljö.

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS TÄTORT

Aktuella dokument som påverkar de storskaliga bostadsområdena:

- "Riktlinjer för förnyelsen av Kronogårdens centrala delar" godkänd av kommunstyrelsen 2009-04-08

Grönstrukturen i de storskaliga områdena utgörs till stor del av offentliga och halvprivata grönområden och till mindre del av privata trädgårdar. Ofta upplevs de stora och öppna grönytor som oöverskådliga och odefinierade, vilket kan skapa en osäkerhet i hur grönytor får användas.

Gröna stråk finns i form av gång- och cykelvägar inom bostadsområdena. Dessa leder till övriga grönytor i områdena och det finns tillgång till både stadsdelspark, närpark samt mindre park- och lekgrändar. Utöver rena parkområden finns även tillgång till Hojums kyrkogård. Vid utveckling av områdena kan grönytor komma att tas i anspråk för ny bebyggelse. All sådan byggnation ska föregås av åtgärder som redovisas i Strategi 2: En grönblå struktur för befolkningens hälsa och livskvalitet.

Områdena är i behov av en mer blandad hussammansättning vilket innebär att ny bebyggelse i första hand bör utgöras av villor, radhus och mindre flerbostadshus. Gator och grönområden kan med fördel omvandlas till att bli mer definierade offentliga rum som skapar en större tydlighet och struktur i den storskaliga miljön. Lokala mötesplatser som torg, parker, lekplatser och sportanläggningar bör tillskapas och utvecklas i samband med andra åtgärder i den byggda miljön. De för Miljonprogramsområdena karaktäristiska centra bör utvecklas och etableringar av verksamheter med liten omgivningspåverkan och kommunal service bör främjas runt om i områdena.

Områden som i Stadens Kulturmiljöprogram anges som enhetliga miljöer där 2 kap. 6 § Plan- och Bygglagen särskilt ska beaktas:

- Punkthusen i kv. Spiltan, Stallet och Båset som är monumentala hus karaktäristiska för 1960-talet

Ny tätortsutbyggnad, i huvudsak bostäder

För att kunna tillgodose behovet av goda boendemiljöer när Trollhättans kommun växer till 70 000 invånare krävs ny tätortsutbyggnad i ett antal områden. Dessa områden ska erbjuda ett naturnära boende och skapa förutsättningar för en blandad stad. Goda kommunikationer för gång-, cykel- och kollektivtrafik samt en tydlig koppling till befintlig bebyggelse är viktiga faktorer som ska beaktas vid all nyexploatering.

Vid nyexploatering ska en blandning av boende- och upplåtelseformer eftersträvas och de nya tätortsområdena ska komplettera bostadsbehovet i angränsande bebyggelseområden.

Tätortsutbyggnad 1 (T 1) Hultsjön

Kring Hultsjön i Trollhättans norra del finns goda förutsättningar för att skapa ett område med bostäder och verksamheter med liten omgivningspåverkan i naturskön omgivning. Hänsyn måste dock tas till strandskyddsreglering och

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS TÄTORT

trafikbuller från Rv 44 och E 45. Området bör trafikmatas från sydväst eller via Vänersborgs kommun från nordväst och ny bebyggelse ska sammankopplas med det befintliga bostadsområdet Hults höjd. Större grönytor finns i anslutning till området i Vänersborgs kommun, där tillgängliggörandet av grönområden norr om Rv 44 får studeras vidare.

Tätortsutbyggnad 2 (T 2) Södra Skogshöjden

Området är beläget mellan Skogshöjden och den planerade stadsdelen Lärketorpet. Den nya bebyggelsen ska länka samman de två stadsdelarna i ett strategiskt läge ca 3 km nordväst om centrum. Service finns både i Skogshöjden och på Överby.

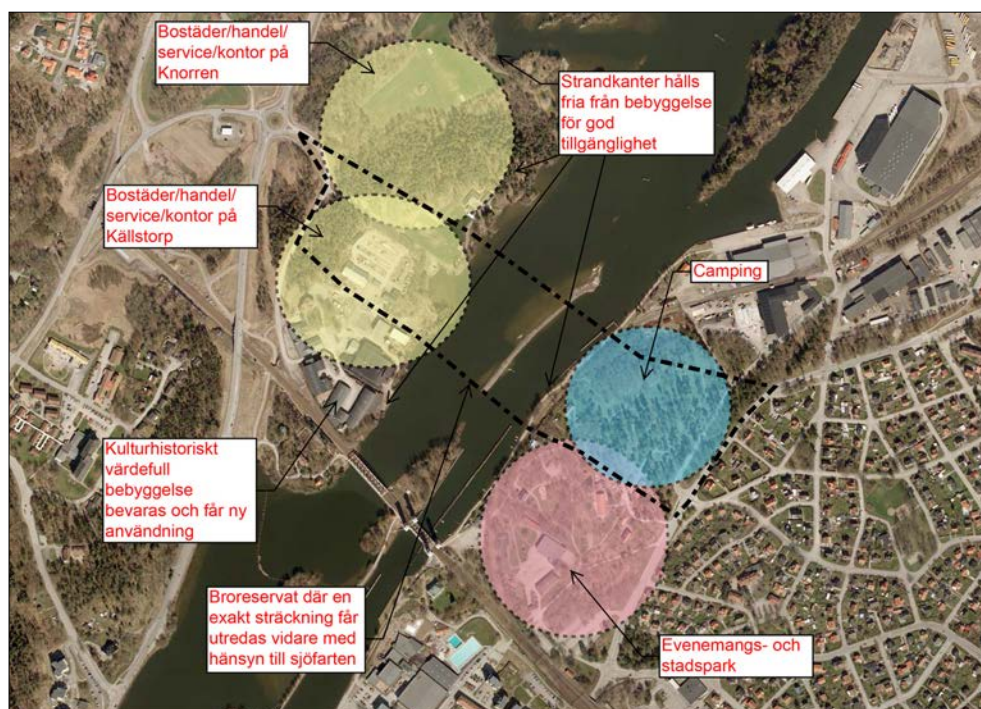
Tätortsutbyggnad 3 (T 3) Lärketorpet

Lärketorpet är Trollhättans största nyexploateringsområde beläget ca 3 km nordväst om Centrala staden. Området planeras inrymma ca 1 200 nya bostäder, fördelat på både lägenheter, radhus och villor, samt bostadsnära service. Målsättningen är att bygga en hållbar stadsdel genom att uppföra energisnåla byggnader, främja ekologisk dagvattenhantering samt genom att minimera sprängningar och schaktningar.

Tätortsutbyggnad 4 (T 4) Nya Älvstaden

Inom området ska en ny stadsdel växa fram längs Göta älvs stränder. Området ska byggas ut efter principerna om en blandad stad med en blandning av bostäder, service och arbetsplatser. Den arkitektoniska ambitionen ska vara hög och strandkanterna ska bevaras och tillgängliggöras så att boende och besökare i området kan ta långa strandpromenader. Området föreslås även innehålla en kombinerad stads- och evenemangspark där större utomhusarrangemang kan genomföras. En ny bro föreslås för att länka samman de två sidorna.

För all byggnation och utveckling av den fysiska miljön ska även de kommunövergripande rekommendationerna på s. 57-63 beaktas.

Till vänster visas en schematisk bild över framtida markanvändning i Nya Älvstaden. Ett brett markreservat har angetts för en framtida bro då dess placering behöver utredas mer ingående utifrån sjöfartens intressen.

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS TÄTORT

För all byggnation och utveckling av den fysiska miljön ska även de kommunövergripande rekommendationerna på s. 57-63 beaktas.

Tätortsutbyggnad 5 (T 5) Framnäs och Stennäset

Framnäs och Stennäset är Trollhättans mest centrala nyexploateringsområde där lägenheter bör tillkomma i ett centralt läge med kanalutsikt. Närheten till centrum (knappt 1 km) erbjuder god tillgång till service och kollektivtrafik och då tillgången på lägenheter i både Strömslund och Björndalen är liten kan denna brist till viss del kompenseras genom nyexploatering i detta område.

Tätortsutbyggnad 6 (T 6) Hälltorp

Beläget knappt 3 km sydväst om centrum ligger området Hälltorp som är ett av Trollhättans nyaste bostadsområden. Området har möjlighet att växa och då inrymma blandade bostadsformer med nära koppling till befintlig service och kollektivtrafik i Torsred och Strömslund.

Tätortsutbyggnad 7 (T 7) Halltorp

Knappt 3 km öster om centrum ligger området Halltorp som planeras för småskalig bebyggelse med närhet till Sandhemsspåret. Området avses komplettera den storskaliga bebyggelsen på Kronogården med villor och radhus, samt skapa balans i nybyggnationen mellan Trollhättans östra och västra delar.

I området finns ett mindre område utpekade i utredningen "Lämpliga områden för drivmedelsstationer i Trollhättans tätort" godkänd av kommunstyrelsen 25 januari 2012, där den sammanfattande bedömningen är att det inom området bör finnas goda möjligheter att placera en drivmedelsstation. Avstånden till bostäder och personalintensiva verksamheter ska vara minst 100 meter. Om detta inte går att lösa tillfredsställande ska tätortsintressena väga tyngre än intresset av drivmedelsstation och ny lokalisering för sådan undersökas.

Tätortsutbyggnad 8 (T 8) Alingsåker

Söder om Lextorp, ca 4 km från centrala staden ligger Alingsåker med planerad villabebyggelse i anslutning till Lextorp och Lextorpsspåret. Området erbjuder villamöjligheter i en del av Trollhättan där nybyggnation förekommit endast i ringa grad sedan Lextorp byggdes i slutet på 1970-talet.

Verksamhetsområden

Ytor där industriverksamheter som av olika anledningar inte ska kombineras med bostäder redovisas i översiktsplanen som verksamhetsytor. Även kontor, lager mm kan bedriva sin verksamhet här men bostäder och annan känslig markanvändning bör inte tillåtas då det kan påverka industrins pågående och framtida verksamheter negativt. De nya verksamhetsområdena ska byggas utifrån befintlig bebyggelse och kopplas samman med befintliga vägstrukturer och dylikt i så stor omfattning som möjligt. Där ett verksamhetsområde angränsar till annan markanvändning ska byggnader och verksamheter anpassas så att störning inte uppstår för närliggande bostäder.

De befintliga verksamhetsområdena omges ofta av naturområden vilka fungerar som skyddszoner och ger inslag av sammanhängande grönområden i staden. Dessa grönområden bör bevaras och nya bör skapas kring nya verksamhetsområden. Alternativt kan verksamheter med liten omgivningspåverkan placeras i området mellan verksamhetsområden och bostadsbebyggelse där det bättre passar in i stadsbilden, vilket också får funktionen skyddszon.

För utveckling av både befintliga och nya verksamhetsområden gäller följande rekommendationer:

- Skapa en attraktiv miljö i vilken verksamheter vill etableras och utvecklas samt att öka nyttjandet av markresurserna i befintliga områden
- Skapa en gatustruktur som medger flexibilitet för kommande utveckling
- Hantera frågan om markföroreningar så att föroreningar inte skapar ett hinder för områdets utveckling
- Bevara äldre byggnader och andra fysiska element som påminner om områdets historia där det är möjligt

Verksamhetsområde 1 och 2 (V 1) Norr om NÄL och (V 2) NÄL

NÄL är en av kommunens största arbetsplatser och ett väletablerat verksamhetsområde med inriktningen sjukhus. Norr om NÄL reserveras mark för ett verksamhetsområde i anslutning till NÄL. Närheten till bostäderna i Skogshöjden gör dock att verksamheterna närmast bostadsområdet ska vara av sådan karaktär att de inte verkar störande eller utgör en risk för de boende.

För nya verksamhetsetableringar i kommunens nordvästra delar bör samplanering ske med Vänersborgs kommun där Trestad Center ska ses som en gemensam resurs för båda kommunerna.

Verksamhetsområde 3 (V 3) Stallbacka, Hedeäng och Skogstorpa

Stallbackaområdet, Hedeäng och Skogstorpa är befintliga verksamhetsområden som i största möjliga mån ska förtätas och utvecklas innan nya verksamhetsområden byggs ut. För Stallbacka Södra finns en fördjupad översiktsplan som anger övergripande rekommendationer för områdets utveckling. Denna plan bedöms som fortsatt aktuell.

På Hedeäng 1 reserveras ett område för framtida placering av drivmedelsstation utifrån "Lämpliga områden för drivmedelsstationer i Trollhättans tätort" godkänd av kommunstyrelsen 25 januari 2012. Bostäder och personalintensiva verksamheter ska inte placeras närmare drivmedelsområdet än 100 meter.

- "Stallbacka Södra - Översiktsplan" antagen av kommunfullmäktige 2001-12-17

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS TÄTORT

Verksamhetsområde 4 (V 4) Längs E 45

Längs E 45 i södra delen av staden planeras ett verksamhetsområde med goda annonslägen mot europavägen. Då kommunikationerna är goda och området redan är bullerstört av vägen lämpar det sig väl som verksamhetsområde. Väl utbyggt skapar området även en bättre balans mellan verksamhetsområdena i tätorten, då de största verksamhetsområdena i dagsläget är placerade i stadens norra del.

På Alingsåker 4:8 reserveras området för framtida placering av drivmedelsstation utifrån "Lämpliga områden för drivmedelsstationer i Trollhättans tätort" godkänd av kommunstyrelsen 25 januari 2012. Bostäder och personalintensiva verksamheter ska inte placeras närmare drivmedelsområdet än 100 meter.

Omvandlingsområden

Omvandlingsområde 1 (O 1) Handel på Överby

För utvecklingen av omvandlingsområdet på Överby finns en fördjupad översiktsplan från 2008. Där fastslås bl.a. visionen om att Överby ska vara en förebild som det mest attraktiva näreexterna handels- och verksamhetsområdet i Fyrbodalen. Området ska utvecklas så att dess unika läge längs älven kommer till sin fulla rätt och förutsättningarna för goda gång-, cykel- och kollektivtrafikresor ska tillvaratas. Deltaljplaneläggning av delområdet Överby Västra pågår.

Befintlig fördjupning av översiktsplan ska vägleda fortsatt planering. Undantaget är trafikplatsen längs väg 44/E45 som redovisas på plankartan, där en avvikande trafiklösning utreds.

Området är utpekad i utredningen "Lämpliga områden för drivmedelsstationer i Trollhättans tätort" godkänd av Kommunstyrelsen 25 januari 2012 där den sammanfattande bedömningen är att det inom området finns goda möjligheter att tillskapa område för drivmedelsstationer av olika typer. Ett eller flera lägen bör utredas i samband med den fortsatta planeringen, där avstånden till bostäder och personalintensiva verksamheter är minst 100 meter.

- "Översiktsplan Överby – Fördjupning av översiktsplanen för Trollhättans kommun" antagen av kommunfullmäktige 2008-10-27

FRAMTIDA MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I TROLLHÄTTANS TÄTORT

Omvandlingsområde 2 (O 2) Hojum

På Hojums industriområde pågår idag redan en förändring där den tyngre industrin mer och mer ger plats för mer personalintensiva och serviceinriktade verksamheter. Detta är en utveckling som Staden vill stödja för att området på sikt bättre ska kunna integreras med den övriga staden. Befintliga verksamheter bör fortgå, men nyetablering av tung industri och annan verksamhet med stor omgivningspåverkan ska hänvisas till de i översiktsplanen utpekade verksamhetsområdena.

Omvandlingsområde 3 och 4 (O 3) Turism- och rekreationsutveckling kring Olidan och (O 4) Slussområdet

Staden har ambitionen att bli en än mer besöksvänlig kommun med ett levande industriminne i världsklass. För översiktsplanens del innebär det att områden reserveras i fall- och slussområdet och kring Olidan där turism och rekreation ska vara den primära användningen, vid sidan av pågående kraftproduktion. Ett visst inslag av bostäder och verksamheter med liten omgivningspåverkan välkomnas i O 3 för att skapa ett levande område dygnet runt och året om.

De utpekade omvandlingsområdena i fall- och slussområdet är idag aktiva verksamhetsområden samt rekreations- och besöksområde med fokus på närheten till vatten, dvs. kanal, slussar och älv. Inom området finns flertalet gångvägar och kulturhistoriskt sett är det ett mycket viktigt område som uppvisar en stor del av stadens historia. Vid förändringar av markanvändningen är det viktigt att hänsyn tas till befintliga verksamheter.

- Läs mer om utvecklingen i fall- och slussområdet i Strategi 5: En besöksvänlig kommun med ett levande industriminne i världsklass.

Utredningsområden

Utredningsområde 1 (U 1) Gränsområde mot Vänersborgs kommun

Området bedöms som strategiskt viktigt på längre sikt än till år 2030. Här avses framtida tätortsutveckling kunna ske i samråd med Vänersborgs kommun och området ska därför inte bebyggas eller exploateras på ett sådant sätt att det kan påverka framtida utbyggnadsplaner negativt.

Utredningsområde 2 (U 2) Ekholms stad

Området är beläget delvis i älven norr om Knorren. Här är Stadens ambition att en ny del av Trollhättan ska växa fram alldeles in på älven och i älven. Stadsdelen avses vara bilfri och en del av bostäderna ska ligga på land medan en del ska flyta på vattnet. Inom området finns ett antal motstående intressen. Bland annat behöver strandskyddsfrågan, riksintresset för friluftsliv och dricksvattenförsörjningsproblematiken utredas och hanteras mer noggrant innan områdets slutgiltiga användning kan fastställas. Staden avser göra detta i en kommande fördjupning av översiktsplanen.

- Länsstyrelsen anser att samhällsnyttan av exploatering i området Ekholms Stad inte överstiger dess negativa konsekvenser. Se vidare Länsstyrelsens granskningsyttrande i "Översiktsplan 2013: Utställningsutlåtande".

För all byggnation och utveckling av den fysiska miljön ska även de kommunövergripande rekommendationerna på s. 57-63 beaktas.

Framtida kommunikationsintresse

Tillfart till västlig sträckning av E45

Området utgör ett reservat för tillfartsväg till en framtida västlig sträckning av väg E 45 som utretts av Trafikverket. Sträckningen kan bli aktuell först efter år 2030 och har inte detaljstuderats, varför en relativt bred zon har angetts. Ny bebyggelse eller andra permanenta åtgärder som kan försvåra eller förhindra möjligheterna att bygga ut den planerade vägen eller bli störda av den bör inte tillåtas.

Ny slussled

Trafikverket har på uppdrag från regeringen utrett möjligheterna för framtida godstransporter mellan Göteborg och Vänerregionen, och då också utrett hur en ny slussled genom Trollhättan skulle kunna utformas. Förslaget om en ny slussled innebär att dagens fyra slussar ersätts med två slussar, vilka förläggs i en ny sträckning söder om dagens befintliga slussled. Avgränsningen är endast schematisk. Den färdiga projekteringen kan resultera i ett både bredare och smalare område.

Störningspåverkan

Flygbullerpåverkan

Området utsätts för bullernivån 70 dB(A) maxbuller med frekvens tre gånger per dygn eller fler i genomsnitt under ett år till följd av närheten till Trollhättan-Vänersborgs flygplats. De dominerande bulleremissionerna vid flygplatsen är det buller som uppkommer vid start och landning med flygplan och vid motorprovningar. Regelbundet återkommande bullerstörningar sker genom linjetrafik. Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan bli störda av verksamheten ska inte tillåtas.

Bevarande

Tärorotsnära friluftsområde

De i översiktsplanen utpekade områdena ska bevaras och naturvårdens och friluftslivets intressen prioriteras och utvecklas. Områdena ska kunna ge en känsla av ostördhet och ge möjlighet till återhämtning. Dess funktion och innehåll behandlas i friluftsplänen. Stadens naturreservat i centralorten är inkluderade i de redovisade områdena.

Vatten

Vattnets värde för friluftslivet, transporter samt dess estetiska och rekreativa värden ska bevaras och utvecklas. Vattnet ska där det är lämpligt hållas tillgängligt för allmänheten. Vattenområdena inom Trollhättans tätort förändras vid anläggandet av en ny slussled. I det fördjupade utredningsarbetet för utredningsområde U 2 Ekholms stad kommer vattenfrågan hanteras vidare.

V. Konsekvenser av översiktsplanens genomförande

Översiktsplanen fokuserar på att förverkliga tre stora mål för Trollhättans Stad. Först och främst handlar det om att bygga ett Trollhättan för alla, vilket är översiktsplanens övergripande mål. Översiktsplanen ska även skapa förutsättningar för att uppfylla Stadens vision om Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden. Slutligen har Staden ett mål om att vi år 2030 ska ha vuxit till ca 70 000 Trollhättebor, till vilket översiktsplanen förhåller sig genom att visa på möjlig utbyggnad för att kunna husera och sysselsätta ytterligare 14 400 Trollhättebor.

Nio strategier visar tillsammans med kommunövergripande och områdesvisa rekommendationer hur kommunen ska utvecklas fram till år 2030 för att uppnå målen. I detta kapitel redovisas nollalternativet samt en jämförelse mellan "Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003" och "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden". I "Översiktsplan: Konsekvenser av planens genomförande" beskrivs konsekvenserna av planens genomförande uppdelat på de tre dimensionerna av hållbar utveckling; miljö, sociala faktorer samt ekonomi. Det är när dessa tre dimensioner vägs samman som hållbarhet kan undersökas, och därför fokuserar de tre konsekvensbeskrivningarna på respektive dimensions mest bärande punkter. I konsekvensbeskrivningen görs även en sammanställning av översiktsplanens påverkan på riksintressen och slutligen redovisas översiktsplanens måluppfyllelse utifrån framtaget program.

De fem konsekvensbeskrivningarna som återfinns i "Översiktsplan 2013: Konsekvenser av planens genomförande" är:

- Miljökonsekvensbeskrivning
- Social konsekvensbeskrivning
- Ekonomisk konsekvensbeskrivning
- Översiktsplanens hantering av riksintressen
- Översiktsplanens måluppfyllelse utifrån program

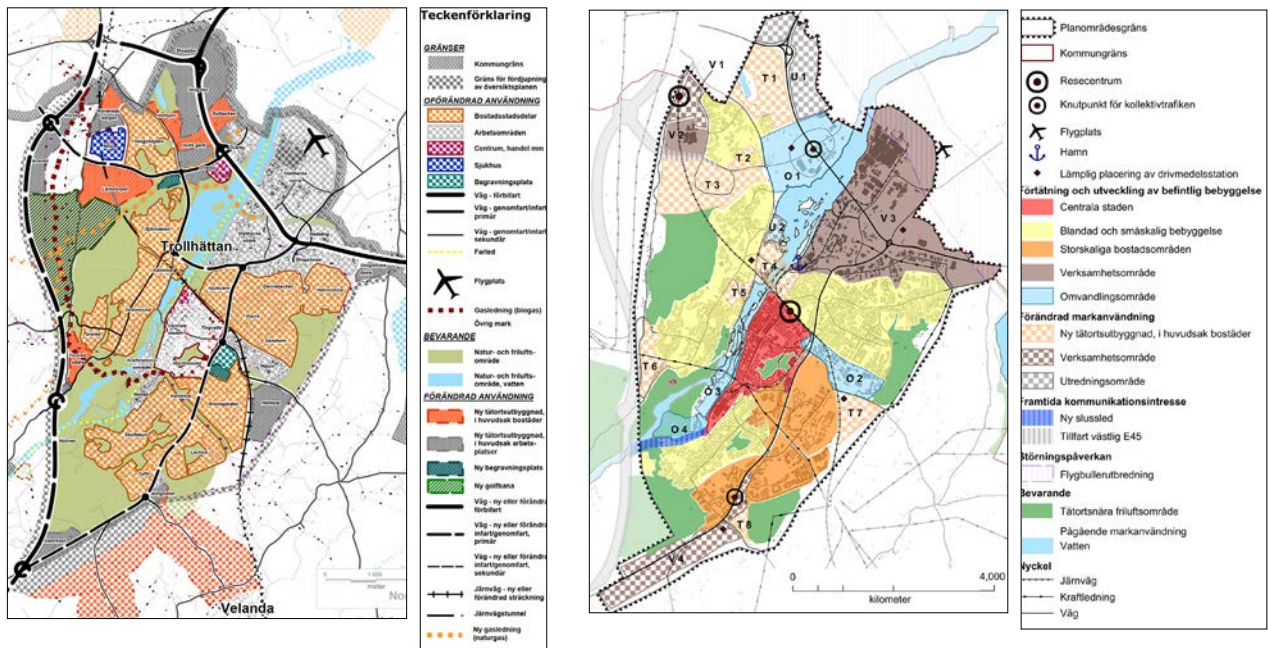
KONSEKVENSBESKRIVNING

Nollalternativ

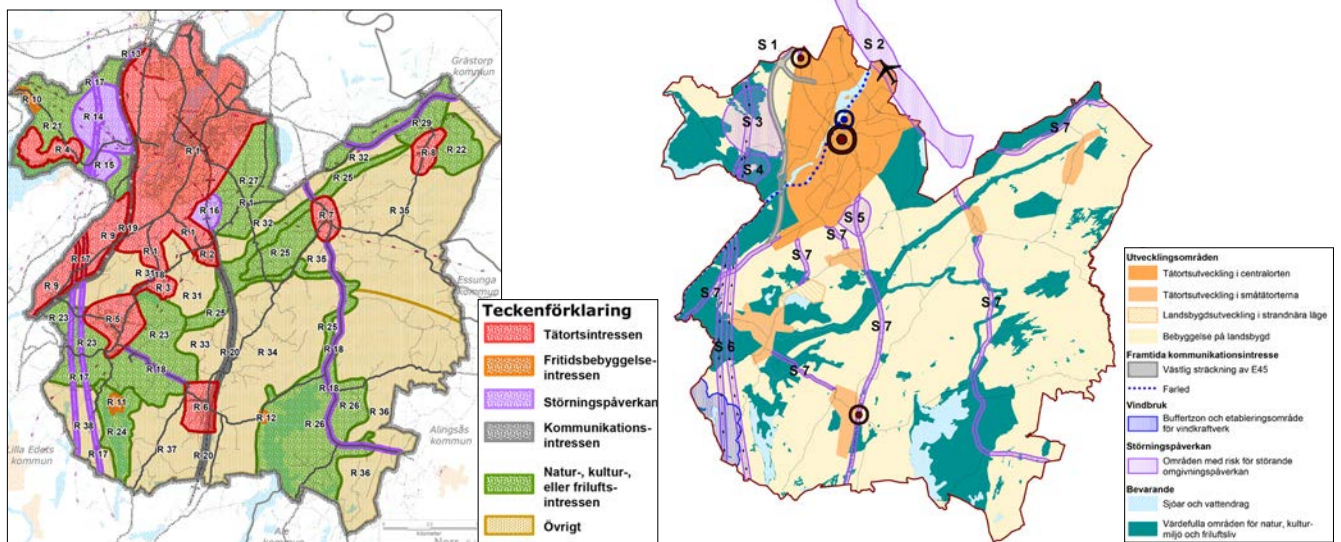
En miljökonsekvensbeskrivning ska beskriva konsekvenserna av planens genomförande i relation till om planen inte antas, det så kallade nollalternativet. Här presenteras två nollalternativ samlat för de olika konsekvensbeskrivningarna. Det första nollalternativet bygger på "Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003" och det andra nollalternativet bygger på faktisk utbyggnad och befolkningstillväxt mellan 2000 och 2011. I miljökonsekvensbeskrivningen görs en mer noggrann jämförelse mellan de två nollalternativen och den föreslagna planen. På nästa sida redovisas en jämförelse mellan översiktsplanen 2003 och nu förelagen översiktsplan.

Scenario	ÖP 2003	ÖP 2013	Trend
Målår	2030	2030	2030
Invånarantal vid måläret	70 000	70 000	61 000*
Antal nya bostäder	8 300 (från 2003)	7 000	2 650
Utbyggnadsstruktur	1 500 bostäder i centralorten, 4-5 nya stadsdelar (Lärketorpet, Öresjö). Viss tillväxt i småtätorterna och på landsbygden.	Staden växer inåt med förtätningar och komplettering av befintlig bebyggelse. 3 900 nya bostäder inom befintlig centralort. Ett fåtal nyexploateringsområden. Upphärad växer kraftigt.	Staden står för nästan all tillväxt, endast sporadisk tillväxt på landsbygden och i småtätorterna. Förtätning på/i anslutning till befintlig kvartersmak i centralorten. Fortsatt ökat antal småhus väster om älven.
Karaktär	Utspridd/gles stad, växer ut på landsbygden.	Tät och sammanbyggd stad, vissa delar av landsbygden växer kraftigt.	Något tätare i centrum och något mer utbredd centralort.
Konsekvenser	+ Ökar andelen småhus i kommunen, färre befintliga trollhättebor berörs av utbyggnaden om den sker i obebyggt område. - Kräver att natur-/jordbruks-/skogsmark tas i anspråk samt höga initialkostnader för att "öppna" ett nytt område.	+ Goda förutsättningar för service och kollektiva transporter. Lägre investeringar i infrastruktur. - Större påfrestning på gemensamma ytor samt trängsel och buller. Mer komplex process att gå in i befintliga områden.	+ Ger något bättre förutsättningar för service och kollektiva transporter. Trollhättan behåller småstadskarakteren. - Svag tillväxt, når inte målet om 70 000 invånare. Risk för att nya områden blir "satelliter".

* Beräknat på en framskrivning av den genomsnittliga befolkningsökningen 2001-2011

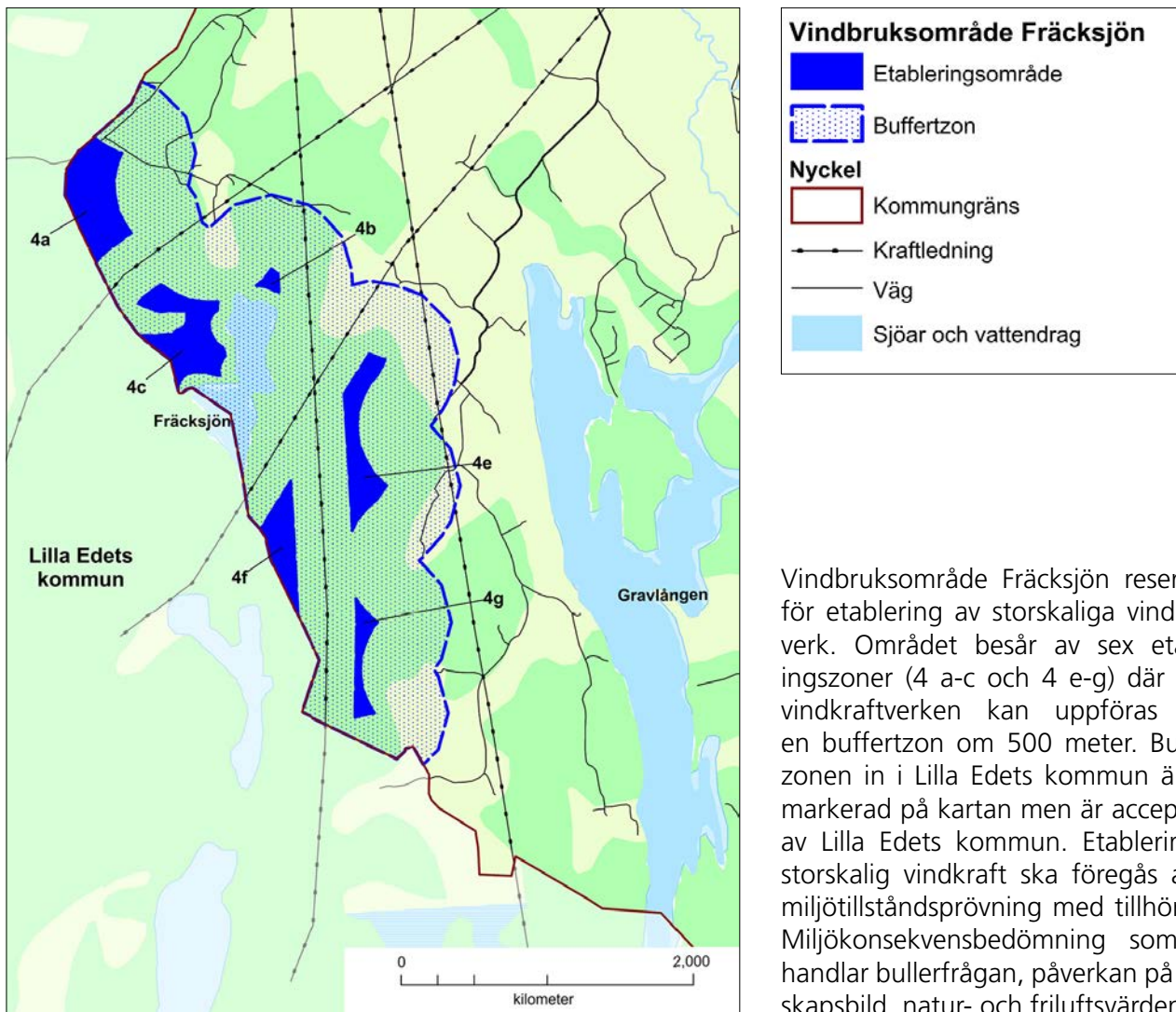

Översiktsplan för Trollhättans tätort 2003 (vänster) och 2013 (höger). Målet om 70 000 invånare är detsamma. I översiktsplan 2003 beskrivs även behovet av ytterligare 4-5 stadsdelar som inte är markerade på karta, medan vikten av och möjligheterna med förtätning och utveckling inom stadens gränser framhåvs i översiktsplan 2013. Planerna skiljer sig åt i detaljeringsgrad då översiktsplan 2003 är mer detaljerad än översiktsplan 2013. Sedan 2003 har golfbanan utgått ur plan, Halltorp har ändrat användning från arbetsområde till tätortsutbyggnad och området längst i norr mot Vänersborgs kommun har ändrat användning från arbetsområde till utredningsområde med fokus på framtida tätortsutbyggnad. Vidare har utredningsområdet för Ekholms stad tillkommit.

Översiktsplan för Trollhättans kommun 2003 (vänster) och 2013 (höger). Målet om 70 000 invånare är detsamma. Indelningen av områdesvisa rekommendationer härleds från den statliga rikspaneringen på 1970-talet och var ett sätt att få en överblick över planeringsförutsättningar och restriktioner inom ett område. Idag samlas geografisk information i Stadens databaser, vilka uppdateras kontinuerligt. Grönområdesindelningen har blivit mer detaljerad i sin utbredning och istället för en utvidgning av tätorten söder och öster ut förespråkas förtätning och utveckling inom i princip befintliga tätortsgrenser. Öresjö är inte längre föremål för en kraftig tätortsutbyggnad.

Bilaga 1: Vindbruksområde Fräcksjön

Vindbruksområde Fräcksjön reserveras för etablering av storskaliga vindkraftverk. Området består av sex etableringszoner (4 a-c och 4 e-g) där själva vindkraftverken kan uppföras samt en buffertzon om 500 meter. Buffertzonen in i Lilla Edets kommun är inte markerad på kartan men är accepterad av Lilla Edets kommun. Etablering av storskalig vindkraft ska föregås av en miljötilståndsprövning med tillhörande Miljökonsekvensbedömning som behandlar bullerfrågan, påverkan på landskapsbild, natur- och friluftsvärden etc.

Området är beläget i sydvästra delen av Trollhättans kommun och består av skogsbruksmarker med framförallt barrskog. Stora delar av området är nyligen avverkat. Kraftledningsgator med stam- och regionledningar passerar över området, vilket delar upp området i delområdena. På andra sidan kommungränsen i Lilla Edet finns ett flertal vindkraftverk som är synliga från området. I området finns delvis mindre skogsvägar.

Delområde b och c angränsar till strandskydd och delområde c angränsar även till biotopskydd. Området berörs inte av riksintressen, naturvårdsplanen eller kulturmiljöprogrammet.

Rekommendationer inför etablering

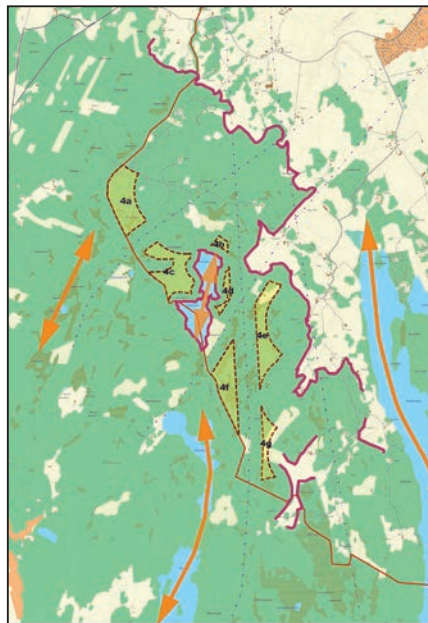
- Antal verk som landskapet tål utan att det får karaktären av industrilandskap bör studeras.
- Synfältet från Lilla Edet och från den västra sidan av Göta Älvs dalgång ska särskilt beaktas.
- Vindkraftetablering får endast ske till en höjd av 300 m.ö.h. Individuell prövning av varje ärende.
- Vid anspråk av ett mindre delområde bör placering av verken samordnas med kringliggande delområden för att uppnå en effektiv markanvändning.

Höjdförhållanden och höjdrestriktioner

Området är relativt kuperat och sluttar lätt mot öster från en höjdrygg i väster och har tydliga sprickdalar i nord-sydlig riktning. Områdena ligger mellan 75-110 m.ö.h. Området ligger inom flygplatsens buffertzona till terminalområdet som innebär höjdrestriktioner på 300 m.ö.h.

Landskapsanalys

Fräcksjön ligger lågt i landskapet med skogsklädda stränder och bildar därmed enbart ett begränsat landskapsrum, utan större utblickar. Vissa utblickar finns däremot från kullar på sjöns östra sida. Området är redan starkt påverkat av storskaliga strukturer. Enligt den övergripande landskapsanalysen har området hög tålighet. Synlighet från närlandskapet bedöms som låg eftersom skog och terräng till viss del fungerar avskärmande.

Tekniska förutsättningar

Vindförhållanden	Goda
Ledningar	Närhet till stam- och regionala ledningar
Vägar	Mycket god E45 m.m.

Yta:

Totalt ca 0,7 km²

Höjdförhållanden:

75-110 m.ö.h.

Vindförhållanden:

72 m 6 < 6,5 m/s
103 m 7 < 7,5 m/s
årsmedelvind över noll-plansförskjutningen

Maximal kapacitet:

Cirka 9 verk utifrån placeringsprincipen 500 m mellan verken. Antalet är uträknat efter områdets yta och utgör ingen exakt angivelse. Antalet verk är inte beräknat utifrån exakta fysisk avgränsning och höjdförhållanden.

Befintliga verk som skymtas i Lilla Edet.

Läs mer om urval, analys och förutsättningar i "Vindbruksutredning för Trollhättans kommun" med tillhörande bilagor.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöförhållandena som kan antas påverkas betydligt

Delområde b och c angränsar till strandskydd och delområde c angränsar till biotopskydd. Synfältet från Lilla Edet och från den västra sidan av Göta Älvs dalgång kan påverkas.

Relevanta befintliga miljöproblem

Inga kända miljöproblem.

Betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende olika miljöaspekter:

Miljöaspekt	Påverkan	Kommentar
Biologisk mångfald	möjlig	Utbyggnad kommer innebära ingrepp i naturen som kan påverka den biologiska mångfalden. Även områden som tas i anspråk för väganslutning och kraftledningsgator till anläggningen kan påverka. Påverkan som uppkommer till följd av hela etableringen ska följas upp.
Människors hälsa	ej	Området ligger på ett sådant avstånd till bebyggelse att ingen negativ påverkan kan väntas på människors hälsa.
Djurliv	möjlig	Om det förekommer någon skyddsvärd djurart kan den påverkas negativt av etableringen.
Växtliv	möjlig	Om det förekommer någon skyddsvärd växtart kan den påverkas negativt av etableringen.
Mark	möjlig	Området är relativt kuperat och etablering kan påverka befintliga markförhållanden.
Luft	möjlig	Se konsekvensbedömning på hela förslaget.
Klimatfaktorer	möjlig	Se konsekvensbedömning på hela förslaget
Landskap	möjlig	Utbyggnad kommer innebära utbyggnad av vägar. Överväganden ang. hur många verk landskapet tål bör göras.
Forn-/kulturlämningar och annat kulturarv	ej	Området är ej utpekad som intressant i kulturvårdsplanen.

Nollalternativ

Om området inte pekats ut i planen kan området ändå tas i bruk för vindkraftsanläggningar. Med planen kan Staden styra utbyggnaden bättre.

Utredningsalternativ

Området består av flera delområden. När området ianspråktas för vindbruks-etablering bör noggranna studier göras över placeringsalternativ så att en effektiv markanvändning uppnås. Inga utredningsalternativ har studerats i planförslaget.

Bedömning av påverkan på Miljökvalitetsnormer

	Påverkan	Kommentar
olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477)	ej	ingen direkt påverkan
olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660)	ej	ingen direkt påverkan
olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)	ej	ej aktuellt
omgivningsbuller (SFS 2004:675)	ej	ej aktuellt

Uppfyllelse av nationella och lokala miljökvalitetsmål

Nationella miljömål	Påverkan	Kommentar
1. Begränsad klimatpåverkan	möjlig	
2. Frisk luft	möjlig	
3. Bara naturlig försurning	möjlig	
7. Ingen övergödning	möjlig	
8. Levande sjöar och vattendrag	möjlig	
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård	ej	ej aktuellt*
11. Myllrande våtmarker	möjlig	
12. Levande skogar	möjlig	
13. Ett rikt odlingslandskap	möjlig	
14. Storslagen fjällmiljö	ej	ej aktuellt*
15. God bebyggd miljö	möjlig	
16. Ett rikt växt- och djurliv	möjlig	

* Miljömålet är inte relevant för Trollhättan

Medlemmar i arbetsgruppen ÖP 2013:

Soy Falk, Arbetsmarknads- och socialförvaltningen
Håkan Falck och Emma Josefson, Kommunstyrelsens förvaltning
Dan-Eric Bohm och Christer Olsson, Kultur- och fritidsförvaltningen
Jörgen Olsson och Susanne Westin, Miljöförvaltningen
Bodil Lindell, Omsorgsförvaltningen
Karin Harlin/Anna Karin Sjöln, Stadsbyggnadsförvaltningen
Dan Fogelberg, Tekniska förvaltningen
Johan Bengtsson, Ulf Bergquist och Anna Jonsson, Trollhättan Energi AB
Anders Torslid, Trollhättans Tomt AB
Mats Eriksson, Utbildningsförvaltningen

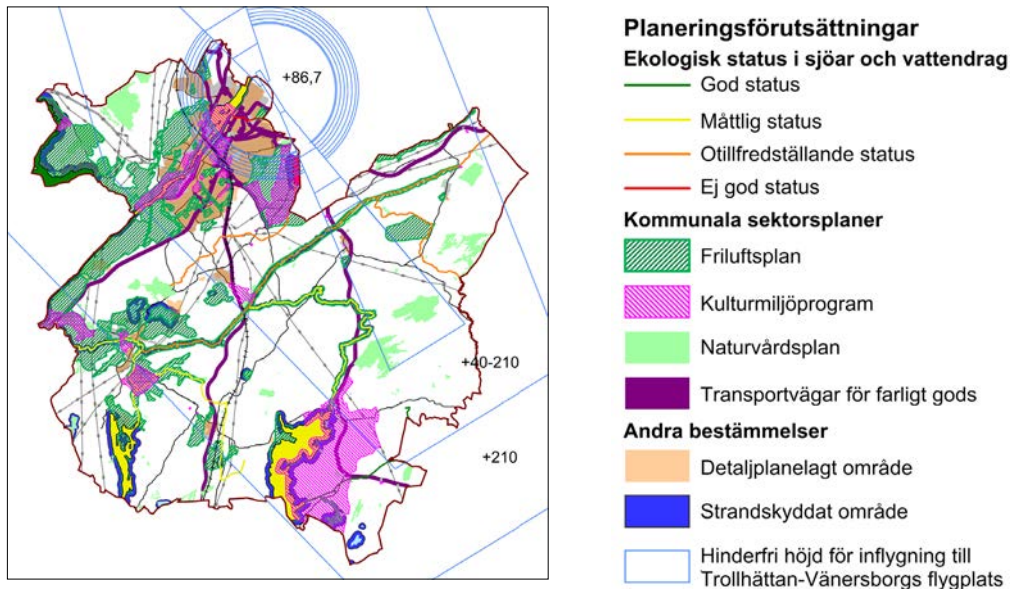
Emma Josefson är projektledare för Översiktsplan 2013.

Tre kartor ligger invikta i det tryckta dokumentet.

“Karta A: Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans kommun”. Se vidare sidan 64.

“Karta B: Framtida mark- och vattenanvändning i Trollhättans tätort”. Se vidare sidan 72.

“Karta: Planeringsförutsättningar” är tagen från “Översiktsplan 2013: Planeringsförutsättningar” och ger en sammantagen bild av olika förutsättningar som redovisas i kartformat i dokumentet.

Karta: Planeringsförutsättningar.

Ö V E R S I K T S P L A N F Ö R T R O L L H Ä T T A N

Denna rapport är Trollhättans Stads översiktsplan. Alla kommuner ska enligt Plan- och Bygglagen (PBL 2010:900) ha en aktuell översiktsplan som behandlar hela kommunens yta. "Översiktsplan 2013: Plats för framtiden" anger inriktningen för Trollhättans Stads långsiktiga utveckling av den fysiska miljön och är vägledande vid beslut om genomförande.

Alla handlingar finns tillgängliga på Trollhättans Stads hemsida, www.trollhattan.se/oversiktsplan.

www.trollhattan.se/oversiktsplan

Trollhättans Stad